

Ἡ Νεοπαία

ΑΡ. ΦΥΛ. 22 (124)
1 ΜΑΡΤΙΟΝ 1941-ΣΤ΄

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Τζορτζ
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36000

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΕΤΟΣ Γ'—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Οδός Λεωφόρου 19
Αριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
Διευθυντού Συντάξεως 34-425
Τυπογραφείου 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικόν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Οδός Λεωφόρου 19

Αριθ. Τεύχ. 22—1 Μαρτίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελών και μη
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Εσωτερικῶς) Δρ. 160—200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80—100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40—50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αιγύπτου Αίρ. 1

Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ἰδιω-
τικῶς Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας),
Σχολικὰς Ἐφορέας και ἐπιχειρήσεις ἐν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 28 Ἰουνίου 1940) » 10.680.000.000

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμάς. Ἀγοράζει και πωλεῖ μετοχὰς και ὁμολογίας εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγράφων, μετοχῶν και ὁμολογιῶν ἑταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματογράφα παντὸς εἶδους. Εκμισθοῖ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων και τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἑσωτερικὸ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἑξωτερικὸ » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος βεβληρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις και ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεῖα τοῦ Κράτους και δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.—Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιῶνται κατ' ἔτος και ἀνατοκίζονται.—Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὀρίου τῶν καταθέσεων, ἢτοι δραχ. 33.500, δὲν κατὰσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.—Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας και τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει εἰδικούς καλλιτεχνικούς κουμπιράδες, πωλουμένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.—Ὅταν ἔχετε ἓνα κουμπιρά δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνθηθίζετε εὐκολώτερα στὴν ἀποταμίευσιν.

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 22-721, 30-601, 30-602

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ. Προστασία παραγωγῆς και ἐμπορίας τῆς κορινθιακῆς σταφίδος.—Βελτίωσις τῆς ποιότητος. Κοινὴ ἐναποθήκευσις τῆς σταφίδος.—Οἰνοποίησης χλωρᾶς σταφίδος.—Διαφήμισις τῆς σταφίδος εἰς τὸ Ἑξωτερικόν και τὸ Ἑσωτερικόν.
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ. Ὁ πλέον εὐθηνός, ὑγιεινός και εὐγευστός ξηρὸς καρπὸς τῆς παγκοσμίου γεωργικῆς παραγωγῆς.—Εἶναι πλουσιωτάτη εἰς σάκχαρον και βιταμίναν.—Ἐχει μεγίστην θερμαντικὴν δύναμιν.—Περιέχει μαγνήσιον, ἐνδεικνυόμενον κατὰ τοῦ καρκίνου, ἀλκαλικάς οὐσίας ὡφελίους εἰς τὸ αἷμα, σίδηρον, ἄλατα κλπ. ὡφέλιμα εἰς τὸν ὁργανισμόν τοῦ ἀνθρώπου.
Τρώγοντες κορινθιακὴν σταφίδα ἐξασφαλίζετε τὴν ὑγείαν σας, ἔχετε οἰκονομίαν και ἐνισχύετε τὴν ἐθνικὴν μας οἰκονομίαν.

Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΜΜΕΣ ΔΕ Γ' ΕΣΣΟΜΕΣΘΑ...

Ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας ἀπετέλεσεν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της θεσμόν ἐθνικόν. Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ θέλησις τοῦ Δημιουργοῦ της—ἡ θέλησις δηλαδὴ τοῦ Κράτους μετὰ κύρους ἀπροσμάχητου ἐκπροσωπούμενου. Καὶ αὐτὴ ἐπίσης ὑπῆρξεν ἡ θέλησις τοῦ Λαοῦ, ὁμοθυμῶς ἐνισχύσαντος τὴν ἀναληφθεῖσαν προσπάθειαν.

Ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας ἐνσαρκώνει τὰς ἐλπίδας τοῦ ἔθνους. Μᾶς ὑπόσχεται τὸ μέλλον. Καὶ ἀσφαλίζει τὴν διάρκειαν τῆς ἐθνικῆς προσπάθειας και τῆς ἐθνικῆς ἀκμῆς. Τίθεται διὰ τοῦτο ἐξ αὐτοῦ τοῦ προορισμοῦ της ὑπεράνω τῆς ζωῆς τῶν ἀτόμων—οἰουδήποτε ἀτόμου, και αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ μεγαλοπράγμονος Ἰδρυτοῦ της. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς μετέστη εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν. Ἀλλ' ἡ βαθεῖα ὁδὸν, ποῦ συνεκλόνησε τὸ ἔθνος ὀλόκληρον διὰ τὸν ἀδόκητον θάνατόν του, μετουσιώθη ἤδη εἰς μίαν πάγκοινον ἀπόφασιν τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἐλπίδων του περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ τόπου αὐτοῦ. Τῶν ἐλπίδων και τῶν πόθων εἰς τοὺς ὁποίους ἀφιερῶθη ὁ ἀπέραντος μόχθος τῆς ζωῆς του και εἰς τοὺς ὁποίους ἐπίσης ἀφιερῶθησαν αἱ τελευταῖαι λέξεις ποῦ ἐπιθύρυσαν τὰ χεῖλῃ του. Ἀλλὰ ποῖα ἄλλη σπονδὴ θὰ ἦτο περισσότερον εὐπρόσδεκτος εἰς τὸν ἱερὸν τάφον του ἀπὸ τῆς συνέχισιν τοῦ δρόμου, τὸν ὁποῖον μετὰ τὴν ἀποφασιστικότητα και μετὰ βαθυτάτην ἐπίγνωσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου ἐχάραξεν Ἐκεῖνος;

Ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας ἐκλήθη νὰ συμπληρώσῃ τὸ Σχολεῖον και τὴν Οἰκογένειαν. Ἐκλήθη νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἔθνος ἄνδρας γενναίους, σεμνοὺς και ὑπερρήφανους καὶ ἀφωσιωμένους εἰς τὰ μεγάλα ἱδανικά, ποῦ δικαιῶνουν και ἐξωραίζουν τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς. Νὰ δημιουργήσῃ Ἑλληνίδας μητέρας ἀξίας τῶν παρὰδόσεων και τοῦ ἱεροῦ προορισμοῦ των. Νὰ ἐξυψώσῃ ἠθικῶς και πνευματικῶς τὴν νεότητα. Νὰ καταπολεμήσῃ και νὰ ξεριζώσῃ τὰ φυλετικὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα κατὰ περιόδους ὄχι σπανίως τῆς μακρᾶς ἱστορίας μας ἐπληρώσαμεν μετὰ ποταμούς αἱμάτων και δακρύων και μετὰ οἰκτροτάτας ταπεινώσεις. Καὶ πρὸ παντὸς τὴν ἀναρχικὴν ἀτομιστικὴν διάθεσιν. Ἐκλήθη ἀκόμη νὰ ἐμπεδώσῃ τὴν πειθαρχίαν. Νὰ δημιουργήσῃ μετὰ ἓνα λόγον τάξιν και ἠθικήν.

Ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας μᾶς ἔδωκεν εἰς τὸ σύντομον διάστημα τῆς ὑπάρξεώς της πλουσίους και εὐγενεῖς καρπούς. Ποῖος θὰ εἴναι δυνατόν νὰ λησμονήσῃ ποτὲ τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, τὰς ὥρας τῆς πρώτης ἐπιδρομῆς τοῦ ἀπεχθοῦς ἐχθροῦ, ὅταν τὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξεχύθησαν εἰς τοὺς δρόμους ἀλαλίζοντα τὸν πολεμικὸν παιᾶνα και μᾶς ἔδωσαν τὸ ρίγος τοῦ ἀπτόητου και τοῦ πηγαίου ἐνθουσιασμοῦ και μᾶς ἔδωσαν ἀκόμη ἀπὸ ἐκείνην τὴν στιγμήν τὴν βεβαιότητα τῆς Νίκης; Καὶ ποῖος ἤμπορεῖ ποτὲ νὰ λησμονήσῃ τοὺς μικροὺς Φαλαγγίτας ποῦ ἐστάθησαν ὄρθιοι και ἀτρόμητοι εἰς τὸ καθήκον κατὰ τὰς σκληρὰς ὥρας τῶν βομβαρδισμῶν, διὰ νὰ τοὺς ἀγκαλιᾶσῃ μετ' ὀλίγον στοργικὰ ἡ κυανόλευκος εἰς τὸν πρόωρον τάφον των και μαζὶ

μετὰ αὐτὴν ὁ γονυκλινὴς θαυμασμός ὁλῶν τῶν Ἑλλήνων; Καὶ ποῖος θὰ τολμήσῃ ποτὲ νὰ διαγράψῃ τὴν σειρὰν τῶν πράξεων τῆς αὐτοθυσίας και τῆς ἀρετῆς, αἱ ὁποῖαι συνώδευσαν τὴν ὁργάνωσιν αὐτὴν ἀπὸ τῶν πρώτων βημάτων της; Ἡ Ε.Ο.Ν. ἔχει ἤδη μίαν ἱστορίαν. Ἱστορίαν τιμῆς και ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν και θυσιῶν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ καύχημα τοῦ ἔθνους ὅλου. Ἱστορίαν τῆς ὁποίας τὴν συνέχισιν ἐπιβάλλει ὑπερτάτῃ ἐθνικὴ ἀνάγκη και ἡ ὁποία ἀναμφιβόλως θὰ συνεχισθῇ πρὸς διαρκὴ ἀνοδὸν, πρὸς διηκεῖν και πληρεστέραν πραγμάτωσιν τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐτάχθη εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ὁργάνωσιν.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εὐρίσκεται τὴν στιγμήν αὐτὴν εἰς τὴν κρίσιμωτέραν καμπὴν τῆς τρισχιλιετοῦς και ἐνδοξοτάτης ἱστορίας του. Διὰ τὴν νίκην ἡ Ε.Ο.Ν. ἀποτελεῖ ἤδη παράγοντα σημαντικόν, ἀναγνωρίζομενον ἐπισημως και παρ' αὐτῶν τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων. Καὶ θὰ εἶναι πλὴν τούτου αὖριον, μετὰ τὴν τελειωτικὴν συντριβὴν τοῦ ἐπιδρομῆς, ὁ κυριώτερος μοχλὸς τῆς προκοπῆς και τῆς ἀνυψώσεως τοῦ ἔθνους. Διότι ὁ μόχθος διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν μεγάλων ἱδανικῶν, ὁ μόχθος διὰ τὴν κατάκτησιν ὁλονέν ὑψηλοτέρων ἀξιών δὲν πρέπει νὰ σταματᾷ και δὲν θὰ σταματήσῃ ποτέ. Αὐτὸς εἶναι ὁ κλήρος τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ αὐτὸς εἶναι πρὸ παντὸς ὁ βαρὺς και δύσκολος ἀλλὰ και ἐνδοξος προορισμός τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, τὸν ὁποῖον τοῦ ἐκληροδότησεν ἡ ἱστορία του και τοῦ ὁποῖου τὴν ἐκπλήρωσιν μετὰ τὰ θαυμαστά κατορθώματα τοῦ τελευταίου τετραμήνου ἀναμένει παρ' αὐτοῦ ὀλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης.

Τὴν λαμπάδα τῆς συνέχσεως τῶν ἀγῶνων και τῆς ἱστορίας τοῦ ἔθνους κρατεῖ ἀπὸ τώρα εἰς τὰς σιθαρὰς χεῖρας της ἡ Ε.Ο.Ν. Εἰς αὐτὴν θὰ παραδώσῃ αὖριον τὴν αἵματοθαμμένην σημαίαν τῆς Πατρίδος οἱ μαχηταὶ τῶν ἀλβανικῶν βουνῶν. Διότι αὐτὴ εἶναι ὁ κληρονόμος τῆς ἀφθίτου δόξης των. Μετὰ τὴν εὐλογίαν τοῦ ἀληθμονήτου Δημιουργοῦ της. Μετὰ τὰς εὐχὰς ποῦ ἀναβλύζουν ἀπὸ τὴν ψυχὴν ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Μετὰ τὴν προστασίαν και τὴν στοργὴν τοῦ Κράτους και τοῦ ἑστεμμένου Ἀρχηγοῦ του, μετὰ τὴν φωτεινὴν καθοδήγησιν τῆς Κυβερνήσεως, θὰ πορευθῇ θαρραλέα, μετὰ πυκνὰς πάντοτε τὰς φάλαγγας και μετὰ ὑψηλὸν και ἀδάμαστον φρόνημα τὸν δρόμον τῆς τιμῆς και τοῦ καθήκοντος. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς τῆς ἔδωκε συνθήματα ὄχι προσωρινῆς οὐτε συμπτωματικῆς ζωῆς, ἀλλ' αἰωνίας διαρκείας. Μετὰ τὰ συνθήματα αὐτὰ ὡς παντοτεινὸν ὁδηγόν δὲν ἔχει ποτὲ νὰ φοβηθῇ τὴν φθοράν. Ἀπὸ τὸ ἥρωϊκὸν παράδειγμα τῶν πολεμιστῶν θ' ἀντλήσῃ πνοὴν ζωῆς και Πίστεως. Ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν ἀθανάτων νεκρῶν θὰ βλαστήσῃ ἡ δάφνη ποῦ θὰ στολίσῃ τὰ ὑπερήφανα μέτωπα τῶν νέων ἀγωνιστῶν τῆς Πατρίδος. Καὶ τὸ θούριον τῶν ἐφήβων τῆς Σπάρτης ἄς ἀντηχῇ πάντοτε εἰς τὰς τάξεις τῆς ὡς νικητήριος παιάν, ὡς κέλευσμα ἀγῶνος, ἀρετῆς και δόξης. «Ἀμμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρρονες».

* Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ *

Σ' ένα από τα αθηναϊκά θέατρα παίζεται τις τελευταίες ημέρες μια ελληνική κωμωδία. Τιτοφορείται «Ο Μαγκούφης» και είναι γραμμένη από τον νέο αλλά και με καλή ήδη σταδιοδρομία συγγραφέα κ. Ν. Τσεκούρα. Θάπρεπε, και το τονίζω απερίφραστως, να τη δῇ ὁλος ὁ κόσμος, όχι μόνο γιατί είναι ένα καλό θεατρικό έργο, αλλά γιατί ακόμη έχει κανείς πολλά να δοκιμάση συναισθήματα οίκογενειακά, πατριωτικά και πολλά άλλα. Θά ἴδῃ τὸν Ἕλληνα πότερα να καμαρώνη γιὰ τὸ παιδί του, πὺ κρατεῖ στὰ γέρα του μπράτσα τὴν τιμὴ καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, θά ἴδῃ τὸν ἄνθρωπο πὺ πέρασε τὴ ζωὴ του χωρὶς ν' ἀποκτήσῃ ἕνα παιδί, νὰ αἰσθάνεται ἕνα εἶδος ντροπῆς πὺ κ' αὐτὸς μὲ τὸ αἷμα του δὲν μπορεῖ νὰ κἀνῃ τὸ καθήκον του πρὸς τὴν πατρίδα. Θά ἴδῃ τέλος τὸν μαγόμενον Ἕλληνα στὸ πρόσωπο ἑνὸς τραυματίου τοσούτο καὶ θά νοιώσῃ νὰ ὀγκιανέται μέσα του ἡ ὑπερφάνεια πὺ γεννήθηκε Ἕλλην. «Ο Μαγκούφης» εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἔργα ἐκεῖνα πὺ κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴ εὐθυμία προσφέρει τὸ ὑγιέστερο γέλιο, τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς, γεννὰ τὰ πατριωτικότερα αἰσθήματα καὶ φέρει γιλιές σκέψεις στὸ νοῦ γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ μόνον γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁμολογῶ πὺς ὅταν ἔφευγα ἕνα βράδυ τῆς περασμένης ἑβδομάδος ἀπὸ τὸ θέατρο εἶχα τὰ μάτια βουρκωμένα καὶ μέσα μου πλημμύριζε ἡ ὑπερφάνεια γιὰ τὴ φυλὴ μου καὶ γιὰ τὸν νέο συγγραφέα πὺ ἔφερε τόσο καλὰ νὰ ζωντανεύῃ τὰ αἰσθήματα, νὰ ἐκφράζῃ τὶς πατριωτικὲς του σκέψεις καὶ νὰ θεμελιώνῃ ἕνα πνευματικὸ οἰκοδόμημα.

Ὁμολογῶ ὅμως ἀκόμη ὅτι αἰσθανόμενος κ' ἕνα εἶδος ἰδιαίτερας προσωπικῆς ἱκανοποίησας. Σ' αὐτὴν ἐδὲ τὴ στήλη πολλές φορὲς εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ γράψω γιὰ τὶς υπηρεσίες πὺ θά μπορούσε νὰ προσφέρει τὸ θέατρο στὴν ἐθνικὴ ἰδέα καὶ στὴν ἐνίσχυσι τοῦ πατριωτικοῦ φρονήματος. Σήμερα, βέβαια, εἶναι νωρίς, μιά μέρα ὅμως θάρρῃ ὁ ψυχρὸς παρατηρητὴς καὶ μελετητὴς καὶ θά πῇ ποῖες υπηρεσίες προσέφερε κ' αὐτὴ ὀκὸμῃ ἡ ἐπιθεώρησις στὸν πόλεμο πὺ διεξάγουμε ὡς Ἕθνος, γιὰ τὴν Ἑλευθερίαν καὶ τὴν Τιμὴ. Καὶ τότε, εἰμαι βέβαιος, θά θυμηθοῦν ὅλοι καὶ τὸ παλιότερο ἐλληνικὸ θέατρο, πὺ τὸ ξεχνάμε ὀλοένα μπρὸς σὶς σημερινὲς ἡμέρες. Γιατὶ δὲν εἶναι τόσο νέο ὅσο φαίνεται τὸ ἐλληνικὸ θέατρο. Ἀκόμη καὶ πρὶν ἐλευθερωθῇ τὸ μικρὸ ἐκεῖνο κομμάτι τῆς γῆς πὺ ἀπετέλεσε τὴν πρώτη ἐλεύθερη ἐλληνικὴ γωνιά ὑπῆρξε ἐλληνικὸ θέατρο πὺ ἀπὸ τότε ἐστρατεύετο γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὑπῆρξε ἕνα εἶδος βάθρου, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὑψώθηκε τὸ ὠραιότερο πατριωτικὸ κήρυγμα. Στὸ Βουκουρέστι, πολὺ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, στὴν Ὀδησσό, στὸ Ἰάσιο καὶ ἀλλοῦ ἐδόθησαν παραστάσεις πὺ ἐπῆραν τὴν

μορφὴ ἐθνικῆς μυσταγωγίας, γιὰ τὰ πλῆθη τῶν Ἑλλήνων, πὺ, κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴ ἀδιαφορίαν τῶν κειμένων, εὗρσκαν τὸ θερμότερο πατριωτικὸ κήρυγμα. Μιά μέρα στὸ Βουκουρέστι, πὺ ἐδίδετο ἕνα ἔργο μὲ ἥρωας ἀρχαῖα ἱστορικὰ πρόσωπα, κάθε λέξις γινόταν φλογερὸς αἶνος στὴν ἐλευθερίαν καὶ ἠθοποιοὶ καὶ ἀκροαταὶ ἐκκλαιν ἀπὸ τὴν ἐνδόμυχη αὐτὴ λαχτῆρα τοῦ ὠραιότερου δώρου τῆς φύσεως πρὸς τὸν ἄνθρωπο, πὺ οἱ τίμιαι καὶ ἠθικοὶ λαοὶ δὲν ἐδίστασαν νὰ ἐξασφαλίσουν μὲ ποταμούς αἱμάτων. Οἱ ἐρασιτεχνικὲς ἐπίσης παραστάσεις στὰ σπίτια, στὴν Πόλι, στὴν Ἀθήνα καὶ ἀλλοῦ ἐθύμιζαν στὸ σκληρὸ μένος Ἕθνος τὶ εἶχε καὶ πὺς τὸ ἔχασε, πὺς ἔπρεπε νὰ εἶναι ἔτοιμο μὲ κάθε θυσιᾶ νὰ ξαναδοθῇ τὸ μενάλον ἀγαθὸ, πὺ αὐτὸ τὸ ἴδιο ἔδωσε σ' ὄχιους τοὺς λαούς, τὴν Ἑλευθερίαν. Ἦταν ἕνας ἀμῶν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὀλοποιούντο οἱ παραστάσεις, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὑψώετο ἡ ὑπάμνησις ὅτι δὲν θά μπορούσαμε πιά νὰ λεγώμεθα Ἕλληνες, ἀν δὲν ἐσπάζαμε μὲ τὰ ἱδία μας τὰ χεῖρα τὶς ἀλυσίδες πὺ ἐτύλιξαν ὅλο τὸ Ἕθνος, τὴ μοιραία ἐκείνη 29η Μαΐου 1453, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μὲ πύρινα γράμματα ἐχαράσσεται εἰς τοὺς νοερούς οὐρανούς ἡ λέξις Ἑλευθερία.

Καὶ ἀνοήτως, πάλι τὸ βρίσκουμε τὸ ἐλληνικὸ θέατρο νὰ προσφέρει κολλοσιαῖες υπηρεσίες στὸν Ἕλληνα, πὺ πὺ συνεχίζει τὴν μάχη σ' ὅλα τὰ πεδία, ἀπὸ τὴν πρώτη του μετὰ τὸ 21 ἐλεύθερη γωνιά. Ἀκόμη δὲν εἶναι γνωστὸ στὸν πολὺ κόσμο, μιά μέρα ὅμως, ὅταν θά εἶναι καιρὸς ν' ἀποδοθοῦν τὰ εὐσημα, τότε ὅλοι θά μάθουν τὴν ὠραία πάλαι τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου στὸν ἀγῶνα του νὰ μὲν πάντα στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ μαχομένου Ἕθνου. Χάρης στὴν πατριωτικὴν φλόγα τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιοῦν ἐδιώχτηκαν ἀπὸ δὴλην τὴν Ἀνατολὴν οἱ ἰταλικοὶ θίασοι, πὺ μόνιμως σχεδὸν ἦσαν ἐγκαθιδρυμένοι στὰ μεγάλα ἐλληνικα-τρικημένα κέντρα τὴν Πόλι, τὴν Σμύρνη, τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Κ' ἄς

φαντασθῇ κανεὶς ἂν σ' ἐμὰς κἀν ἐντύπωσι ἕνας παλλήκαρος φουστανελλοφόρος, ποῖα ἐντύπωσι ἔκανε ἡ ἐμφάνισις τῆς φουστανέλλας στὸν ἀκροατὴ ἐκεῖνον ἐλληνικὸ προμαχῶνα πὺ ἐλέγετο Πόντος, ἀπὸ ὡς ἐκεῖ πάνω εἶχε φθάσει τὸ ἐλληνικὸ θέατρο. Πόσα δάκρυα ἀνέβηκαν στὰ μάτια στὴν βυζαντινὴ ἐκείνη Τραπεζοῦντα, πὺ δὲν ἐξέχασε ποτὲ τὴ δωρικὴ τῆς καταγωγῆς, ὅταν στὰ κορμιά τῶν ἠθοποιοῦν ἐπεφταν οἱ λόξεις τῆς φουστανέλλας.

Δὲν ὑπάρχει βέβαια ὁ χῶρος, πόσα ὅμως δὲν θά μπορούσα νὰ γράψω γιὰ τὶς υπηρεσίες τοῦ θεάτρου στὸ Ἕθνος. Ὑποθέτω πὺς δὲν θά μπορούσε νὰ ὑπάρξῃ τυπικώτερο παράδειγμα, ἀπὸ αὐτὸ πὺ θ' ἀναφέρω ἔς. Στὰ 1866 εἶχεν ἐκραγῇ ἡ μεγάλη κρητικὴ ἐπανάστασις, αὐτὴ πὺ τὶς χρωστοῦμε τόσες ἐπικὲς σελίδες καὶ τὸ δλοκαῦτωμα ἐκεῖνο τοῦ Ἀρκαδίου, πὺ δεινὴν τί μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσῃ ἡ ἐλληνικὴ ψυχὴ. Ὁ θάνατος Ταβουλάρη, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρτιωτέρους τῆς ἐποχῆς, βρισκόταν στὴν Ζάκυνθο κ' ἔδινε παραστάσεις, ὅταν ἔφθασεν ἡ εἰδησις. Κ' ὁ θιασάρχης, ὁ φλογερὸς αὐτὸς προπαγανδιστὴς τῆς Ἑλλάδος, ὁ Διονύσιος Ταβουλάρης, πὺ τὸν βρίσκουμε μὲ τὸν θιασὸν ἐκεῖ ὅπου ἐπαλλον λίγες ἡ πολὺς ἐλληνικὲς ψυχές, παίρνει τὸν ἀδελφὸν του καὶ ὄλους τοὺς ἄλλους ἐξ ἐπαγγέλματος ἠθοποιοὺς κ' ἔρχεται στὰς Ἀθήνας γιὰ νὰ ἐπιτελέσῃ κ' αὐτὸς τὸ καθήκον του. Ἐνθουσιάζει μὲ τὰ πατριωτικὰ ἔργα καὶ τὶς εἰσπράξεις του τὶς δίδετο γιὰ τοὺς μαχομένους Κρητικούς.

Ἀργότερα ἄλλοι ἠθοποιοὶ θάκαμαν τὸ ἴδιο στὴ γραμμὴ τοῦ πυρός καὶ πάντα τὸ νεοελληνικὸ θέατρο στρατεύεται γιὰ τὸ Ἕθνος. Θέατρο ὅμως μόνον χωρὶς συγγραφείς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ καὶ τὸ ἔργο τοῦ κ. Τσεκούρα ἀνοίγει ἐν τῷ δόξῳ, πὺ πᾶν καὶ εἶμαι βέβαιος θ' ἀκολουθῇ σὺν οἱ ἀρστεῖς τῶν θεατρικῶν συγγραφέων μας.

Χρ. Ἑμμ. Ἀγγελολομάτης

«Ἡ μεγαλύτερη τιμὴ πὺ μπορεῖτε ν' ἀποκτήσετε στὴ ζωὴ σας εἶναι ἡ συμβολὴ ἐκάστου μ' ὅλη του τὴν ὕπαρξι στὴν κατὰκτησι τῆς Νίκης, γιὰ τὴν ὁποῖαν ἀγωνιζόμεθα ὅλοι οἱ Ἕλληνες σὰν ἕνας ἄνθρωπος»

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Μηνύματα ἀπὸ τὸ μέτωπο

Πολλὰ γράμματα μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὸ Μέτωπο ὅλα γεμάτα ἐνθουσιασμό, πίστι, ἀποπεποιθῆσι καὶ ἀποφασιστικότητι! Μᾶς γράφουν ἄνθρωποι μορφωμένοι, ἄνθρωποι ἀπλοῖκοι, ἀγρότες πὺ δὲν ξέρουν παρὰ τὰ λίγα, ἡ καὶ λιγώτερα ἀκόμη, γράμματα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Μὰ ὅλοι τοὺς μᾶς γράφουν σὸν ἴδιο τόνο! Καὶ ἀπὸ τὴ στρωτὴ φράσι τοῦ γραμματισμένου καὶ ἀπὸ τὴν ἀνώμαλη ἀκόμη τοῦ ἀγράμματος ἀναβλύζει τὸ ἴδιο αἶσθημα, ἡ ἴδια ἀντίληψις, τὸ αὐτὸ πνεῦμα γύρω στὴ μεγαλουργία πὺ ἐπιτελεῖται ἐπάνω στὴν πρώτη γραμμῇ.

Οἱ φαντάροι μας δὲν βλέπουν τίποτε ἄλλο, παρὰ τὸ πὺς καὶ πότε θά ρίξουν τοὺς ἐχθρούς στὴ θάλασσα. Μὲ τὴ σκέψι αὐτὴ καὶ μόνῃ ζοῦν, ἀναπνεύουν, ἀντιστέκονται σὶς ἀντεπιθέσεις καὶ ἐφορμοῦν κατόπιν γιὰ νὰ ἐκτοπίσουν τὸν ἐπιδρομέα... Τίποτε δὲν τοὺς πτοεῖ. Οἱ κακουχίες τοῦ πολέμου τοὺς φαίνονται παιγνίδια! Τὰ χιόνια, ἡ βροχὴ καὶ τὰ κρύα ἀνῶδυνα ἐμπέδισα. Ὁ θάνατος τοῦ Ἀρχηγοῦ τοὺς λύπησε, μὰ δὲν ἐμείωσε τὴν ἀποφασιστικότητά τους, δὲν ἐκρύωσε τὴν ἔρμη τους, δὲν τοὺς ἔκαμε νὰ σκοντάψουν στὴν ὀρμητικότητά τους.

Ὁ συνάδελφος καὶ φίλος Γεράσιμος Γρηγόρης σ' ἕνα γράμμα μᾶς λέει:

«Τὸ σοβαρὸ μαντάτο τῶν ἡμερῶν ἦταν καὶ γιὰ μᾶς ἡ ἀναγγελία τοῦ θανάτου τοῦ «Μεγάλου Στρατιώτη». Ἡ θλίψις μπορεῖ νὰ σάστισε πρὸς στιγμὴν τὸν κάθε φαντάρο! Ὅμως τίποτε ἀπὸ τὴν ἀποφασιστικότητά καὶ τὴν πίστι πὺ ἔχει μέσα του δὲν ἐσάλεψε! Γιατὶ ξέρεῖ πὺς ὁ δρόμος εἶναι χαραγμένος γερὰ καὶ κείνο πὺ πρέπει νὰ γίνη θά γίνη!...»

Καὶ ἀσφαλῶς μὲ τέτοιους ὑπερασπιστὰς τῆς Πατρίδος, πὺ ἔτσι σκέπτονται κ' ἔτσι φρονοῦν, θά γίνη ἀκριβῶς ἐκεῖνο πὺ πρέπει. Τὸ ξεκαθάρισμα τῆς Ἀλβανίας ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ μῖσος! Ἕνας ἄλλος, ὁ Εὐάγγελος Κοντέας, μᾶς γράφει: «Θά φανῇ ἀντάξιος τῶν προγόνων μας. Καὶ ὑπόσχομαι: Θά γυρίσουμε ὅλοι νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι! Γιὰ τὸν Ἕλληνα φαντάρο δὲν μπορεῖ νὰ ἐννοηθῇ ἄλλο γύρισμα στὴν ἐστία του. Μόνον Νικητῆς.

Ὁ ἀξιωματικὸς Κ. μιλεῖ γιὰ κάποιον τοῦ φίλου, πὺ τοῦγρῳφε κατὰ καὶ γράφει γι' αὐτὸν ὅτι «δὲν εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ βρίσκεται στ' Ἀλβανικὰ βουνὰ πολέμωντας τὸν ἄτιμο ἐχθρὸ τῆς Πατρίδος μας».

Κ' ἔχει τόσο δίκιο ὁ φίλος ἀξιωματικὸς. Ὅσο καὶ ἂν ἡ σημερινὴ ἐλληνικὴ μάχη διδεται σ' ὅλες τὶς γωνιὰς καὶ καθένας προσφέρει τὶς υπηρεσίες

του παντοῦ, σ' ὄλους τοὺς τομεῖς τῆς πολεμικῆς ζωῆς, καὶ κάθε Ἕλληνα καὶ κάθε Ἑλληνίδα προσφέρει ὅπου βρεθῇ τὰς υπηρεσίας του γιὰ τὴν Νίκην, εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας ὅτι μονάχα ὅσοι πολεμοῦν στὴν πρώτη γραμμῇ εἶναι οἱ εὐτυχεῖς προνομιούχοι καὶ πρωτοπόροι τοῦ ἀγῶνος. Πόσοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῶν μετόπισθεν, πὺ γιὰ λόγους ἡλικίας δὲν ἐκλήθησαν νὰ λάβουν μέρος σὸν ἐπικὸ ἀγῶνα, δὲν αἰσθάνονται ζήλεια γιὰτὶ δὲν τοὺς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ συγκαταλεχθοῦν κ' αὐτοὶ στοὺς ἥρωες τοῦ σημερινοῦ πολέμου!

Εἶναι πολλές οἱ ἐπιστολές πὺ παίρνουμε. Ἀναφέρω δυὸ - τρεῖς ἀπὸ τὸ σωρὸ, χωρὶς προτίμησι, χωρὶς διαλογὴ. Ἐστὶ στὰ κουτουροῦ. Κ' ἀποτελοῦν κ' αὐτὲς ἕνα ἀπλό, ἄχρωμο ἱσως, δείγμα τοῦ πνεύματος τῆς αἰσιοδοξίας πὺ ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν μαχομένων. Εἶναι τὰ μηνύματα ἀπὸ τὸ Μέτωπο, πὺ μᾶς κάνουν ὑπερήφανους γιὰτὶ ζοῦμε τὶς κοσμογονικὲς αὐτὲς στιγμές καὶ γιὰτὶ ἔχουμε ἀδελφία, φίλους, πατέρες πὺ οἰκοδομοῦν μὲ τοὺς κόπους τους, τὶς στερήσεις τους, τὶς κακουχίες τους καὶ τὸ αἷμα τους τὸ ὑπέρλαμπρο οἰκοδόμημα τῆς Ἑλληνικῆς Τιμῆς.

A. K. M.

Γράμματα
ἀπὸ τοὺς νέους

ΑΙ ΗΘΙΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ἀγαπητοὶ μου Φίλοι,

Θά σᾶς μιλήσω σήμερα γιὰ ἕνα πρόσφατο παράδειγμα θάρρους, τόλμης καὶ ἀποφασιστικότητος, πὺς μᾶς ἔδωσαν ὅχι οἱ γενναῖοι πολεμισταὶ καὶ τοῦ μετόπου, πὺ μᾶς παρουσιάζουν κάθε μέρα καὶ κάθε στιγμὴ ὑπέροχα φαινόμενα αὐτοθυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ, ἀλλὰ ἑκατὸν τριάντα ὁπλοὶ καὶ φιλῆσχοι Ἕλληνες, κάτοικοι τῆς... Βεγγάζης τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐγκατεστημένοι ἐκεῖ οἱ ὁμογενεῖς μας αὐτοί, ἔδωσαν εἰς τοὺς ἰταλοὺς τὴν θαυμασίαν εὐκαιρίαν νὰ... συλλάβουν ἐπὶ τέλους καὶ αὐτοὶ — ἀκόπως καὶ ἀκινδύνως βέβαια, ὅπως πάντοτε — μερικὸς αἰχμαλώτους. Τοὺς συνέλαβαν λοιπὸν καὶ τοὺς ἔκλεισαν εἰς στρατόπεδον συγκεντρώσεως ὑπὸ πυκνὴν, αὐστηράν καὶ ἀγρυπνὸν ἰταλικὴν κουστωδίαν. Ἀλλ' οἱ ἑκατὸν τριάντα αἰχμαλῶται — οἱ ἑκατὸν τριάντα Ἕλληνες δηλαδὴ — ἐπετέθησαν ἐναντίον τῶν πανόπλων φυλάκων των, τοὺς ἐπῆραν τὰ ὅπλα, τοὺς συνέλαβαν, τοὺς ἔδεσαν καί, ἐλεύθεροι καὶ ὀπλισμένοι, ἐπετέθησαν ἐναντίον μεγάλων ἰταλικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ συντρίβουν τὰς δυνάμεις αὐτάς καὶ νὰ... αἰχμαλωτίσουν — αὐτοί, οἱ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη δέσμιοι! — τρεῖς χιλιάδας ἰταλοὺς στρατιώτας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν στρατηγὸς καὶ ἕνας συνταγματάρχης, καὶ νὰ τοὺς παραδώσουν εἰς τὰ προελάσαντα ἐν τῷ μεταξύ ἀγγλικά στρατεύματα.

Ἐπροσέξατε τοὺς ἀριθμούς; Μὴ φαντασθῆτε ὅτι πρόκειται περὶ τυπογραφικοῦ λάθους. Εἶναι ἡ πραγματικότης. Ἐκατὸν τριάντα Ἕλληνες καὶ τρεῖς χιλιάδες ἰταλοὶ αἰχμαλῶται! Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἀπορῆτε καὶ ν' ἀναζητῆτε τὸ βαθύτερον αἶτιον τοῦ καταπληκτικοῦ

αὐτοῦ ἄθλου, ἄς προσφύγουμε πάλι σ' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους τοὺς 130 συμπατριώτας μας, γιὰ νὰ διαφωτισθοῦμε.

Τὶ νομίζετε λοιπὸν ὅτι ἔκαμαν ἔπειτα ἀπὸ τὸ κατόρθωμά των; Ἐπῆσαν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν τῆς Βεγγάζης καὶ ἐτέλεσαν δοξολογίαν. Μὲ τὴν πεποίθησιν δηλαδὴ ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐννεομήματός των ὠφείλετο εἰς τὴν προστασίαν καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας, ἔσπευσαν νὰ υποβάλουν τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην των καὶ νὰ καταθέσουν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ τῆς Ὑπερέμου Στρατηγοῦ, ὡς ταπεινὰ ἀναθήματα, τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν τοῦ κατορθώματός των.

Καὶ ἰδοὺ ἀκριβῶς τὸ βαθύτερον αἶτιον τοῦ ἄθλου: ἡ Πίστις εἰς τὸ θεῖον, ἡ πίστις εἰς τὴν ἱερότητα καὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἐθνικοῦ μας ἀγῶνος, ἡ πίστις εἰς τὰ ὕψηλα καὶ μεγάλα ἰδανικά τῆς φυλῆς μας, ἡ πίστις εἰς τὴν ἀπέραντον καὶ ἀκατάβλητον δυνάμιν τῆς ἐθνικῆς μας ψυχῆς. Αὐτὴ τοὺς ἐνέπνευσε τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμην νὰ ἐπιτεθοῦν, ὅπλοισι αὐτοῖς, ἐναντίον τῶν πανόπλων φρουρῶν των καὶ οἱ πάνοπλοι φρουροί, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἔσπεροντο τοῦ ὅπλου τῆς πίστεως, ἐπέταξαν τὰ ὅπλα των καὶ ἀφέθησαν νὰ συλληφθοῦν καὶ νὰ δεθοῦν! Αὐτὴ ἔπίσης τοὺς ἔδωσε τὴν δυνάμιν καὶ τὴν ὁρμὴν νὰ ἐπιτεθοῦν, ἑκατὸν τριάντα ἄνθρωποι ἀπὸλεμοι καὶ ἀνοργάνωτοι στρατιωτικῶς, ἐναντίον δλοκλήρου τακτικοῦ στρατοῦ καὶ ὁ στρατὸς αὐτὸς, πὺ εἶχε ὅλα τὰ πολεμικὰ μέσα, ἀλλὰ δὲν εἶχε ψυχὴν, ὥπως τὰ χεῖρα καὶ παρεδόθη!

Ἡ ἱστορία μας εἶναι βέβαια γεμάτη ἀπὸ παραδείγματα τόλμης, αὐτοθυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ. Καὶ σήμερα ἀκόμα, ἐκεῖ πάνω, σὶς τιμημένες γραμμές τῆς μενάλης μας Ἑθνικῆς Μάχης, καθὼς καὶ γύρω μας, σὸ πλάτῳ μέτωπο τῶν Μετόπισθεν, παντοῦ ὁ ἐλληνικὸς πατριωτισμὸς ὑψώνει διαρκῶς φωτεινὰ καὶ ὑπέροχα τοόπαια δόξης καὶ νίκης. Καὶ ὅμως μὲ βαθεῖα συγκίνησι ὑποδεχόμεθα καὶ τὸ ὠραῖο παράδειγμα τῶν μακρινῶν ἀδελφῶν μας, πὺ μᾶς κάνει ἀκόμα μιά φορὰ νὰ δοῦμε βαθύτερα τὸν ἑαυτὸ μας, ν' ἀντικρύσουμε τὴν αἰώνια καὶ ἀναλλοίωτη ἐθνικὴ ψυχὴ καὶ νὰ συναισθανοῦμε τὴν ἀνυπέροκλητὴν ἀξία τῶν μεγάλων ἠθικῶν δυνάμεων τους.

Μ' ἐθνικοὺς χαίρετισμούς
Μελῆς Νικολαΐδης

Σε αφηγήσεις

ΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΙ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα τὸ Κράτος, ὑπὸ διαφόρους μορφάς — Ε.Ο.Ν., Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, Φανελλὰ Στρατιώτου, Λινοθήκη κλπ. κλπ. — ἔλαθεν ὑπὲρ τῶν ἐφένδρων πολεμιστῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, εἶναι καὶ ἡ ὁργάνωσις τῆς ἱατροφαρμακευτικῆς καὶ περιθάλψεως. Ἰατροὶ δηλαδὴ καὶ νοσοκόμοι θὰ ἐπισκέπτονται τὰς οἰκογενεῖας τῶν ἐφένδρων καὶ τοὺς ἀπόρους τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ διὰ νὰ τοὺς παρέχουν ἱατρικὴν βοήθειαν, νοσηλεῖαν καὶ φάρμακα. Εἶναι ἔνα μέτρον ἀπὸ τὰ περισσότερα ἐξυπηρετικά. Διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ νοσηθῇ ὅτι ἡ σύζυγος ἢ τὸ παιδί τοῦ πολεμιστοῦ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀφεθῇ ἀσθενὲς εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἀνευ οὐδεμιᾶς στοργῆς καὶ ἀντιλήψεως. Καὶ εἶναι παρήγορον τὸ γεγονός ὅτι τὸ Κράτος, παρὰ τὰς τεραστίας οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις ποὺ καλεῖται ν' ἀντιμεταπίσῃ, δὲν παραλείπει νὰ ὀργανώσῃ συστηματικὰ τὴν λήψιν τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων ἀνακουφίσεως καὶ προστασίας τῶν οἰκογενειῶν τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τῆς Πατρίδος.

ΔΕΝ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΠΛΕΟΝ

Με τὸν πόλεμον ὁ Κομμουνισμὸς εἶχε ἔχασθῃ. Δὲν ἐνόμιζαν ὅτι ὑπῆρχον ἄνθρωποι ποὺ νὰ ἐμμένουν εἰς τὰς μαρξιστικὰς θεωρίας καὶ τὰς παραδειγματικὰς αὐτὰς πολιτείας ποὺ ὠραματίσθη ὁ Μάρξ καὶ τὰς ὁποίας δὲν καταρῶσαν οἱ ὁπαδοὶ τοῦ νὰ πραγματοποιήσῃ. Καὶ ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐγένετο λόγος περὶ Κομμουνισμοῦ ἐάν δὲν ἤρξετο εἰς φῶς μία ἐνδιαφέρουσα δηλώσις τοῦ κ. Σερραφίμ Μαξίμου.

Ὁ κ. Μαξίμος, ἀρχηγὸς τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1924—1927, ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς πλέον συνειδητοὺς ὁπαδοὺς τῶν μαρξιστικῶν θεωριῶν, ἀπὸ τοὺς διδασκάλους τοῦ Κομμουνισμοῦ. Βουλευτὴς εἰς τὰ 1926, κομμουνιστικὸς ῥητορ ἀπὸ τοὺς ὀλίγους, ἔρχεται σήμερα καὶ δηλώνει καθαρά, ἀνδρσκά, εὐλικρινά καὶ ἀπερίφραστα.

«Εὐρίσκομαι εἰς θεωρητικὴν ἀντίθεσιν μὲ τὴν μαρξιστικὴν θεωρίαν, εἰς τὸ ὅρθον τῆς ὁποίας δὲν πιστεύω πλέον, ὅπως ἀποκρῦσσω καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θεωρίας αὐτῆς ὡς ἐφηρμοσθῇ ἐν Ρωσσίᾳ καὶ ἀπὸ τὰ λοιπὰ κομμουνιστικὰ κόμματα εἰς τὰς ἄλλας χώρας».

Ὅταν ὁ κ. Μαξίμος, παλαιὸς καὶ πιστὸς φίλος τοῦ Κομμουνισμοῦ, καταφέρεται ἔτσι ἐναντίον τῶν μαρξιστικῶν θεωριῶν, καὶ τῆς ἐφαρμογῆς των, ἡμεῖς, οἱ οὐδέποτε συμπαθεῖσάντες αὐτάς, ἀποσπρόμεθα καὶ δὲν βάλλομεν τὸν λίθον...

ΠΩΣ ΠΟΛΕΜΟΥΝ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

Συνεπληρώθησαν τὰς ἡμέρας αὐτὰς 27 χρόνια ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῶν Ἰωαννίνων. Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς μετὰ πεντάμηνον πολυαίμακτον καὶ ἀγωνιώδη πάλην ἐναντίον γενναίου καὶ πεισμονος ἐχθροῦ, ἐπετέθη τὴν αὐγὴν τῆς 21ης Φεβρουαρίου τοῦ 1913 ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου ἐναντίον τοῦ φρουριακοῦ συγκροτήματος τοῦ προασπίζοντος τὴν πρωτεύουσάν τῆς Ἡπείρου. Ὀλίγας ὥρας κατόπιν τὰ ὄχυρά τῆς Τσοῦκας, τῆς Μανωλιάσας καὶ τοῦ Ἀγίου Νικολάου καταλαμβάνοντο ἐξ ἐφόδου. Καὶ πρὶν ἀκόμη νυκτὴς οἱ εὐζωνοὶ τοῦ ἥρωος τῶν ἡρώων Βελισσαρίου εἶχον παρεμβληθῇ μετὰ τῶν Ἰωαννίνων καὶ τοῦ Μπιζανίου καὶ ἀπέκοπτον πᾶσαν ἐπικοινωνίαν τοῦ περιφύμου τούτου φρουρίου, τοῦ ὁποίου ἡ περαιτέρω ἀντίστασις ἀπέβαινε πλέον ἐντελῶς ματαία. Τὴν ἰδίαν νύκτα ἡ ἐχθρική φρουρὰ παρεδίδετο καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Ἑλευθερωτὴς Στρατηλάτης εἰσήρχετο ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ ἡρωικοῦ στρατοῦ τοῦ εἰς τὴν πόλιν τῶν θρύλων καὶ τῶν ἐνδόξων ἐθνικῶν καὶ πνευματικῶν ἀγώνων ἐν τῷ μέσῳ πανδήμου καταλυτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάμνησις ποτὲ δὲν θὰ σῆσῃ. Τὸ ἐπιτελεσθὲν κατόρθωμα ὑπῆρξε πράγματι ἀξίον τῶν εὐκλεσετέρων σελίδων τῆς ἱστορίας τοῦ ἔθνους. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου εἶναι δίκαιον νὰ διακηρυχθῇ ἡ ἀρετὴ τοῦ τότε ἀντιπάλου στρατοῦ. Ὁ τουρκικὸς στρατὸς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας καὶ τῶν καθημερινῶν συγκρούσεων ἐπάνω εἰς τὰ ἄγρια ἡπειρωτικὰ βουνὰ ἐπέδειξεν ἡρωισμόν καὶ καρτερίαν πράγματι ἀξιοθαύμαστον. Ἀλλὰ δὲν ἦτο διὰ τοῦτο μόνον ἀξίος τιμῆς καὶ σεβάσμου. Κατὰ τὴν πολυμήνην πολιορκίαν ὑπέφερε στερήσεις ἀφαντάστους. Στερήσεις τὰς ὁποίας πολὺ ὀλίγοι στρατοὶ εἰς τὸν κόσμον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὑποστοῦν χωρὶς νὰ διαλυθῶν. Ἡ ἐκδασὶς ἄλλως τε τοῦ πολέμου ἐκείνου εἶχεν ἦδη κριθῇ εἰς ἄλλα πεδία. Καὶ ἡ φρουρὰ τῶν Ἰωαννίνων, ἐντελῶς ἀποκεκομμένη, δὲν ἠγωνίσθη μὲχρις ἐσχάτων παρὰ μόνον διὰ τὴν τιμὴν τῶν ὀπλων. Καὶ ἐν τούτοις ὁ οὗτος σκληρότατος δεινοπαθὼν τουρκικὸς στρατὸς δὲν ὑπέπεσεν οὐδὲ εἰς τὴν ἐλαχίστην παρεκτροπὴν ἐναντίον τοῦ ἀμάχου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Οἱ ἐκ πείνης θάνατοι ἦσαν καθημερινοί. Ἡ νοσοκομεικὴ περίθαλψις σχεδὸν ἀνυπαρκτος. Ἀλλ' ἡ πειθαρχία τοῦ πολιορκουμένου ἐκείνου στρατοῦ διετηρεῖτο πάντοτε ἀσάλευτος. Ὁ ἀξίος ἀρχηγὸς τοῦ Ἑσάτ πασᾶς ἔτυχε διὰ τοῦτο τῆς πανδήμου ἀναγνωρίσεως, τὴν ὁποίαν ἐπεσφράγισαν αἱ τιμαὶ τὰς ὁποίας ἐπιδαιψίλευσεν εἰς αὐτὸν ὁ ἀειμνήστος Κωνσταντίνος. Ὁ λαὸς τῆς Ἡπείρου καὶ οἱ πολεμιστὰι τοῦ τιμίου ἐκείνου ἀγώνος ἔχουν ἦδη μίαν εὐκαιρίαν συγκρίσεως ἐξόχως διδακτικῆς μετὰ τὸ τότε γενναίου καὶ ἱπποτικοῦ ἀντιπάλου καὶ τοῦ σημερινοῦ ἀνάνδρου ἐπιδρομῆως, τοῦ κατασπιλῶσαντος τὸν σύγχρονον εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καὶ τὸ χριστιανικὸν ὄνομα, τὸ ὁποῖον φέρει, μὲ ἔργα καὶ μὲ πράξεις ἐναντίον ἀνυπερασπίστων θυμάτων ἀναξίας ἀνδρῶν, ἀναξίας πολεμιστῶν, ἀναξίας καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἐξυτελισμένων καὶ διαβοηθῶν ἐκ τῆς ἱστορίας ἀπελευθέρων τῆς Ρωμῆς.

ΜΟΝΟΝ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Δι' ἀφοράσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἀσφαλείας ἀπηγορεύσαν κατὰ τὰς ἐφετεινὰς Ἀποκρεῖας οἱ δημόσιοι χοροὶ καὶ αἱ μεταμυθιστικαὶ φράσεις, διὰ τῶν ὁποίων ἠρμηνεύθησαν κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον, ὅχι μόνον τὸ Κράτος ἀπέφεισε, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον αἰσθόμενον. Ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου εὐρίσκεται εἰς ἀγῶνα κατὰ μυσσὸν καὶ ἐπιβόλου ἐχθροῦ. Τὸν ἀγῶνα τούτον ἀνέλαβε τὸ ἔθνος ὁμοθυμῶς καὶ ἀφιέρωνε εἰς αὐτὸν ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ, ὅλας τὰς προσπάθειάς του, ὅλην τὴν ψυχὴν. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπνίξε καὶ τὸν πόνον τοῦ ἀκόμη. Ἀνέσπειρε τὰ πένητο. Καὶ ἐπέβαλε σιγὴν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ μετὰ καρτερίαν καὶ μεγαλοψυχίαν ἀληθινὰ Σπαρτιατικὴν. Ἐκτοτε ἕνα καὶ μόνον γεγονός κυριαρχεῖ εἰς τὸν νοῦν ὅλων τῶν πραγματικῶν Ἑλλήνων: Ὁ πόλεμος. Καὶ ἕνα καὶ μόνον συναίσθημα συνεχεῖ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος. Ἐστὶ με αὐτὸν τὸν παλμὸν καὶ με αὐτὴν τὴν ἀσάμνητον θέλησιν καταρῶσθαι τὰ τρώματα καὶ αἱ ἀλλεπάλληλοι νίκαί. Καὶ ἔτσι, ἀγωνιζόμενοι καὶ προσπαθόντες ὅλοι με τὴν ἰδίαν ῥῆμιν καὶ ἀποφασιστικότητά, ἡμποροῦμεν νὰ προσελέγουμεν πρὸς τὸν τελικὸν θρίαμβον μὲ ἀπόλυτον βεβαιότητα. Ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀποφασιστικῆς αὐτῆς τοῦ ἀγωνιστικοῦ πάθους καὶ τῆς ἀκλονήτου ἀποφασιστικῆς αὐτῆς τοῦ ἀγωνιστικοῦ πάθους ἱσυχία τῶν Ἀποκρεῶν ἀπέτελε βήανυσον παραφροσύνην. Θὰ ἦτο ἄλλως τε μία σάββηα πρὸς τὰ παλληκάρια μας ποὺ ἀντιμετωπίζον καθὲ στιγμὴν τὸν θάνατον εἰς τὸ Μέτωπον. Καὶ θὰ ἦτο ἐπίσης ἀνευλάβεια πρὸς τὸς δοκιμαζόμενους ἐκ τῶν συμφορῶν τοῦ πολέμου. Ἀλλ' εἰς τοιαύτην εὐτέλειαν μόνον ἀναίσθητοι κοσμοπολίται, μόνον ἄνθρωποι χωρὶς φιλοτιμίαν καὶ ὑπερηφάνειαν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ παρασυρθῶν.

Σε αφηγήσεις

ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον, ὁργανισμὸς δημοσίου δικαίου μὴ ἀποδίδων εἰς κέρδη καὶ μὴ διανεμῶν τοιαῦτα, εἰργάσθη διηγεκῶς εἰς τοὺς χρόνους τῆς εἰρήνης ἀφ' ἐνὸς διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πνευματικῆς γῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν κεφαλαίων του εἰς ἔργα κοινῆς ὠφελείας. Καὶ σήμερον τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον — ὁ θησαυροφυλάκις αὐτὸς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ — ἀπέδειξε πόσον ἄριστα ἀντιλαμβάνεται τὴν ἀποστολὴν του.

Οὕτω, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον διέθεσε 13.250.000 δραχμὰς ὑπὲρ τῶν πολεμικῶν ἀναγκῶν. Δηλαδὴ 10.500.000 εἰς τὸν ἔρανον κοινωνικῆς προνοίας, 1 ἑκατομύριον διὰ τὴν φανέλλαν τοῦ στρατιώτου, 1 ἑκατομύριον διὰ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν, 500.000 διὰ τὴν Κ.Υ.Α.Μ., 150 χιλιάδας διὰ τὰ μάλλινα τῶν στρατευθέντων Τριτατικῶν καὶ 100.000 διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν στρατευθέντων. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον ἀναδεικνύεται διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἀξίον τῆς ἐμπιστοσύνης μετὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἑλληνες καταθέτουν τὸ περὶβάλλον.

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ

Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα, εἰσηγούμενον τοῦ διοικητοῦ τῆς Κ. Λαμπροπούλου, ἐνέκρινεν ὅπως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ἐφένδρων ὑπαλλήλων τῆς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπιπτον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς, ἡ θὰ ἀπέδιδον συνεισφοράς τραπεζῶν ἡ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου κακουχιῶν, χορηγήσῃ δόλοκληρος ὁ μισθός, ὡς αὐταῖς, τῶν ὑπαλλήλων τούτων θεωρῶμεν ὡς παθόντων ἐν ὑπέρστα καὶ ἐνεκα ταύτης. Ἡ διοικήσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς εἶναι ἀξία συγχαρητηρίων διὰ τὴν ἀπόφασίν της αὐτὴν καὶ γενικώτερον διὰ τὴν σειρὰν τῶν μέτρων ποὺ λαμβάνει ὑπὲρ τῶν στρατευμένων ὑπαλλήλων τῆς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἐνα φανταστικὸν σῶς χαιρετᾷ ἀπὸ τὸ Μέτωπον. Ἡ τελευταία: Μία ὄραια ἀποψὶς τοῦ Ἀργυροκάστρου.

Ο ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΤΩΝ ΕΞΗΝΤΑΕΠΤΑ ΕΤΩΝ

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ὑπέροχον ἐκδήλωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ πατριωτισμοῦ, ἡ ὁποία, ἐν τῷ προσώπῳ τῶν γυναικῶν, τῶν παιδιῶν καὶ τῶν γερόντων τῆς Πίνδου, διεγράψεν ἐπὶ τῶν ἀποτόμων καὶ ἀπροσπελάστων κλιτύων τῆς ἑνᾶ λαμπρὸν καὶ ἐξαίσιον τόξον ἀνόδου πρὸς τὰ ἀνώτερα ὕψη τῶν εὐγενεστερῶν ἰδεωδῶν ἔπειτα ἀπὸ τὸ ἀδάμαστον καὶ ἀκλόνητον θάρρος, τὸ ὁποῖον ἀντέταξε παντοῦ εἰς τοὺς ἀνάνδρους καὶ βαρβάρους βομβαρδισμοὺς καὶ πολυθλομους τοῦ ἐχθροῦ, ἀπὸ ἑξέως, ὁ ἀμαχος πληθυσμὸς μας, ριζωμένος στερεὰ καὶ ἀμετακίνητα εἰς τὸ ἐρὸν ἔδαφος τῆς πατρικῆς γῆς ἔπειτα ἀπὸ τὸ σπάνιον καὶ ἐκπληκτικὸν δι' ἄλλους λαοὺς, ἀλλὰ σύνηθες, φυσικὸν καὶ αὐτονόητον εἰς τὴν Ἑλλάδα φαινόμενον τοῦ παιδιοῦ τῶν δεκατριῶν ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον συνεπολέμει γενναῖα καὶ ἡρωικά μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολεμιστῶν, ἀλλὰ καὶ προήχθη διὰ τὴν γενναϊότητα καὶ τὸν ἡρωισμόν του εἰς λοχίαν ἔπειτα ἀπὸ ὅλας αὐτάς καὶ τόσας ἄλλας αὐθορμήτους ἐκλάμψεις τῆς ἑλληνικῆς φιλοπατρίας, ὡς ὅταν τὰς τελευταίας ἡμέρας πρὸς τὸν ἑλληνικὸν οὐρανὸν μία ἀκόμη ὄραια καὶ ὑψηλὴ φλόγα ἀνδρείας καὶ ἀρετῆς, ἡ ὁποία ἐφώτισε καὶ ἀπεκάλυψε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ ἐκπαγλὸν μεγαλεῖον τῆς ἀθανάτου ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Ἰδοὺ τί ἀνήγγειλαν αἱ εἰδήσεις ἀπὸ τὸ μέτωπον: Ἐνας γέρον ἡλικίας 67 ἐτῶν, ὁ ὀπλαρχηγὸς Γκούμας, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε συναγωνιστὴς τοῦ Παύλου Μελά εἰς τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα καὶ ὁ ὁποῖος μετέσχεν εἰς ὅλους τοὺς διεξαχθέντας ἔκτοτε ἑλληνικοὺς πολέμους, ἔφυγε κρυφὰ ἀπὸ τῆς γριᾶς γυναικῆς του, μόλις ἐξεργάσθη ὁ σημερινὸς πόλεμος, καὶ κατετάχθη ὡς ἐθελωντὴς εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν μετὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ. Ἐπολέμησεν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἡρωικῶς, διευθύνων διμοιρίαν πολυθλόων, καὶ ὅταν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ὑπερόχους μάχας τῆς Τρεμπεισίας ἐτραυματίσθη, ἐπέμεινε νὰ μὴ μεταφερθῇ ἀπὸ τὴν γραμμὴν τοῦ πυρός, ἀλλὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ, μέχρις ὅτου.

θεραπευομένου προχείρως τοῦ τραυματῆς του, δυνηθῇ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν μάχην. Ἀλλ' ἡ κατάστασις του ἐχειροτέρευσε καὶ μετὰ πέντε ἡμέρας παρέστη ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ μεταφερθῇ εἰς νοσοκομεῖον τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Αὐτὰ γράφει ἡ εἰδήσις. Ἀλλ' εἶναι τόσον πολλὰ, τόσον ὄραια καὶ τόσον μεγάλα ὅσα ἄλλα λέγει ἐπίσης ἡ ἰδία εἰδήσις χωρὶς νὰ τὰ γράφῃ!

Ἐξηνταεπτὰ χρόνια! Ὁ σονδήποτε γερὴ καὶ δυνατὴ καὶ ἂν ἦτο ἡ σωματικὴ του κρᾶσις, οἱ ἐξηνταεπτὰ αὐτοὶ κύκλοι τοῦ χρόνου δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ ν' ἀφήσουν ἀπτά καὶ αἰσθητὰ ἀποτυπώματα τοῦ μακροῦ καὶ θεελάδους περάσματος τῶν. Καὶ ὁ ἀνθρωπος, κύπτων ὑπὸ τὸ βάρος των, θὰ ἐδικαιοῦτο, θὰ ἔπρεπε μᾶλλον ν' ἀναζητήσῃ μίαν γωνίαν τῆς οἰκογενειακῆς του στέγης, καὶ ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν θαλπωρὴν τῆς οἰκιακῆς ἀτμοσφαιρας, νὰ ξεκουράσῃ τὸ κουρασμένο του σῶμα καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς

τὴν ψυχὴν του τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὴν γαλήνην τῶν ὀραίων ἀναμνήσεων.

Ἀναμνήσεων; Μόνον ἀναμνήσεων, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Πατρίς ἐκινδύνευε καὶ τὸ ἔθνος σύσσωμον ἐξηγείρετο εἰς ἕνα μεγαλειώδη συναγεμὸν σωμάτων καὶ ψυχῶν, διὰ ν' ἀντιτάξῃ ὅλας τὰς δυνάμεις του, ὀλικὰς καὶ ἡθικάς, ἐναντίον τοῦ βαρβάρου ἐπιδρομέως; Καὶ αὐτός, τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμὴν, θὰ ἐξέστανε τὰ μέλη του κοντὰ εἰς τὸ τζάκι τοῦ σπιτιοῦ του καὶ θὰ ἐτροφοδότη τὴν ψυχὴν του μετὰ ἀναμνήσεις μόνον;

Δὲν εἶχε σημασίαν δι' αὐτὸν τὸ γεγονός ὅτι εἶχεν ἦδη ἐκπληρώσει καὶ πέραν ἀκόμη τοῦ κανονικοῦ — πλήρους — τοῦ καθηκόντος του πρὸς τὴν Πατρίδα. Τὸ καθῆκον δὲν ἔχει ὄρια. Τὸ καθῆκον δὲν μετράται μετὰ χρόνια, ἀλλὰ μετὰ τὸν ὄγκον καὶ τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ ἀποθέματος τῆς ψυχῆς, τὸ ὁποῖον, εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, λέγεται ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα, πίστις καὶ ἀφοσίωσις

«Ἄνευ πνευματικῆς ἐπικρατήσεως οὐδεὶς ὕλικὸς ἀγὼν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, οὔτε δύναται νὰ ἔχῃ διάρκειαν. Ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη ἡ πνευματικὴ στρατιὰ τοῦ τόπου τούτου νὰ ἀρχίσῃ τὸν ἀγῶνα αὐτὸν, καθαρῶς πνευματικὸν ἀγῶνα, καθαρῶς ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἰδανικῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἡ ἡμετέρα Φυλὴ ἐξεπροσώπησε καὶ ὑπερήσπισεν ἀπὸ μακρῶν χιλιετηρίδων καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἐθυσιάσθη τόσας φοράς».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

«Ὁ γενναῖος Ἑλληνικὸς λαὸς μετὰ ἡρεμον τὴν συνειδήσιν καὶ ὑψηλὸν τὸ φρόνημα ἀντιμετωπίζει τὰ μεγάλων ἱστορικῶν του πεπρωμένα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

«Τώρα θὰ ἀποδείξωμεν ἐάν πράγματι εἴμεθα ἀξιοὶ τῶν προγόνων μας καὶ τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐξησφάλισαν οἱ προπάτορές μας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

εἰς τὰς ἱεράς της παραδόσεις καὶ τὰ μεγάλα της πεπρωμένα, ἐθουσιασμὸς καὶ αὐτοθυσίᾳ διὰ τὴν προάσπιν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας της, μετὰ δύο λέξεις: ἐθνικὴ συνειδήσις.

Ζωντανὸν, ἀκαίον, πλοῦσιον καὶ φλογερὸν διετηρεῖτο τὸ ἠθικὸν αὐτὸ ἀπόθεμα μέσας εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ γερωντος. Καὶ ἀντὶ τούτου δυνάμεις ἀπὸ τὴν ἀστείρευτον αὐτὴν πηγὴν, ὥρρωσε δυνατόν καὶ ἀλύγιτον τὸ κορμὶ του, ὕψωσε καὶ ἀτσάλωσε τὴν ψυχὴν του, καὶ ἐβάδισεν ὡραῖος καὶ μεγάλως πρὸς τὴν γραμμὴν τοῦ ὑπερτάτου καθήκοντος πρὸς τὴν Πατρίδα.

Καὶ ὅταν ἐφθασεν ἐκεῖ, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, αὐτὸς ὁ παλαιὸς ὀπλαρχηγός, ὡς ἕνας πρωτόβγαλτος ἀνθυπολοχαγός. Καὶ ὅταν μαρτυρούμενος γενναῖα καὶ ἡρωικὰ ἔπαισε τραυματιζόμενος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς, δὲν ἐννοοῦσε ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὰ ἱερά ἐκεῖνα ἐδάφη, ποὺ τὰ εἶχε καθυγάσσει τὸ αἷμα τῶν ἡρώων μας καὶ μέσας σ' αὐτὸ καὶ τὸ δικό του αἷμα.

Ἡ εἰδήσις δὲν μᾶς καθορίζει ἀπὸ ποῖον μέρος τῆς χώρας εἶναι ὁ γέρον Γκούμας. Τί σημασίαν ἔχει; Ἡ γενετήριος τοῦ Γκούμα δὲν εἶναι μία ὀρισμένη πολιτεία ἢ ἕνα ὀρισμένον χωριό. Εἶναι ἡ Ἑλλάς ὁλόκληρη. Ὁ γέρον αὐτὸς ἔχει ἐκπηδήσει ἀπὸ τὰ πλέον ἀγνὰ καὶ πλέον ἱερά βάθη τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Καὶ οὕτως ἐχρειάζετο νὰ ἔχῃ ὄνομα καὶ νὰ λέγεται Γκούμας. Θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ ὀνομάζετο Ἑλληὴν. Διότι αὐτὸ τὸ ὄρατον, τὸ ὕψηλόν, τὸ μεγάλο ὄνομα, αὐτὸν τὸν ὑπέροχον τίτλον τιμῆς, τὸν ἔχει κατακτήσει, τὸν ἔχει δικαίωμα καὶ δικαιούται νὰ τὸν φέρῃ ὡς αἰώνιον στέφανον δάφνης ἐπὶ τοῦ μετώπου του ὁ ἡρωικὸς γέρον.

Τὸ θαυμάσιον παράδειγμα τοῦ ἔχει ἦδη περάσει εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τοὺς θρόνους τῆς Φυλῆς μας καὶ ἡ σεμνὴ καὶ σεβαστὴ μορφή του θὰ χαραχθῇ καὶ αὐτὴ μετὰ ἀνεξίτηλα γράμματα εἰς τὰς πανυψηλὰς στήλας τοῦ παρθένου τῶν ἡρωικῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, ποὺ συνθέτουν καὶ ἐκφράζουν τὴν ἀληθινὴν καὶ γνησίαν ψυχὴν τῆς.

N.

— Μὰ Πάσχα είναι τώρα γιὰ Χριστούγεννα; ρώτησε ἀστεειύμενος ἕνας φαντάρος.

— Καὶ Πάσχα καὶ Χριστούγεννα καὶ παράδεισος καὶ χαρὰ Θεοῦ, παιδί μου, ἀποκρίθηκε ἕνας χωρικός καὶ δάκρυσε.

Ὁ Ἀντρέας ἄκουγε καὶ δὲ χόρταινε ἡ ψυχὴ του. Αὐτὸς δὲν μιλοῦσε, δὲν ἔλεγε τίποτα. Τοῦ φαινότανε μόνο πῶς ὄλοι αὐτοὶ οἱ χωρικοὶ ποὺ κατέβαιναν ἀπὸ τὶς σπηλιές καὶ τὰ δάση τοῦ βουνοῦ, ἀξύριστοι, ἀσυγύριστοι, βρώμικοι, ὄλες αὐτὲς οἱ γυναῖκες, οἱ γρηῃς μὲ τὸ τρεμάμενο βῆμα καὶ οἱ νῆες μὲ τὰ παιδάκια στὴν ἀγκαλιά καὶ τὰ περιεργα, ποὺ βλέπανε μὲ κάποιο δέος τὴ στρατιωτικὴ στολή, μὴ ξέροντας μὲ τὴ λίγη παιδιαστικὴ πείρα τοὺς ἀνὴρ καὶ καὶνούργιοι στρατιώτες ἦταν καλοὶ ἢ κακοὶ σὰν τοὺς Ἰταλοὺς, πῶς ὄλο ἔκεινο τὸ λυτρωμένο πλῆθος ἦταν ἀδέλφια του.

Καὶ νὰ, μαζὶ μ' ἕνα μπουλουὶ χριστιανῶν ἦλθε κι' ἕνα παιδί ὡς δέκα χρονῶν, ψηλὸ, μαυριδερό, μὲ ζωηρὰ μᾶτια. Ἦταν Ἀρβανιτάκι.

— Καλῶς ἦλθατε, χαίρετίσε στὴ γλῶσσα του καὶ πῆγε καὶ φίλησε τὸ χέρι τοῦ Ἀντρέα ποὺ βρέθηκε μπροστά του.

Ὁ Ἀντρέας τράβηξε τὸ δικό του, Γαβὶ τοῦ φιλοῦσε τὸ παιδί τὸ δικό του χέρι; Ἀν φιλοῦσε τὸ χέρι τοῦ λοχαγοῦ μάλιστα.

Μὰ τὸ παιδί στενοχωρήθηκε καὶ τὸ πήραν τὰ κλάματα καὶ κάτι τοῦ εἶπε στὴ γλῶσσα του.

— Τί θέλει νὰ πῇ; ρώτησε ὁ Ἀντρέας κάποιον.

— Λέει πῶς τὸν περιφρονεῖς.

Ὁ Ἀντρέας, ποὺ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ συμπάθησε τὸ παιδί, λυπήθηκε κατὰκαρδία. Αὐτὸς ποὺ ἔνοιωσε τόση χαρὰ γιὰ τὴν λυτρώθηκα τ' ἀδέλφια του, τώρα ἔβλεπε πῶς ἔκανε ἕνα παιδί σκληρῶς μὲχρι τότε νὰ κλαίῃ. Ἀνοῖξε τὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸ ἔσφιξε δυνατὰ στὸ στήθος του.

— Δὲν ἔχεις γονιούς, δικούς, μανά, πατέρα;

— Εἶναι ἔρημο, ἀδελφέ, τὸν πληροφόρησε μὴ γυναικί. Τοὺς γονιούς του τοὺς σκότωσαν οἱ Ἰταλοὶ.

Ἡ φωνὴ τοῦ Ἀντρέα πνίγηκε στὸ λαρυγγί του. Εἶπε ὡστόσο:

— Καὶ τώρα δὲν ἔχει κανένα;

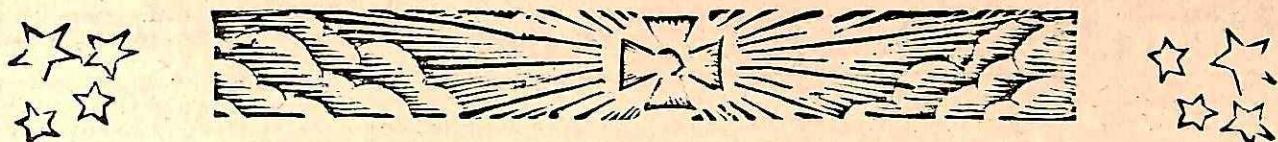
— Κανένα.

Νὰ ἄλλο ἕνα παιδί ὀρφανό, ποὺ δὲν ἔχει οὔτε μὴ θεὸ νὰ τὸ ἔχη κοντά της, νὰ τὸ μεγαλώσῃ. Νὰ ἄλλη μὴ ψυχὴ ποὺ θὰ βασανιστῇ ἀπὸ τὴ μοναξιά μέσα στὴ ζωὴ. Μιὰ ἰδέα ἀστράψε τότε στὸ μυαλό τοῦ Ἀντρέα. Γιατί νὰ μὴ γίνουν ἀδέλφια;

— Θέλεις νὰ γίνῃς ἀδελφάκι μου; ρώτησε. Θὰ πάμε μαζὶ στὴν Ἀθήνα ὅταν τελειώσῃ ὁ πόλεμος καὶ δὲν σκοτωθῶ. Θὰ μάθῃς γράμματα, τέχνη, καὶ θὰ ζοῦμε μαζὶ, κάθε μέρα, στὸ ἴδιο σπίτι, ἐμεῖς οἱ δύο ὀρφανοὶ, θέλεις;

Τὸ Ἀρβανιτόπουλο, ὅσο ἄκουγε τὰ λόγια τοῦ στρατιώτη, ποὺ τοῦ τὰ ἔλεγε ἀρβανιτικά ἕνας χωρικός, ἔκλειε ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Ἀρπάξε τὰ χέρια τοῦ Ἀντρέα, τὰ μούσκεψε μὲ τὰ φιλιά καὶ τὰ δάκρυά του καὶ σὲ λίγο τοῦ εἶπε:

— Θάρθω μαζὶ σου, ἀδελφέ μου! Γεωργία Δεληγιάννη

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

2^{ΑΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Ματθαίου στ' 14—21)

Εἶπεν ὁ Κύριος, ἔάν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὁ ὠράνιος· ἔάν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὁ ὠράνιος ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Ὅταν δὲ νηστεύετε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ· ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὥσπερ φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· αὐτὸν λέγουσιν ὅτι ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἀλείψαι σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὥσπερ μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυρούς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτει διούρυσσους καὶ κλέπτουσιν. Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυρούς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτει οὐ διούρυσσους οὐδὲ κλέπτουσιν. Ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἐστὶ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

* ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ *

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παρομοιάζει εἰς τὴν ἀνωτέρω περικοπὴν τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς του τὴν παρούσαν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς νύκτα καὶ τὴν μέλλουσαν τοιαύτην πρὸς ἡμέραν. Λέγει δὲ ὅτι διὰ τὸν πιστὸν χριστιανὸν ὅσον περνοῦν τὰ χρόνια τῆς ζωῆς τὸν τόσον πλησιάζει πρὸς τὴν ἡμέραν καὶ ἀπομακρύνεται ἀπ' τὴν νύκτα. Πόσον μεγάλῃ εὐεργεσίᾳ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἀνθρώπον εἶναι ἡ ἀποκάλυψις αὐτῇ τοῦ Παύλου! Οἱ ἀνθρώποι ἔκείνοι ποὺ ἀξιῶνται νάχουν αὐτὴ τὴ γνῶσι καὶ νὰ πιστεύουν σ' αὐτὴ εἶναι ἀπείρως εὐτυχεῖς. Εἶναι ὅμως ἀξιολύπητοι ἐξ ὅλου ἔκείνοι ποὺ βρίσκονται στὴν ἀγνοία. Αὐτοὶ ζῶντες μακριὰ ἀπ' τὴν Χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχουν φωτισθῇ ἀπ' αὐτὴν περνοῦν τὴν πρόσκαιρην ζωὴν τοὺς ὅπως αὐτοὶ νομίζουν καλύτερα καὶ ἀδιαφοροῦν γιὰ τὶς πράξεις τους. Καταβάλλουν ὅλη τὴ δύναμιν καὶ κάθε προσπάθειαν γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ τῆς παρούσης ζωῆς. Πέφτουν μὲ τὰ μύθτρα στὶς ἀπολαύσεις καὶ στὰς ἡδονὰς καὶ σὲ κάθε τι ποὺ τοὺς ὑπόσχεται καλοπέρασι. Ἐπειδὴ δὲν πιστεύουν πῶς ἔπειτα ἀπ' τὸ θάνατον τοὺς περιμένει μιὰ ἄλλη αἰώνια ζωὴ, ἀν τοὺς διημιλῇ κανεὶς γι' αὐτὴν τὸν κοροϊδίζουν καὶ τοὺς ἀπαντοῦν: «Ἐδῶ εἶναι ἡ κόλασις καὶ ὁ παράδεισος». Γι' αὐτὸν δὲ τὸ λόγο αὐτοὶ μὴ προστά στὸν πλησιάζοντα θάνατον τρέμουν καὶ καταλαμβάνονται ἀπὸ ἀγωνία. Γι' αὐτοὺς ὁ θάνατος εἶναι τρομερὸς καὶ ἀπαίσιος.

Γιὰ τὸν δὴληθινὸ ὅμως καὶ πιστὸ χριστιανὸ συμβαίνουν ἀκριβῶς τὰ ἀντίθετα. Αὐτὸς ἐπειδὴ γνωρίζει καλὰ ὅτι σύμφωνα μὲ τοὺς λόγους τοῦ Παύλου ἡ πρόσκαιρη τοῦτῃ ζωὴ εἶναι νύκτα, τῆς δίδει τὴν ἀνάλογον ἀξίαν. Τὴν περνοῦ ὥσπερ πρέπει, σύμφωνα δηλαδὴ μὲ τὰ παραγγέλματα τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ τὸν θάνατον τὸν ἀντιμετωπίζει μὲ ἡρεμίαν καὶ πραγματικὴν χαρὰ, διότι θὰ πρόκειται νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπ' τὴ νύκτα καὶ θὰ τὸν ὀδηγήσῃ πρὸς τὴν αἰωνία ἡμέραν. Αὐτὸς ἀκριβῶς θὰ τὸν φέρῃ πρὸς τὰς αἰωνίας τοῦ παραδείσου ἀπολαύσεις.

Ὅταν ὁ Παῦλος ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν του πρὸς τοὺς Ρωμαίους ἐγνώριζε πόση διαφθορὰ καὶ ἀκολασία ἐπικρατοῦσε στὴ Ρώμῃ. Κάθε εἶδους ἀκολασία καὶ αἰσχρότης διεπράττετο ἀπ' τοὺς εἰδωλολάτρας. Στὰ συμπόσια τοὺς ἔκαναν πραγματικὰ ὄργια. Βλέποντας λοιπὸν αὐτὰ ὁ Παῦλος ἔγραψε πρὸς τοὺς Χριστιανούς τῆς Ρώμης αὐτὴ τὴν ἐπιστολὴν συνιστῶν εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπέχουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερον ἀπ' τὰ ὄργια τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ νὰ ἀποφεύγουν κάθε σχέσι μ' αὐτοὺς. Τοὺς ὑπενημιχίζει ὅτι σὺν καλοῖς χριστιανοῖς πρέπει νὰ ζοῦν μὲ σωφροσύνη καὶ κοσμιότητα, καὶ νὰ ἀποφεύγουν κάθε τι ἀσεμνο. Προσέτι λέγει στὴν ἐπιστολὴν του ὁ Παῦλος ὅτι μετὰ τῶν χριστιανῶν πρέπει νὰ ἐπικρατῇ ἡ ἀγάπη καὶ ὅτι δὲν πρέπει ὁ ἕνας νὰ κατηγορῇ τὸν ἄλλον. Ἀν

Ἀπόστολος (Πρὸς Ρωμαίους ιγ' 11—ιδ' 4)

Καὶ τοῦτο, ἀδελφοί, εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἦδη ἐξ ὅπου ἐγενήθη· νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. Ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσημῶνως περιπατήσωμεν, μὴ κόμοις καὶ μέβαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελείαις, μὴ ἐριδί καὶ ζήλῳ· ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιήσῃς εἰς ἐπιθυμίαν.

Τὸν δὲ ἀσθενούντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. Ὅς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενὸν λάχονα ἐσθίει. Ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεῖτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθιοντα μὴ κρινέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελέετο. Σὺ τις εἰ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκίτην; Τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἡ πίστις· σταθίζεται δὲ· δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν.

δηλαδὴ ἕνας νομίζει ὅτι κάποιος κάνει κάτι ποὺ ἀντιβαίνει στὴ χριστιανικὴ διδασκαλία, δὲν εἶναι αὐτὸς ἀρμόδιος νὰ τὸν ἐλέγῃ καὶ νὰ τὸν κατακρίνῃ. Διότι ὅλοι ἀνεξαίρετως οἱ χριστιανοὶ ἀπέναντι τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς θρησκείας μας εἶναι δοσιλογοὶ καὶ ὑπόλογοι. Μόνον αὐτὸς θὰ γίνῃ ὁ δικαστὴς ὅλων μας. Μ' ἄλλους λόγους ὁ Παῦλος συνιστᾷ στοὺς χριστιανούς ν' ἀποφεύγουν τὸ «κοιτοσμπολιό». Ἐχόντες δηλαδὴ ὅλοι μας τὴν συναίσθησιν ὅτι εἴμεθα ποῖος λίγο ποῖος πολὺ ἔνοχοι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ διὰ κάθε μας πράξι, ὥς προσπαθοῦμε νὰ ἐτοιμάσωμε τὸν ἑαυτὸν μας ἔτσι, ὥστε ὅταν παρουσιασθῶμεν μπροστὰ στὸν οὐράνιον δικαστὴν μας νὰ ἔχωμεν τὴν συνείδησιν μας ἡσυχον καὶ νὰ μὴ μᾶς καταλάβῃ ὁ φόβος ποὺ εἶναι ὁ αἰώνιος τιμωρὸς κάθε ἀμαρτωλοῦ καὶ κακοῦ ἀνθρώπου.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησιαστικοὶ Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου δημοσιεύεται ἡ κατωτέρω θαυμασία προσευχή, ἡ ὁποία ἀπαγγέλλεται εἰς χιλιάδες Ἀγγλικῶν Ἐκκλησιῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὰς ὀλίγας λέξεις τῆς προσευχῆς αὐτῆς διαγράφεται τὸ βαθύτερον αἶσθημα τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον οἱ σύμμαχοί μας οἱ Ἀγγλοὶ, ἀλλὰ ὁλόκληρος ὁ πεπολιτισμένος κόσμος τρέφει διὰ τὸν ἱερὸν τῆς Ἑλλάδος ἀγῶνα.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

«Κύριε ἡμῶν Θεέ, αἰωνία πηγὴ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης, Σὲ παρακαλοῦμεν ὑπὲρ τῶν πόλεων καὶ νήσων τῆς Ἑλλάδος ἵνα, ὥς ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ἐπεδαψίλευσαν πλουσίως τὸ πνεῦμα, τὴν σοφίαν καὶ τὸ κάλλος εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον, οὕτω καὶ νῦν τῇ κραταίᾳ Σου βοηθείᾳ, διὰ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν ὅπλων αὐτῶν, δώσωσιν εἰς κληρονομίαν πάντων τὴν ἐλευθερίαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, τῷ βασιλεύοντι μετὰ Σοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος εἰς τοὺς αἰῶνας, Ἀμήν».

Οἱ φαντάροι παίζουν μὲ τὰ Ἀρβανιτόπουλα.
(Σκίτσος τοῦ κ. Γ. Γρηγόρη Τ.Τ. 790)

Γ'.

Ἡ σύλληψις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Νήσων μετὰ τὸ ἐν Πάτμῳ Πανδωδεκανησιακὸν Συνέδριον.

Ὅταν ὁ στρατηγὸς Ἀμέλιο ἐπληροφορήθη περὶ τῆς συγκέντρώσεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νήσων εἰς Πάτμον καὶ περὶ τοῦ συγκληθέντος ἐκεῖ τὴν 3ην καὶ 4ην Ἰουνίου 1912 Συνεδρίου, ὅπως ἀνεφέραμεν εἰς προηγούμενον σημεῖωμα, ἐξωργίσθη καὶ ἀμέσως ἀπέστειλεν εἰς Πάτμον ἀντιτορπιλικὸν πρὸς διάλυσιν τοῦ συνεδρίου καὶ σύλληψιν τῶν ἀντιπροσώπων.

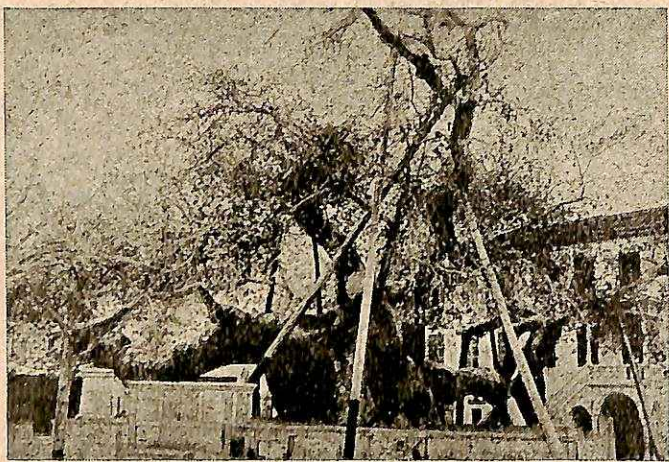
Εὐτυχῶς ὅμως τὸ ἀποσταλὲν ἀντιτορπιλικὸν ἐφθασεν εἰς Πάτμον τὴν ἐπομένην τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Πανδωδεκανησιακοῦ Συνεδρίου, ὁπότε μάλιστα εἶχον ἀναχωρήσει ἐκεῖθεν καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νήσων, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ἡ τριμελής ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία θὰ ὑπέβαλλε τὸ συνταγὲν ψήφισμα εἰς τὸν στρατηγὸν Ἀμέλιο καὶ εἰς τοὺς προξένους τῶν Μεγάλων Δυνάμεων.

Παρ' ὅλα ταῦτα, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς τοῦ στρατηγοῦ, ἀφοῦ δὲν προελήφθη ἡ διάλυσις τοῦ συνεδρίου πρὸς μεγίστην λύπην τῶν Ἰταλῶν καὶ πρὸς μεγίστην χαρὰν τῶν νησιωτῶν, οἵτινες διὰ τοῦ συνεδρίου τούτου ἐξέφραζον ἐπισήμως τὸ φρόνημα αὐτῶν καὶ θὰ διεκήρυσσον ὅτι παῖς ἐστὶς ὅλον τὸν κόσμον τὴν Ἑλληνικωτάτην συνείδησιν των, συνελήφθησαν οἱ ἐναπομείναντες ἐν Πάτμῳ ἀντιπρόσωποι, οἱ ὁποῖοι μεταφερθέντες διὰ τοῦ ἀντιτορπιλικοῦ εἰς Ρόδον ὠδηγήθησαν ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν ἐνῶπιον τοῦ στρατηγοῦ Ἀμέλιο κατὰ τὴν 8ην Ἰουνίου 1912.

Ὁ γενναῖος (11) δὲ οὐ-

τος στρατηγός, λησμονῶν τὰς ὑποσχέσεις καὶ διαβεβαιώσεις του περὶ ἀποδόσεως τῶν νήσων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ περὶ αὐτονομίας αὐτῶν καὶ διατελὼν ἐν ἐξέσπῳ ὀργῇ, ὕβρισε χυδαίωτα τοὺς συλληφθέντας ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νήσων ἀπειλήσας συνάμα τούτους ὅτι ἡδύνατο νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ Στρατοδικεῖον πάντας τοὺς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀναμειχθέντας εἰς τὸ συνέδριον.

Κατανοήσας ὅτι τὸ συνέδριον δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀκυρωθῇ ἐπεχείρησε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας καὶ νομίζων ὅτι οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἀκόμη τοσοῦτον ἀφελεῖς, ὥστε νὰ ἐξηπατῶντο καὶ πάλιν εὐκόλως, ἀπετόλμησεν ἐν τέλει νὰ προτείνῃ εἰς τοὺς ὅτι ἐάν ἐπεθύμουν νὰ δεχθῇ τὸ διὰ τὴν Ἰταλικὴν Κυβέρνησιν ψήφισμα τοῦ συνεδρίου καὶ νὰ διαβιβασθῇ τοῦτο εἰς τὰς ἄλλας Δυνάμεις, συγχωρῶν ταυτοχρόνως τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὸ συνέδριον, θὰ ἐπρεπε νὰ τροποποιηθῇ τὸ ὑπογραφὲν ψήφισμα, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει οὕτως προσβλητικὸν διὰ τὴν Ἰταλίαν, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐκφράζηται ἀπεριόριστος εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς ἐλευθερωτάς (!) Ἰταλοὺς καὶ νὰ ζητηταὶ ἀντὶ τῆς ἐνώσεως μετὰ τῆς Ἑλ-

Ὁ ἱστορικὸς πλάτανος τοῦ Ἰπποκράτους εἰς τὴν νήσον Κῶ.

λάδος ἢ καὶ αὐτῆς τῆς αὐτονομίας Ἰταλικὸν Προτεκτοράτον τῶν νήσων ὑπὸ τὴν προστασίαν μόνον τῆς Ἰταλίας, προτείνας μάλιστα πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἀντιπροσώπων νὰ συντάξῃ ἐκεῖνος τὸ σχέδιον τοῦ ψηφίσματος!

Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἦτο ἐπόμενον, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἑλλήνων τῆς Δωδεκανήσου ἀντιληφθέντες τὸ δόλιον σχέδιον τοῦ στρατηγοῦ Ἀμέλιο, ἀποπειρωμένοι νὰ πλαστογραφήσῃ τὸ φρόνημα καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῶν κατεχομένων νήσων, ἀπερριψαν μετὰ θάρρους τὴν πρότασιν ταύτην ὡς ἀντικειμένην εἰς τὴν δοθείσαν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν νησιωτῶν ἐντολὴν καὶ εἰς τοὺς ἔθνικοὺς πόθους αὐτῶν, ὁ στρατηγὸς ἐξεμάνη περισσότερον καὶ ἐπαναλαβὼν τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀπειλάς ἀπέπεμψεν ὅλους τοὺς παρισταμένους ἀντιπροσώπους, ὅς ἀμέσως ἔθεσεν ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ὡς ἐάν ἐπρόκειτο περὶ κακούργων!

Ἐκτὸς ὅμως τούτων, τὴν ἐπομένην οἱ καταφθασάντες τρεῖς ἕτεροι ἀντιπρόσωποι τοῦ συνεδρίου, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ ψηφίσματος, ὠδηγήθησαν ἅμα τῇ ἀποβιβάσει των οὐχὶ εἰς τὸν στρατηγόν, ἀλλὰ εἰς

τὸν βασιλικὸν ἐπίτροπον ἐπὶ τῆς πολιτικῆς διοικήσεως, ὁ ὁποῖος ἀρνηθεὶς νὰ δεχθῇ τὸ ψήφισμα τοῦ συνεδρίου ἤρχισε νὰ ἀπειθυνῇ ὕβρεις καὶ ἀπειλάς, ὡς ὁ στρατηγός, καὶ νὰ προτείνῃ καὶ αὐτὸς τὴν πλαστογράφησιν τοῦ φρονήματος τῶν Δωδεκανησίων.

Οἱ ἀντιπρόσωποι ὅμως καὶ οὗτοι ὄχι μόνον δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπειλάς τοῦ Ἰταλοῦ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, ἀλλὰ καὶ εὐθαρσῶς ἀπάντησαν ὅτι μόνον τὴν ἔνωσιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπόθουν καὶ ὅτι μόνον μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ πόθου τούτου θὰ ἐδέχοντο αὐτονομίαν, ὡς μεταβατικὸν πολίτευμα τῶν νήσων των.

Ὡς ἦτο δὲ ἐπόμενον ἡ στάσις αὕτη τῶν ἀντιπροσώπων ἐξηρέθισε τὸν Ἰταλὸν βασιλικὸν ἐπίτροπον, ὁ ὁποῖος ἐπανελάβε τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀπειλάς καὶ ἀπέπεμψε χυδαίως τοὺς ἀντιπροσώπους τούτους.

Ἐκ τούτων καὶ μόνον κατανοεῖται πλέον ἡ μεγίστη κακοήθεια καὶ δολιότης τῶν ἐπισήμων Ἰταλικῶν ἀρχῶν τῆς Δωδεκανήσου, αἱ ὁποῖαι ἀρχικῶς μὲν ὑπέσχοντο εἰς τοὺς Ἕλληνας ὅτι θὰ παρεχωροῦντο αἱ νῆσοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ τοῦλάχιστον θὰ ἐδίδοτο πλήρως αὐτονομία μέχρι τῆς ἐνώσεως πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν κατὰ τῶν Τούρκων, κατόπιν δέ, ὅταν οἱ Ἕλληνες βάσει τῶν ὑποσχέσεων ἠθέλησαν νὰ κατοχυρωθῶσι διὰ τοῦ συνεδρίου, ἡρνοῦντο τὰς ὑποσχέσεις των, ὕβριζον καὶ ἠπειλοῦν τοὺς Ἕλληνας, τοὺς ὁποῖους πλέον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἤρχισαν νὰ καταταρσαννῶσι ποικιλοτρόπως ἐπὶ 28 ὀλόκληρα χρόνια μέχρι σήμερον.

Γ. Θ. Γεωργιάδης

Μανώλης λεγόταν, Μανώλης Δρόσος. Κι' ὅμως ἂν τὸν γύρευες ἔτσι, πολὺ δύσκολα θὰ τὸν εὑρίσκες. Μπορεῖ νὰ μὴ τὸν εὑρίσκες καὶ καθόλου... Ὅλοι τὸν ἤξεραν στὴν πόλιν κι' ὅλοι τὸν φώναζαν μὲ τὸ παρατσούκλι «Καρκανᾶς», ποὺ τοῦχε βγάλει πρὶν λίγα χρόνια ἕνας δάσκαλος.

Ἐμοιάζε, λέει, ἡ φωνὴ του καὶ γενικὰ τὸ σῶμα του μὲ τὴ φωνὴ καὶ τὸ σῶμα ἑνὸς ἀγριοπουλιοῦ ποὺ φέρει αὐτὸ τὸ ὄνομα.

Ἔτσι τὸν ἤξεραν ἀκόμα κι' οἱ πέτρες, ἀκόμα κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος κόντευε νὰ συνηθίσῃ στὸ καϊνούργιο του ὄνομα, ξεχνώντας τὸ ἄλλο, τὸ πραγματικὸ, ποῦτανε γραμμένο στ' ἀπολυτήριο τοῦ στρατοῦ, στὰ μητρώα τῆς κοινότητος...

Ἦταν ἕνα παλληκάρι 24—25 χρόνων. Μὰ τὸ τόσο βάσανα ποῦχε τραβήξῃ ἀπὸ τότε ποὺ πάτησε τὸ πόδι του στὴ γῆ μαζὶ μὲ τὸν καταλύτη χρόνον, εἶχαν ἀφήσει καθαρὰ τὰ σημάδια τοῦ σπὸς πρόσωπό του, στὸ σῶμα του γενικὰ.

Τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίας μάλιστα τοῦκαναν τὸ βίο ἀβίωτο τοῦ φουκαρά τοῦ Καρκανᾶ.

— Ρε Καρκανᾶ, τί φάτσα εἶν' αὐτὴ ποῦχει; Σκύλοι σὲ γέννησαν; τοῦλεγε τὸνα γελώντας κοροϊδευτικά.

— Καρκανᾶ, χάλασε ἡ τσάκισι τοῦ πανταλονιού σου, τοῦλεγε ἄλλο σκαμμένο κι' αὐτὸ στὰ γέλια, ἐπειδὴ τὸ πανταλόνι του ἦταν τρύπιο...

— Καρκανᾶ, πάρε τὸ κοφίνι μὲ τις ντομάτες νὰ τὸ πᾶς στὸ μαγαζὶ καὶ νὰ πῆς τῆς κυρᾶς πὼς μπορεῖ ν' ἀργήσω τὸ μεσημέρι.

— Καρκανᾶ, πάρε τις βαλίτσες νὰ τις πᾶς ὡς τὸ λιμάνι.

Κι' ὁ Καρκανᾶς φορτωνόταν τὰ κοφίνια, τις βαλίτσες, τοὺς μπόγους καὶ τὰ πῆγαινε ὅπου τοῦλεγαν.

Μὰ ποτὲ κανεὶς δὲν τὸν ἄκουσε νὰ παραπονιέται γιὰ ὅ,τι τοῦδιναν.

— Μόνο ἡ οὐρὰ τοῦ λείπει, εἶπε κάποτε ὁ κύρ Ἀντώνης ἡ φούρναρης θέλοντας νὰ πουλήσῃ πνεῦμα.

Καιμιά φορά, σὰν δὲν εἶχε δουλειὰ ὁ Καρκανᾶς κι' ἔβλεπε κανένα γεροντάκι ἢ καιμιά γρηούλα νὰ σηκώνουν κάτι βαρὺ, ἔτρεχε ἀμέσως πρὸς αὐτούς καὶ τοὺς ξεκουράζα.

Τοῦφθανε ἕνα «τὴν εὐχή μου νὰ...» κι' ὅς μὴν ἔπαριν τίποτα.

Γιατὶ παρ' ὅλα ποὺ ὑπέφερε ἀπ' τῆς γειτονίας τὰ παληόπαιδα, ποῦπρεπε νὰ τοῦχουν σκληρύνει τὴν καρδιά, εἶχε ἀγαθὴ ψυχὴ ὁ Καρκανᾶς.

Τελευταῖα, ποὺ οἱ δουλειὲς πῆγαιναν καλὰ ὅπως ἔλεγε, εἶχε σκοπὸ νὰ πάρῃ ἕνα χειροκίνητο καρροτσάκι γιὰ νὰ μὴ κουράζεται πάρα πολὺ.

Μὰ δὲν πρόφτασε, γιατί στὶς 28 τοῦ Ὀκτώβρη κηρύχθηκε ὁ πόλεμος. Πῆγε ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ ντύθηκε τὴν ἐνδοξὴ στολὴ τοῦ Ἑλλήνα στρατιώτη. Κι' ἔτσι τὴν ἄλλη μέρα ἔκανε τὴν ἐμφάνισι τοῦ στοὺς δρόμους τῆς γειτονίας, πλεόντας στὴ στολὴ του.

Μὰ δὲν ἦταν πιά ὁ Καρκανᾶς ποὺ ἤξερε ἡ γειτονία.

Ἦταν ὁ Μανώλης Δρόσος, ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς Πατρίδος. Ὁ στρατὸς τὸν ἔκανε ἄλλο ἄνθρωπον, τὸν ἔκανε νὰ ξανασθῇ τὸν ἑαυτό του, τοῦδωσε ἄλλη ὄψιν, ἄλλο... ὄνομα.

Σὰν πῆγε νὰ χαιρετίσῃ, πρὶν φύγῃ, τὸν φούρναρη τὸν κύρ Ἀντώνη, ποὺ τοῦκανε καιμιά φορὰ εὐκολία στὸ ζήτημα τοῦ ἐπιουσίου, τὸν βρῆκε καθισμένο ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζὶ του.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ κύρ Ἀντώνης, ἄρχισε νὰ γελᾷ.

— Ρε Καρκανᾶ, τοῦπε, κι' ἐσὺ ντύθηκες; Τί μπορεῖ νὰ περιμένῃ ἡ Πατρίδα ἀπὸ κάτι «μισὰ μερτικά» σὰν κι' ἐμένα;

— Μήπως ἐγὼ δὲν εἶμαι Ἕλληνας; Δὲν πρέπει νὰ προσφέρω κι' ἐγὼ στὴν Πατρίδα ἐκεῖνο ποὺ μπορῶ;

Θὰ συνέχιζε ὁ Μανώλης, ἂν ὁ φούρναρης δὲν ἔμπαινε στὸ μαγαζὶ του.

Ἀπομακρύνθηκε πικραμένος καὶ τὴν ἄλλη κι' ὅλας μέρας ἔφευγε γιὰ τὸ μέτωπο. Πῆγαινε νὰ βοηθήσῃ κι' αὐτὸς στὸ δῶξίμο τοῦ ἀτίμου ἐχθροῦ ποὺ τόλμησε νὰ μολύνη τὸ ἱερό κι' ἐνδοξο χῶμα τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

Εἶχε πιά πάρει τὸ βάπτισμα τῆς φωτιάς ὅπως λένε. Πρῶτος μέσ' στοὺς πρώτους.

— Μήνε ἡσυχος, Μανώλη...

Ὅλοι οἱ ἄνδρες τοῦ λόγου τοῦ εἶχαν νὰ κάνουν μὲ τὸ θάρρος καὶ τὸν ἡρωισμό του. Προχωροῦσε πάντα ἐμπρός, ἐνῶ στ' αὐτιά του ἐβούιζαν τὰ λόγια τοῦ φούρναρη:

«Τί μπορεῖ νὰ περιμένῃ ἡ Πατρίδα ἀπὸ κάτι μισὰ μερτικά σὰν κι' ἐμένα;»

— Νὰ δοξαστῇ, ἀπαντοῦσε μὲ σφιγμένα δόντια, προχωρώντας πάντα, «μεθυσμένος ἀπ' τ' ἀθάνατο κρασί τοῦ Εἰκοσιένα...»

Συχνὰ τ' ὄνομά του περνοῦσε ἀπ' τὴν ἡμερησία διαταγὴ τοῦ λόγου του.

«Τὸν στρατιώτην Δρόσον Ἑμμανουήλ...»

«Τὸν δεκανέα Δρόσον Ἑμμανουήλ...»

Γιατὶ εἶχε γίνῃ δεκανεὺς κατὰ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου. Εἶχε, λέει, συμβάλῃ ἀποτελεσματικὰ στὴν κατάληψιν ἐνὸς ὀχυροῦ λόφου ὕψους 1450 μ.

Μὰ δὲν τὸν ἐνοιαζε τόσο πολὺ γιὰ τὸ γαλόνι ποῦχε πάρει μέσ' στὴ φωτιά τῆς μάχης, ὅσο ἐνδιαφερόταν γιὰ κάτι ἄλλο, πῶς σπουδαῖο γι' αὐτόν.

Ἦθελε ν' ἀποδείξῃ στὸ φούρναρη πὼς κι' ἂν ἦταν μισὸ μερτικό, μποροῦσε νὰ χύσῃ τὸ αἷμα του γιὰ τὴ δόξα καὶ τὴ ΝΙΚΗ τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδας... Καὶ πολεμώντας μὲ πραγματικὴ λύσσα κατὰ τὸ ἀτίμου ἐχθροῦ, πληγώθηκε βαριά στὴ μεγάλη μάχη τῆς Κλεισούρας.

Σὲ λίγες μέρες βρέθηκε ξαπλωμένος στὸ ἄσπρο κρεβάτι ἐνὸς στρατιωτικοῦ νοσοκομείου στὴν Ἀθήνα, ὅπου τὸν μετέφεραν.

Ὅκτὼ ὀλόκληρα μερόνυχτα χαροπάλευε ὁ Μανώλης. Ὁ πυρετὸς τοῦ τραύματος γύρισε σὲ πυαιμικό ἀπ' τὴ βαρεῖά του λαθωματιά κι' ἡ ζωὴ του κινδύνευσε. Μὲ τῆς ἐπιστήμης ὅμως τὴ βοήθεια, ποὺ ἔκανε ὅ,τι μπόρεσε, ὁ οργανισμὸς τοῦ ὑπερίσχυσε καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ βράδυ ἦ ἔντασι τοῦ πυρετοῦ χαλαρώθηκε καὶ σιγά-σιγά ἔπεσε ὅλος δόλο.

Ἄνοιξε τὰ μάτια του κι' ἄρχισε νὰ αισθάνεται...

Τὸ πρῶτο πρόσωπο ποὺ ἀντίκρουσε ἦταν ὁ κύρ Ἀντώνης ὁ φούρναρης. Ὅπως τοῦ ἐξηγήσε ὁ γιατρός, ὁ κύρ Ἀντώνης εἶχε διαβάσει στὴν ἐφημερίδα πὼς τραυματίστηκε κι' ἔτρεξε ἀμέσως νὰ τὸν δῇ. Κι' ὅταν ἔμαθε πὼς εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ λίγο αἷμα γιὰ νὰ σωθῇ, προθυμοποιήθηκε νὰ δώσῃ ἀπ' τὸ δικό του...

Ἔτσι κι' ἔγινε. Ὁ Μανώλης τᾶχε χαμένα. Ἀπ' τὴ μιά ἐκπληξὶ ἔπεφτε στὴν ἄλλη. Καὶ δάκρυσε νοιώθοντας πὼς βρέθηκε κάποιος νὰ τὸν σώσῃ δίνοντας λίγο αἷμα. Τὰ μάτια του πλημμύρισαν δάκρυα. Ζήτησε ἀπ' τὸν κύρ Ἀντώνη μιά χάρι. Νὰ τὸν φιλήσῃ στὰ μάγουλα. Ὁ κύρ Ἀντώνης δέχθηκε κατασυγκινημένος. Καὶ φιλήθηκαν. Ὅσοι ἦταν μπροστὰ δάκρυσαν.

Καὶ χώρισαν μέσα σὲ μιά ἀδελφικὴ ἀτμοσφαῖρα, ἀφοῦ ἄλλως τε εἶχαν γίνῃ ἀδελφοὶ μὲ αἷμα...

— Νάρχεσαι νὰ μὲ βλέπῃς πότε-πότε κύρ Ἀντώνη...

— Μείνε ἡσυχος, Μανώλη...

Σπύρος Καρπούζης

54.

(Συνέχεια)

«Ο Νέαρχος κοίταξε τὸ βασιλιά· τὰ μάτια του ἔλαμπαν.

— Μαντεύω! εἶπε χαρούμενος.

— Ποιόν; Λέγει!

— Νὰ πάρουμε τὸν ποταμὸ καὶ νὰ φτάσουμε ὡς τὸν Ἰνδικὸ ὠκεανό.

— Τὸ βρήκες! φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ θαυμασμό. Αὐτὸν τὸν δρόμο διάλεξε. Εἶσαι σύμφωνος;

— Συμφωνῶτατος, βασιλιά μου. «Ε-
τοι θὰ δοῦμε νέες χώρες, θὰ ἐρευνή-
σουμε μεγάλες θάλασσες, θὰ βροῦμε,
ἴσως, εὐκαιρίες νὰ κάμουμε καὶ με-
γάλα ἔργα κατὰ θάλασσαν» νὰ μὴν
ποῦν πὼς ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν μεγά-
λος κατακτητὴς; μονάχα τῆς ξηρᾶς
μὰ καὶ τῆς θάλασσας.

— Ναι, ναι, βεβαίως δίκιο, Νέαρχε!
ἀνεφώνησε ὁ βασιλιάς ἐνθουσιασμέ-
νος. «Ὅμως τὸ σχέδιο αὐτὸ ἔχει μιά
μέγιστη δυσκολία. Χρειάζομαστε...

— Μεγάλο στόλο! συνεπλήρωσε ὁ
Νέαρχος. Θὰ κάμουμε, βασιλιά μου.

«Ἐχομε δὴ ξυλὴν ἄφθονη, οἱ ὄχθες
τοῦ ποταμοῦ εἶναι σκεπασμένες ἀπὸ
παρθένα δάση. Ἐχομε μαστόρους
καλοὺς καὶ δικούς μας καὶ ντόπιους.
Ἐχομε, ἔμαθα, καὶ πλούσια μεταλ-
λεῖα σιδήρου» θὰ βάλουμε ντόπιους
τεχνίτες νὰ μᾶς ὑφάνουν τὰ πανιά.
Τίποτα δὲ μᾶς λείπει. Ἐχομε χιλιά-
δες ἀνθρώπους στὴ δούλεψί σου, βα-
σιλιά μου. Σὲ λίγους μῆνες ὅλα θὰ
εἶναι ἔτοιμα.

«Ὁ βασιλιάς σηκώθηκε. Ἐκαμε με-
ρικὰ βήματα μέσα στὴ σκηνή. Ἦταν
πολὺ εὐχαριστήμενος μὲ τὰ λόγια τοῦ
φίλου τοῦ Νέαρχου. Ξαφνικὰ στά-
θηκε μπροστὰ του.

— Σήκω ἀπάνω, Νέαρχε! τοῦ εἶπε.
«Ὁ Νέαρχος σηκώθηκε.

«Ὁ Ἀλέξανδρος ἀκούμπησε τὸ χέρι
του στὸν ὦμο τοῦ πιστοῦ φίλου του.

— Ἀναλαμβάνεις, εἶπε μὲ σοφὰρὴ σι-
γανὴ φωνή, τὴν εὐθύνη; Ἀναλαμβάν-
εις νὰ ἐπιστάτῃς νὰ κατασκευασθῇ
ὁ μέγας στόλος ποὺ μᾶς χρειάζεται
καὶ ν' ἀναλάβῃς τὴν ἀρχηγία του;

«Ὁ Νέαρχος σιωποῦσε· μὰ ἡ καρδιά
του κτυποῦσε χαρούμενη.

— Ἐσένα ἀπ' ὅλους μου τοὺς συ-
νεργάτας περισσότερο ἀγαπῶ, ὅστε-
ρα ἀπὸ τὸν Ἡφαιστίωνα, ἐξακολου-
θῇ ὁ Ἀλέξανδρος. Εἶσαι ἀφωσιω-
μένος καὶ πιστός· εἶσαι ἀτρόμητος» κι'
ἔχεις καὶ μὴν ἄλλη ἀρετὴ, πολὺ με-
γάλη: ἔχεις βαθὺ μυαλό, ὅταν βρε-
θῇς μπροστὰ ἀπὸ ἕνα ἐμπόδιο, ξέρεις
νὰ βρῇς τὸν τρόπο νὰ τὸ ὑπερπηδή-
σῃς. Αὐτὸ σημαίνει πὼς εἶσαι γεννη-
μένος γιὰ ἀρχηγός. Νέαρχε, σὲ διο-
ρίζω ἀρχηγὸ τοῦ νέου μεγάλου μου
στόλου. Δέχεσαι;

«Ὁ Νέαρχος σήκωσε τὸ κεφάλι.

— Δέχομαι, βασιλιά μου, ἀποκρίθη-
κε χωρὶς τίποτα ἄλλο νὰ προσθέσῃ.

Μὰ τὰ μάτια του ἔλαμπαν ἀπὸ χαρὰ
κι' ὑπερφάνεια.

— Ἐμπρός λοιπόν! εἶπε ὁ Ἀλέξαν-
δρος. Ἀς μὴ χάνουμε καιρό. Ξημέρω-
σε πιά. Πήγαινε, μάζεψε ὅσες χιλιά-
δες ἐργάτες σοὺ χρειάζονται, στείλε
τούς νὰ κόψουν ξύλα, νὰ σκάψουν τὴ
γῆ νὰ βγάλουν σίδερο, στήσε στὶς
ὄχθες τοῦ ποταμοῦ μεγάλα ναυπη-
γεῖα, ἀρχίσε τὸ ἔργο. Πόσα καράβια
μᾶς χρειάζονται;

— Θὰ μὴ ὅλος ὁ στρατός στὰ κα-
ράβια; ρώτησε ὁ Νέαρχος.

— Ὁχι. Ὁ μισὸς στρατός θὰ παρα-
κολουθῇ ἀπὸ τὴν ξηρὰ τὸ ρεῦμα τοῦ
ποταμοῦ καὶ θὰ πηγαίνει δίπλα στὸ
στόλο. Ὁ ἄλλος μισὸς θὰ μὴν στὰ
καράβια. Πόσα λοιπὸν καράβια θὰ
μᾶς χρειαστοῦν, μικρὰ καὶ μεγάλα;

«Ὁ Νέαρχος σκέφθηκε.

— Ἐὼς δυὸ χιλιάδες, ἀποκρίθηκε
τέλος.

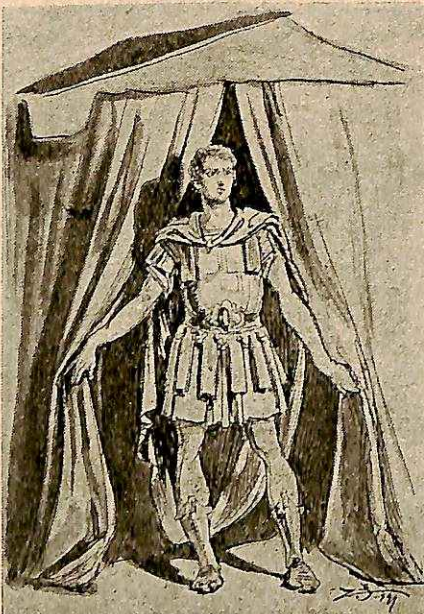
— Ἐμπρός λοιπόν, ἐτοίμασέ μου
δυὸ χιλιάδες. Πόσος καιρὸς θὰ σοὺ
χρειαστῇ;

— Ἐξ μῆνες περίπου, ἀποκρίθηκε ὁ
Νέαρχος.

— Ἀς μὴ χάνουμε λοιπὸν μῆτε
στιγμὴ!

«Ἀνοίξε ὁ Ἀλέξανδρος τὴ σκηνή.
Οἱ πρώτες ἀχτίδες τοῦ ἡλίου φωτί-
σαν τὸ πρόσωπό του. Δὲ φαίνονταν
πιὰ κουρασμένος· τὰ μάγουλά του εἶ-
χαν κοκκινίσει, οἱ δυὸ γαλάζιοι κύ-
κλοι γύρω ἀπὸ τὰ μάτια του εἶχαν
ἐξαφανισθῇ.

— Μεγάλη ἡμέρα ἀνατέλλει σήμε-
ρα! εἶπε. Οἱ θεοὶ τῆς Ἑλλάδος ἄς εἴ-
ναι μαζί μας!

«Ἀνοίξε ὁ Ἀλέξανδρος τὴ σκηνή.

Κ ε φ. 71.

Δὲν πέρασαν πολλὲς ἡμέρες κι' ὅ-
λα εἶχαν ἀλλάξει. Ἐπὶ πολλὰ μίλια
στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ εἶχαν ἐγκα-
τασταθῇ μεγάλα ναυπηγεῖα· χιλιάδες
ντόπιοι ὑλοτόμοι εἶχαν τρυπώσει μέσα
στὰ παρθένα δάση κι' ἔκοβαν πεύκα,
ἐλατα, κέδρους. Χιλιάδες μουλάρια
καὶ κάρρα καὶ ἐλέφαντες μετεκόμι-
ζαν τὴν ξυλὴν κι' ἄλλες χιλιάδες ἐρ-
γάτες καὶ τεχνίτες — ξυλουργοί, σι-
δηρουργοί, ναυπηγοὶ — δούλευαν κι'
ἔφκειαν τὰ νέα καράβια. Σὲ ὅλα τὰ
χωριά ἀντρες καὶ γυναῖκες τῶν Ἰν-
δῶν ὕφαιναν χοντρά ὑφάσματα γιὰ
τὰ πανιά τῶν καραβιῶν κι' ἄλλοι τὰ
ἐβάφαν μὲ διάφορα χρώματα.

«Ὁ Νέαρχος ἔτρεχε παντοῦ, ἔδιδε
διαταγές, ἐπέβλεπε τὰ πάντα. Σὲ λί-
γους μῆνες ὅλα ἦταν ἔτοιμα. Αὐτὸς
εἶχε σοφιστὴ τὰ βαφοὺν τὰ πανιά μὲ
διάφορα χρώματα. Γιατὶ ἤξερε πὼς ὁ
στόλος θὰ μοιράζονταν σὲ διάφορες
τριηραρχίες καὶ κάθε τριηραρχία ἔ-
πρεπε νὰ ξέρῃ ποῖα καράβια ἦταν
στὴ δικαιοδοσία του· κάθε τριηραρχία
λοιπὸν θὰ εἶχε καὶ τὸ δικό του χρώμα
κι' ἔτσι δὲν θὰ γίνονταν ποτὲ σύγχυσι.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ
στόλος ἦταν ἔτοιμος. Ὁ Νέαρχος πα-
ρουσιάστηκε στὸν Ἀλέξανδρο. Τὸ
πρόσωπό του ἔλαμπε:

— Βασιλιά μου, εἶπε, ὁ στόλος εἶναι
ἔτοιμος.

«Ὁ Ἀλέξανδρος ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ
μεγάλου συνεργάτου του.

— Ναύαρχέ μου, εἶπε, σ' εὐχαριστῶ.
Κράτησε τὸ λόγο σου, ὅτι ὑποσχέ-
θηκες τὸ ἔκαμες. Τὸ ὄνομά σου πιά
θὰ μείνῃ ἀθάνατο δίπλα στὸ δικό μου.

Κάλεσε ἀμέσως τοὺς καλλίτερους
συνεργάτας του ἀξιωματικούς. Μοίρα-
σε τὸ στόλο σὲ 33 τριηραρχίες· διά-
λεξε καὶ διώρισε 33 τριηράρχους· οἱ
τριακταδὺ ἦσαν Ἕλληνες, ὁ ἕνας δὲ
ἦταν Πέρσης καὶ τὸν ἔλεγαν Βαγῶα.

— Βαγῶα, τοῦ εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος,
ἀπ' ὅλους τοὺς Ἀσιάτες ἐσένα διαλέ-
γω καὶ σοὺ ἐμπιστεύομαι μιά μοῖρα
ἀπὸ τὸ στόλο μου. Ἐχὼ ἐμπιστοσύνη
σὲ σένα· πρόσεξε μὴ μὲ ντροπιάσῃς.

— Θὰ προσπαθῶ, βασιλιά μου, ἀ-
ποκρίθηκε ὁ Βαγῶας συγκινημένος,
νὰ φανῶ ἀντάξιός τῶν Ἑλλήνων.

«Ὅλα πιά ἦταν ἔτοιμα.

— Ἀς προσφέρουμε θυσιὰς στοὺς
θεοὺς! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Καινούρ-
γιοι ἀγῶνες μᾶς περιμένουν· ἄς πα-
ρακαλέσουμε τοὺς θεοὺς νὰ εἶναι μα-
ζί μας!

Προσέφεραν μεγάλες θυσιὰς στοὺς
δώδεκα θεοὺς καὶ στοὺς δυὸ θεῖκους
προγόνους τοῦ Ἀλέξανδρου: στὸν Ἡ-
ρακλῆ καὶ στὸν Διόνυσον.

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΣΑΑΚ ΝΕΥΤΩΝ

«Ὁ Ἰσαὰκ Νεύτων ἐγεν-
νήθη στὴν Ἀγγλία κατὰ τὸ
ἔτος 1642. Κατὰ τὰ πρώτα
τῶν ἔτη ἐμαθήτευσε στὸ
σχολεῖο τῆς πατρίδος του.

«Ὁ νεαρὸς Νεύτων σπανί-
ως ἐλάμβανε μέρος στὰ θο-
ρυβώδη παιχνίδια τῶν συμ-
μαθητῶν του καὶ ἐπρωτι-
μοῦσε νὰ ἀφιερῶνῃ τὰς ὥ-
ρας τῆς ἀναπαύσεώς του
εἰς τὸ νὰ ἐκτελῇ μὲ τὴν βο-
ήθειαν ἐργαλείων, τὰ ὁποῖα
εἶχε προμηθευθῇ ἀπὸ τὰς
οἰκονομίας του καὶ τὰ ὁ-
ποῖα μετεχειρίζετο μὲ με-
γάλην δεξιότητα, τὰ μον-
τέλα διαφόρων μηχανῶν,
μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέ-
ρουν ἕνα ὥρολόγι μὲ νερό,
ἕνα ἀμάξι ποὺ τὸ ἔθετεν εἰς
κίνησιν ἕνας ὁδηγὸς καθι-
σμένος ἐμπρός στὸ κάθι-
σμά του καὶ ἕναν ἀνεμό-
μυλό.

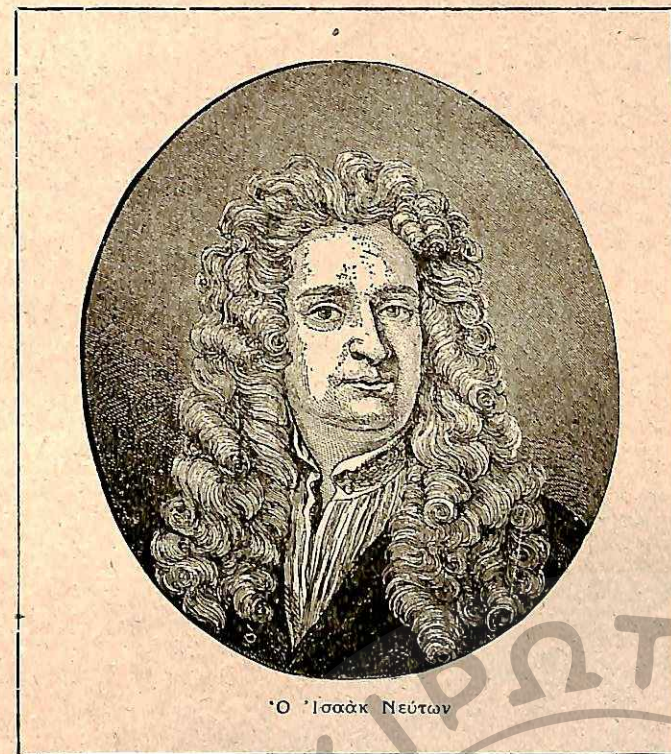
Τὰ μαθήματα τοῦ ἐξαιρέ-
του διδασκάλου τοῦ Βαγὼν
ἀνέπτυξαν τὴν πρῶτον με-
γαλοφυΐαν του καὶ τοῦ ἐ-
γέννησαν τὴν ἀγάπην εἰς
τὴν σπουδὴν τῶν μαθημα-
τικῶν. Εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν
ἦτο καθηγητὴς Πανεπιστη-
μίου, τρία χρόνια ἔπειτα
ἦτο μέλος τῆς Βασιλικῆς
Ἑταιρείας τοῦ Λονδίνου
καὶ τὸ 1689 μέλος τοῦ Ἀγ-
γλικοῦ Κοινοβουλίου. Αἱ
πολιτικαὶ ὁμως συζητήσεις
δὲν εὐχαριστοῦσαν τὸν με-
γάλον σοφόν, ὁ ὁποῖος, λέ-
γουν, μιά φορὰ μονάχα ὕ-
ψωσε τὴν φωνὴν του εἰς τὸ
Κοινοβούλιον, διὰ νὰ πα-
ρακαλῇ τὸν κλητῆρα νὰ
κλείσῃ ἕνα παράθυρο, ἀπὸ
τὸ ὁποῖον ἤρχετο ρεῦμα ἄ-
έρος. Πλούσιος καὶ φορτω-
μένος ἀπὸ τιμὰς πάντῶς εἰ-
δους, ὁ Νεύτων ἀπέθανε τὸ
1727 εἰς ἡλικίαν 85 ἐτῶν.

Κατὰ τὸ 1692 μιά πυρ-
καϊὰ κατέστρεψεν ἕνα μέ-
ρος τῶν χειρογράφων του.
Ἰδοὺ τί λέγουν σχετικῶς:
«Πηγαίνοντας ἕνα βράδυ

διὰ νὰ κοινωνήσῃ τῶν Ἀ-
χράντων Μυστηρίων ὁ Νεύ-
των ἀφῆκε ἀπὸ ἀπροσεξία
ἕνα κερί ἀναμμένο στὸ ἐρ-
γαστήριό του. Κατὰ τὴν ἀ-
πουσίαν του ὁ ἀγαπητὸς
σκύλος του, ποὺ τὸν ὠνό-
μαζε Diamant, ἀνέτρεψε τὸ
κερί καὶ ἀπ' αὐτὸ μιά πυρ-
καϊὰ ἀπετέφρωσε μεγάλην

σε μίαν ἐντύπωσιν ἀλγει-
νὴν, ὥστε κατέπεσεν ἀσθε-
νὴς γιὰ κάμποσο χρόνο.
Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὕτῃ δὲν ἔ-
δωκε πλέον καμμίαν ἐργα-
σίαν πρωτότυπον καὶ ἐδη-
μοσίευσε τὰς προηγουμέ-
νας ἐργασίας του.

Δὲν θὰ ἀριθμῶμεν ὅ-
λας τὰς ἀνακαλύψεις τοῦ

«Ὁ Ἰσαὰκ Νεύτων

ποσότητα χειρογράφων καὶ
σημειώσεών του. Κατὰ τὴν
ἐπιστροφὴν του παρατήρη-
σε τὴν ἀνεπανόρθωτον συμ-
φορὰν. Κατὰ τοὺς μὲν ἡρ-
κέσῃ νὰ εἴπῃ: «Αἱ Dia-
mant, Diamant, δὲν ὑπο-
πτεύεις τὸ κακὸ ποὺ μοῦ ἔ-
καμες». Κατ' ἄλλους ἡ ἀπό-
λεια τῶν χειρογράφων καὶ
σημειώσεων τοῦ ἐπροξένη-

μεγαλοφυΐας τοῦτου ἄν-
δρος. Ἐκεῖνο ποὺ νομίζο-
μεν ὅτι ἀρμόζει νὰ μὴ πα-
ραλειφθῇ ἐδῶ εἶναι ὅτι ἀ-
πέδειξεν, ἀναχωρώντας ἀ-
πὸ τοὺς νόμους τοῦ Κεπλέ-
ρου, ὅτι ὅλοι οἱ πλανῆται
ἐλκονται ἀπὸ τὸν ἥλιον. Ὁ
Νεύτων ἔδειξεν ὅτι ὅλα τὰ
σώματα τῆς φύσεως ἔλκον-
ται καὶ ὅτι ἡ δύναμις, ἡ ὁ-

ποία κάνει νὰ πῆτῃ ὁ καρ-
πὸς ἐνὸς δένδρου εἶναι ἡ ἱ-
δία, ἡ ὁποία κάνει νὰ κυ-
κλοφοροῦν τὰ ἀστρα εἰς τὸ
διάστημα.

Χάρης εἰς τὸν Νεύτωνα
μποροῦμε νὰ γνωρίζουμε ἐ-
πακριβῶς ποῦ εὐρίσκεται
ὁ δεινὰ πλανήτης τὴν δεινὰ
ἡμέραν, τὴν δεινὰ ὥραν.

Ἀεῖζει ἀκόμη ἐδῶ νὰ ἐν-
θυμηθοῦμε τὴν θρησκευτι-
κότητα τοῦ μεγάλου σοφοῦ.
Αὐτός, ποὺ μὲ τὴν μεγαλο-
φυΐα του, κοντὰ σὲ τὸσας
ὥρας ἀνακαλύψεις εἰς
τὰς μαθηματικὰς καὶ φυσι-
κὰς ἐπιστήμας, μᾶς ἀπεκά-
λυψε τὰ μυστήρια τῆς κι-
νήσεως τῶν ἀστρῶν καὶ τῆς
ἀρμονίας τοῦ Σύμπαντος
μὲ τοὺς περιφιλῶν νόμους
τοῦ τῆς παγκοσμίου ἔλξε-
ως, ἐνεφορεῖτο ἀπὸ μιά βα-
θεῖα θρησκευτικότητα. Ὁ
Νεύτων ἀπεκαλύπτει, λέ-
γουν, ὅταν ἐπρόφερε τὴν
λέξιν «Θεός»!

Ἀξιοπρόσεκτη ἀκόμη εἶ-
ναι καὶ ἡ ἀπάντησις ποὺ ἔ-
δωκεν ὁ Νεύτων, ὅταν τὸν
ῥώτησαν μιά μέρα πὼς
εἶχε φθάσει εἰς τὰς ὥρας
ἀνακαλύψεως του. «Σκεπτό-
μενος ἄνευ διακοπῆς», ἀπε-
κρίθη.

Λέγουν προσέτι γι' αὐτὸν
ὅτι βλέποντας νὰ πέφτῃ ἕνα
μῆλο ἀπὸ μιά μηλιά, συνέ-
λαβε τὴν ἰδέαν τῆς παγκο-
σμίου ἔλξεως. Τὶ τοῦ ἐκπλη-
κτικὸν δι' ἕνα νοῦν, ὁ ὁ-
ποῖος εὐρίσκει πάντοτε ἐν
ἐργηγόρει;

Ἡ περίφημη μηλιά ὑπῆρ-
ξε γιὰ πολὺν καιρὸν τὸ ἀν-
τικείμενον ἑνὸς εἰδούς λα-
τρείας ἐκ μέρους τῶν θα-
υμαστῶν τοῦ Νεύτωνος. Συ-
νεπείθη τὸ 1826 ἀπὸ μιά
θύελλα καὶ ἀπὸ τοὺς παλῶ-
νους τῆς κλώνους κατεσκευ-
ασαν μιά καρέκλα, τὴν ὁ-
ποία δείχνουν ἀκόμη ἔως
σήμερα.

Βοῦλα Γ. Βασιλειάδου

ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

εἶναι 115 μίλια μεταξὺ τῆς ἰταλικῆς πόλεως
Ρίμινι καὶ τῆς ἀδριατικῆς Μορλάκα. Ὅλο τὸ
μήκος τῆς εἶναι περίπου 430 μίλια.

Ἡ ἀνατολικὴ ἀκτὴ τῆς Ἀδριατικῆς πε-
ριασμένη τὰς ἀκτὰς τῆς βορείου Ἠπείρου,
τῆς Ἀλβανίας, τῆς Γιουγκοσλαβίας, μέχρι
τοῦ Τεργεσταίου κόλπου.

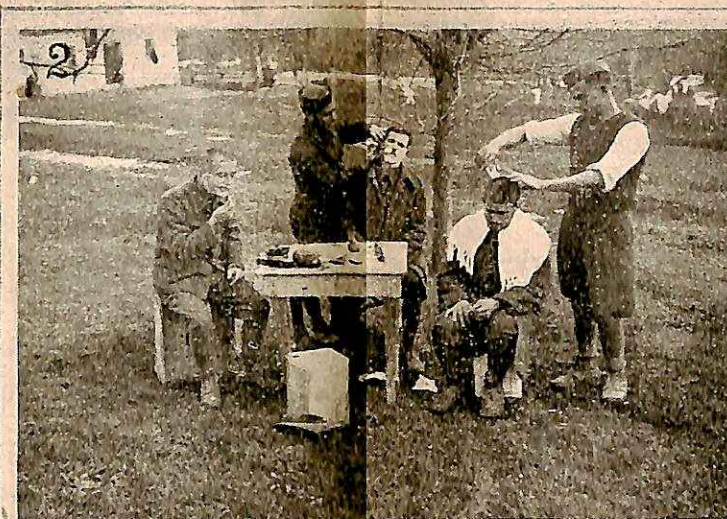
Ἡ ἀπὸ τῆς ἀκτῆς αὐτῆς εἶναι γραφικὴ,
πληθὺς κόλπων καὶ κοιλίσκων σχηματίζονται
κατὰ μήκος τῆς καὶ κομβόλογια ἀπὸ νη-
σιὰ, νησίδες σκοπέλους καὶ ὄφλους κάμουν
τὴν ναυσιπλοία δύσκολη.

Τὸ ἔδαφος τῆς ἀνατολικῆς αὐτῆς ἀκτῆς
εἶναι τραχὺ καὶ ἀγρόν, πτωχὸ σὲ ἡμερὴ βλά-
στησι καὶ μονάχα κάπου-κάπου σάσινδρος. Ἐ-
χει ὁμως πλούσιον ὑπέδαφος καὶ πολὺ τιμὰ ὁ-

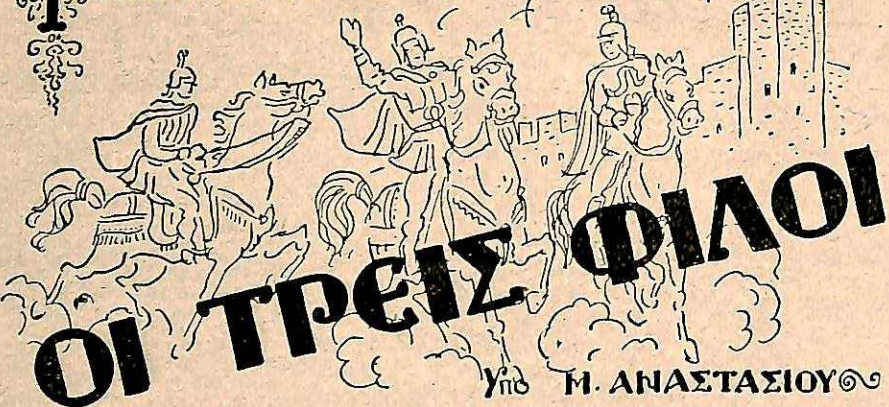
ρυκτὰ (ἰδίως πετρέλαιο), καθὼς ἐγράψαμε σὲ
προγενέστερο τεῦχος μας.

Κατ' ἀντίθεσιν οἱ δυτικὲς ἀκτὲς τῆς Ἀ-
δριατικῆς παρουσιάζουν ἐντελὲς διαφορετικὴ
ὄψιν. Ἐκτάσεις ἑμώδεις, ἀνιάρεις, ὀρεινοί-
μορφες, ἀπλάνοι καὶ στὸ βάθος τῶν ἀκτιγρα-
φούνται τὰ Ἀπέννινα ὄρη. Κατὰ διαστήματα
ὕψους ἐλάττει ἐκτάσεις πρὸς τὸ καθίστοιν τὸ
κλίμα ἀνθυγιεινόν. Στὴν πλευρὰ αὐτῆς ἐλατ-
στοὶ ὄρειοι γιὰ ἀγκυροβολία ἀπάρχουν. Κατὰ
μικρὰς ἀποστάσεις συναντᾷ κανεὶς πόλεις με-
γάλες, κομπούλες καὶ χωριά. Οἱ πεδιάδες
ποὺ συνορεύουν μὲ τὴς ἀμμουδιὰς τῆς παρα-
λίας εἶναι εὐφορτώτατες καὶ ὅλα τὰ παράκτια
χωρία καὶ οἱ πόλεις συνδέονται μὲ πικνὸν συ-
δροδρομικὸ δίκτυον.

Στὸ προσεχές θὰ συνεχίσωμε τὴν περιγρα-
φὴν τῆς θαλάσσης αὐτῆς, ποὺ σήμερὰ εἶναι
τόσο ἐνδιαφερόνσα, γιατί ἀποτελεῖ ζωτικὸ χῶ-
ρο τῶν πολεμικῶν μας ἐπιχειρήσεων στὴν Ἀλ-
βανία.

1) 'Ιταλικόν ἀντιαεροπορικόν πυροβόλον ἀπὸ τὰ ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ. 2) Ὑπαίθριον κουρεῖν ὅπου καλλωπίζονται οἱ φαντᾶροι μας κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναπαύσεώς των. 3) Τρεῖς πολεμισταὶ «κάπου εἰς τὸ Μέτωπον». 4) Ὁ ταχυδρόμος μοιράζει τὴν ἀλληλογραφίαν των εἰς τοὺς στρατιώτας τῆς πρώτης γραμμῆς. 5) Καὶ ἄλλο ἀντιαεροπορικόν πυροβόλον, λάφυρον τοῦ στρατοῦ μας. 6) Οἱ φαντᾶροι μας μεταφέρουν εἰς τοὺς ὤμους των πυροβόλον. 7) Πολεμισταὶ τρώγουν τὸ συσσίτιόν των μετὰ τὴν μάχην. 8) Ἕτοιμοι πρὸς ἐπίθεσιν.

50. (Συνέχεια)

Αυτή τη φορά με το στρατηγό Κρατερό που δεν είχε καλλίτερη τύχη, γιατί όχι μόνο ο στρατός του καταστράφηκε, μα και τον ίδιο τον έπιασαν στην Κω που θέλησε να ζητήσει σωτηρία και τόν κρέμασαν.

Ύστερα από δυο χρόνια δοκίμασε κι' ο ναύαρχος Ξωρόφας να καταλάβει το νησί. Τού κάκου.

Κι' άλλες κι' άλλες ακόμα έστρατείες ιστορούνται από τους χρονογράφους, μικρές και μεγάλες.

Στό μεταξύ σ' όλο τον Άραβικό κόσμο, από την Ανατολή και τη Δύση, διεδόθησαν οι άτυχιες τούτες κι' άρχισαν να καταφθάνουν από παντού κι' άλλες συμμορίες από πειρατές, έτσι που η Κρήτη σε λίγο διάστημα άλλαξε χαρακτήρα κι' έγινε εκεί, στις νότιες θάλασσες, ο πρόσκοπος του μεγάλου έχθρου...

Κάθε άνοιξη, σαν μια τεράστια πολεμική μηχανή, εξαπολύσε αναρίθμητα μικρά και μεγάλα πλοία με μαύρα πανιά, που πλημμυρούσαν την Άσπρη θάλασσα, ρίχνονταν άπάνω στα πραγματευτάδικα και τα ληστευάνε, καίγανε χωριά και πολιτείες και σέρνανε στη σκλαβιά τους χριστιανούς.

Δεν ήταν κανείς την εποχή αυτή που να μην ξέρη και μια θλιβερή ιστορία για τα θαλασσινά τουτα γεράκια... Τού κάκου οι αυτοκρατορικοί δρόμους προσπαθούσαν να περιορίσουν το κακό, ως που να φτάση το μαντάτο πως κάποιου παρουσιάσθηκαν οι Σαρακηνοί κι' ως που να κινηθούνε τα βαριά σκαριά τους για να φέρουν βοήθεια, αυτοί είχαν γίνει καπνός, θαρρείς, και σκορπίστηκαν ανάμεσα πελάγου και ουρανού, μονάχα τ' αποκαίδια μαρτυρούσαν το διάβα τους... Ύστερα από λίγες μέρες όμως το παζάρι του Χάντακα, μπροστά στην ανατολική πόρτα του κάστρου, ήταν γεμάτο σκλάβους και λάφυρα. Έμποροι από τη Συρία και την Αίγυπτο αγόραζαν στη δημοπρασία την ανθρώπινη πραγματεία για να τη μεταφέρουν ως τη Βασόρα και τους καταρράκτες του Νείλου, ως τις φλεγόμενες έρημιες της Χετζάζης και στα μακρινά ακρογιάλια της Άνταλουσίας...

Το 949 η κατάσταση είχε γίνει πιά ανυπόφορη. Ο Κωνσταντίνος ο Ζ' έτοιμασε μεγάλη έκστρατεία με το στρατηγό Γογγύλη, πόν ευνούχο και κουβικουλάριο του Ίερού Παλατιού.

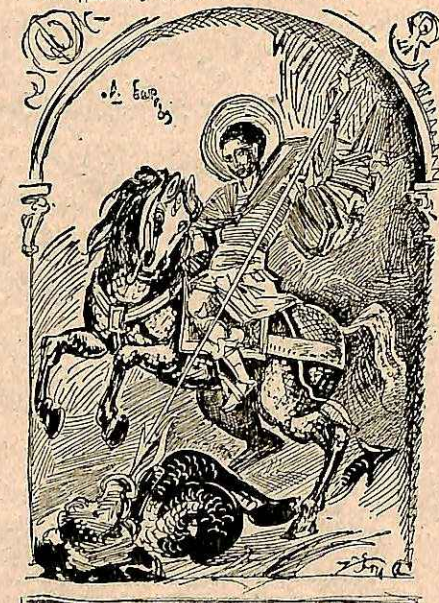
Τούτος όμως στάθηκε όχι μονάχα ανίκανος, μα και δειλός. Στην πρώτη μάχη οι Σαρακηνοί προσηύχθηκαν πως νικήθηκαν και γύρισαν τις πλάτες... Μόλις όμως νύκτωσε πέρασε ξαφνικά πάνω στους Βυζαντινούς που τ'όχαν ρίξει στο γλεντοκόπι και τέτοια σύγχυση και τρομάρα σκορπίσανε άναμεσα τους που τούς έκαιαν πατείες με πατώ σε να μπουνέ στα καράβια τους και να σαλπάρουν ντροπιασμένοι για τη Βασιλεύσα...

Τούτη η στερνή συμφορά έβαλε πιά το ζήτημα στη θέσι του... Ένα από τα δυο: ή πην Κρήτη έπρεπε να πάρουν πίσω από τους κουσάρους, για ν' ανοίξουν οι θαλασσινοί δρόμοι και ν' αναπαύσουν τ' ακρογιάλια ή, τελείωσε, η Βυζαντινή αυτοκρατορία σιγά σιγά θάσβηνε σαν άνθρωπος που τού κόβουν τον άέρα...

Πίσω από τον Νικηφόρο στέκονταν τώρα και οι τρεις φίλοι. Δεν είχαν κοιμηθί κείνη τη νύκτα προσμένοντας τούτη τη μεγάλη στιγμή.

— Σα νάναι θεριό ξαπλωμένο κατά μεσής στο πέλαγος... μουρμούρισε ο Μιχαήλ...

Κινημένος από τούτο το λόγο ο Δη-

Το μεγάλο ψηφιδωτό του "Αί Γιώργη"

μήτρης θυμήθηκε το μεγάλο ψηφιδωτό που βρίσκονταν στη Χαλκή Πόρτα του παλατιού.

Ο φοικτός λεπιδωτός δράκος τίναζε τη διχαλωτή γλώσσα του σά σπαθί. Δεν άφηνε, λέει, το νερό να κατεβή στη χώρα κι' έτσι έφρεβε κι' αυτή άφανισμένη... Ζωντανά και βότανα μαραινόνταν και σωτηρία δεν φαινόταν πουθενά... Και να που πετάχτηκε μπρός ο "Αη Γιώργης, ο νιός, ο καβαλλάρης... Μ' ένα ανάλαφρο κοντάρι μονάχα και με την καρδιά γεμάτη πίστι ξεκίνησε... Πώς να ξεχάση ποτέ το χλωμό κι' άτάραχο κείνο πρόσωπο, όλο γλύκα και ευγένεια μυστική...

Πάντα η εικόνα τούτου τούκανε βαθειά έντύπωση... Δεν μπορούσε αλήθεια καλά καλά να καταλάβη την αίτεια... Και να... τώρα, σ' αυτή την κρίσιμη ώρα της ζωής του, άστραψε πάλι στη θύμησί του... ποιός ξέρει, για να τού φανερώση τη σημασία του άγωνα που ανέλαβε κι' ούτως μαζί με τούσους άλλους...

Ός τόσο από τον ίδιο λόγο του Μιχαήλ ξαφνιάστηκε και κάποιος άλλος γι' άλλη, δολέπικα διαφορετική άφορμή. "Ο Δομέστικος. Γύρισε μονομιάς και κοίταξε τούς τρεις φίλους με τη διαπεραστική του σκοτεινή ματιά...

Δεν έφευε από το νου του τ' όνειρο που λίγο πιά πριν είχε δη... Πίστευε πως όλα τούτα τα όνειροφαντάσματα στέλνονται από το Θεό στην άγρυπνη ψυχή του ανθρώπου για να μηνύσουν με τρόπο μυστικό τα μελλούμενα...

Ποιό νάταν άράγε το κρυφό νόημά του; Τι να παράσταινε η γοργόνα που βγήκε μπροστά στη μάσκα του καρσίου του και που τόν πήρε στην πλάτη της για να τόν γυρίση έτσι πανηγυρικά στη Βασιλεύσα;

Τόν εύνπνε η κραυγή «Κρήτη». Και τώρα τούτος έδω ο νεαρός φαντάσθηκε το νησί που σηκώνει τη ράχι του πάνω από τα νερά εκεί κάτω, σά ζωντανό θεριό ξαπλωμένο καταμεσής στο πέλαγος...

Νάταν άράγε τούτη η φαντασία μια άπόκρισι στόν ρώτημά του;

"Η μήπως και τ' όνειρο και οι διαλογισμοί του αυτοί ήταν μονάχα σκάνδαλα του σατανά, που ήρθε αυτή την ιερή στιγμή να τόν πειράξη... Τώρα ίσα ίσα που τ'ό πνεύμα του και η καρδιά του πρέπει νάναι γυρισμένα με άγνότητα κατά το Θεό;

«Ελέησόν με ο Θεός...», ψιθύρισε και με σκυμένο κεφάλι μπήκε πάλι πίσω στο κελλί του...

Το μεγαλόπρεπο θέαμα που παρουσιάζει η πολεμική μηχανή τού αυτοκρατορίας... οι λαμπροκοπούσες μάσκες των καρσίων, τα χρυσοκέντητα λάβαρα, οι άστραφτερές πανοπλίες... κι' όλα τούτα στο πρώινο φώς που τ'όκανε να φαντάζουν λαμπρότερα, και στη λάμψη της γαλανής θάλασσας... μπορούσαν να ξελογιάσουν την καρδιά του και να τήν πλανέσουν... Μονάχα εκεί στο μισοσκότεινο κελλί του, γονατιστός μπροστά στο εικόνασμα της Παναγίας, άγνός και με την αντίληψη πως είναι ένα ταπεινό όργανο στα παντοδύναμα χέρια του Κυρίου, θά μπορούσε να ζυγιάση την περίστασι και ν' άποφασίση κείνο που πρέπει!...

(Ακολουθεί)

Πώς άντικρύζουν τα Έλληνόπουλα τις μεγάλες ιστορικές μας στιγμές

Σελίδες από το ήμερολόγιο του μαθητή Μιχαλάκη Στρούα

13ον

"Όσο για μένα, δεν έδλεπα την ώρα να φτάση η κουβέντα μας σ' αυτό το σημείο. "Όχι γιατί πραγματικά ένοιωθα τόν εαυτό μου κουρασμένο κι' ήθελα να κοιμηθώ. Κάθε άλλο. "Εκείνο που ήθελα, με κάθε τρόπο, ήταν να μείνω μόνος. Ηθελα, το γρηγορότερο, να βάλω μπροστά την άποφασί που είχα πάρει, έδω και λίγο, όταν έγυριζα στους σκοτεινισμένους δρόμους της Άθήνας. Ν' άρχισω να γράφω τις έντυπώσεις μου από την έπσιμη και μεγάλη αυτή μέρα που είχα περάσει...

Και να που το κατάφερα! Είναι η ώρα έξη το πρωί, της 29 "Οκτωβρίου, τη στιγμή που γράφω τις τελευταίες αυτές γραμμές. Τέσσερις αυτές που κλείνουν μέσα τού τις έντυπώσεις ενός πολεμικού είκοσι-τετάρου στα μετόπισθεν.

Νοιώθω ένα μικρό πονοκέφαλο, αλλά είμαι πολύ ευχαριστημένος. Μου φαίνεται σά νάχω βγάλει κάποιο βάρος από την καρδιά μου και τ' άκούμπησα πάνω σ' αυτά τα χειρόγραφα που έχω μπροστά μου. "Εξησα το πρώτο πολεμικό είκοσιτετάρω της ζωής μου και για πρώτη φορά στη ζωή μου δεν έκλεισα μάτι είκοσιτέσσερις ώρες συνεχείας!

Κι' αλήθινά: Πόσες έντυπώ-

ο Πόλεμος

σεις! Πόσες άγωνίες και λαχτάρες! Πόσο μεγάλες και ιστορικές στιγμές έζησα μέσα σ' αυτό το είκοσιτετάρω! Χτές τέτοιαν ώρα ούτε να φαντασθώ δεν θά μπορούσα πως με περιμενε μια τέτοια μέρα!...

Κάθωμαι τώρα και συλλομετρώ τα χειρόγραφα μου. Καθώς τα ξαναδιαβάζω μου φαίνονται κάποιον σπουδαία αυτά που έγραψα, και προσπαθώ να συγκρατήσω τόν έγωισμό μου καθώς πάει να με κυριεύει! Τόν άκούω να μου λέη πως είμαι ένας... σπουδαίος συγγραφέας!

Πώς είμαι ένα συγγραφικό τάλντο που έπεριμενε τόν πόλεμο για να φανή, να ξεσπάση και να δοασθί! Μου λέει κι' άλλες άκόμα άνοησίες που ντρέπομαι άπάνω στο χαρτί. Γι' αυτό και δεν τις γράφω...

"Όπως κι' αν είναι, όμως, κάτι πιστεύω σ' όλη αυτή την ιστορία. Πιστεύω δηλαδή πως όσο κι' αν είναι κουταμάρες αυτά που έγραψα, ώστόσο δεν είναι τίποτ' άλλο παρ' όσον αυτά που είδα, έκείνα που άκουσα, έκείνα που ένοιωσα κι' έζησα μέσα σ' ένα είκοσιτετάρω. Γι' αυτό, αν καμιά μέρα τα γραφόμενά μου αυτά αξιωθούν νάχουν κι' άλλους άναγνώστες έκτος από μένα, τούς ζητώ προκαταβολικά να με συχαρέσουν όχι γι' αυτά που έγραψα, αλλά ίσως για τόν άτεχνο τρόπο που τάχω γραμμένα. Να όμως που, καθώς γράφω, τώρα αυτές τις γραμμές, μουρ-

χεται μια ιδέα: Γιατί, τάχα, να μην υποβάλω αυτά τα χειρόγραφα στην κρίσι κάποιου περιόδικου; Πού έξερει αν δεν τα βρουν καλά κι' αν δεν μου τα δημοσιεύσουν; Μιά φορά, είναι γραμμένα με είλικρίνεια και, τώρα, καθώς τα διαβάζω, έμένα τούλάχιστον μου άρέσουν. Ναι, αλλά σε ποιο περιόδικό να τα δώσω; Είμαι κουτός! Και που άλλου μπορώ να τα δώσω παρ' όσον στη "Νεολαία";!

Και τώρα, τελεία και παύλα! Φτάνει για σήμερα. Δεν έχω τη δύναμι πιά να συνεχίσω. "Αλλως τε δεν έχω και τίποτ' άλλο να γράψω. Τη συνέχεια τών έντυπώσεών μου θά την γράφω όταν άρχίσω νάχω καινούργιες έντυπώσεις κι' όταν με ξανακυριεύση ο πυρετός που με κυριεύει έδω και λίγο στο δρόμο...

Κάθωμαι για μια στιγμή και άφουγκράζομαι την άπόλυτη σιγαλιά της κάμαρης μου. "Ετσι λοιπόν: Η νύχτα πέρασε χωρίς καμιάν έπιδρομή. Χαμουρεύεται. Από μακριά άκούεται ένα σφύριγμα. Δεν είναι σειρήνα. Σίγουρα ξεκινάει κάποιο τράινο άκόμα με στρατιώτες. "Ο Θεός μαζί τους...

Τώρα που θά σηκωθώ, σκέπτομαι να σήσω το φώς και ν' ανοίξω το παράθυρο της τραπεζαρίας. Απαράλλαχτα όπως τ' άνοια και χτές την ίδια ώρα, όταν είχα διαβάσει τα μαθηματικά μου. "Αλήθεια! Πώς περάσαν τόσο γρήγορα οι ώρες! Νομίζω άκόμα πως ζω την ίδια

χθεσινή στιγμή που άνοιγα το παραθύρι μου για να ρουφήξω τη μυρωμένη άνάσα που ροδούλαγε από τόν πευκόνα του Αυκαθέτου, πριν άκουστούν οι σειρήνες.

Οι σειρήνες τού πολέμου που έμας τούς "Έλληνες πρέπει να μας βγάλη νικητές ή πεθαμένους...

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΝΙΚΕΣ!...

18 Δεκεμβρίου 1940.

"Από τις 28 "Οκτωβρίου, την μεγάλη εκείνη μέρα που κηρύχθηκε ο πόλεμος, ως σήμερα βράδυ, δε βρήκα ούτε μια στιγμή εύκαιρη για να πιάσω την πένα και να συνεχίσω τις έντυπώσεις που άρχισα τότε να γράφω.

"Όμως αυτό δεν είναι έντελώς σωστό. Ευκαιρίες μπορεί να βρήκα, σ' όλο αυτό το διάστημα, και θά μπορούσα ίσως να τις εκμεταλλευθώ αν— από φυσικού μου—δεν ήμουνά τόσο φλύαρος και αν έντυπώσεις που είχα να γράφω δεν ήταν τόσο μεγάλες και οι ευκαιρίες και οι δυνάμεις μου δεν ήταν τόσο μικρές.

"Όταν καθήσω να γράφω, μου φαίνεται—πάντα—πως δεν με φτάνει ούτε το χαρτί που έχω μπροστά μου, ούτε ο καιρός! Γράφω, γράφω, και τελειωμό δεν έχω! Θέλω να τα γράφω όλα, να μην άφήσω τίποτε. Κι' όμως, τίποτε δεν νομίζω πως μπορώ να εκφράσω καλά, από όσα σκέπτομαι και από όσα βλέπω να γίνονται γύρω μου, τις ιστορικές και μεγάλες αυτές μέρες που ζω.

(Η συνέχεια στο έπόμενο)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Οι άποσκευές μεταφέρθηκαν στο Λουτσένι, που ήταν ο πλησιέστερος σταθμός, και ο "Ολύμπιος διατάχθηκε να καταλάβη τις σπουδαίες πολεμικές θέσεις της Μικρής Βλαχίας. Στο Δραγατσάνι πάλι σταθώθηκαν από τόν "Ολύμπιο κείνοι που διοικούσαν το υπόλοιπο σώμα του Βλαδιμηρέσκου, ο Χατζή-Πρόδρομος κι' ο Μακεδονάκης.

Την ίδια μέρα ζύγωσε κι' ο Κεχαγιάμπεης με δυο δυνατό σώματα καθαλαρέων.

Πρώτο, ένα άποσπασμα τού σώματος τού Γιάννη Κολοκοτρώνη, παλιού και τούτου Μωραίτη κλέφτη, δέχτηκε την έπίθεσι στόν μοναστήρι τού Νοταέτι, που βρίσκονταν μέσα στους κόλπους ενός δάσους και απέιχε κάπου ένα τέταρτο της ώρας από τόν Δομνέστι. Διοικητή τού άποσπασματος αυτού ήταν: ο έκαιονταρχος Σαχίνης κι' ο Κυνουριώτης Γιάργος Σφήκας. Κράτησαν αντίστασι καλή, ώπου έφτασε σέ λίγο ο Γιάννης Κολοκοτρώνης με τούς χίλιους άντρες του κι' έτρεψε σέ άτακτη φυγή τούς Τούρκους καθαλαρέους. Τό Δομνέστι όμως, που είχε καταληφθί από τόν Κεχαγιάμπεη, δεν ήταν μακριά. Βέβαια πως τώρα έπρεπε να καρτέρανε μεγαλύτερη έπίθεσι.

Ο Κολοκοτρώνης έστειλε τόν ύπασισητή του Ζαχαριάδη να είδοποιήση τόν άρχηγό. Κι' έδω ο "Υψηλάντης άνέπτυξε άξιοθαύμαστη στρατηγική δράσι. Μόλις πήρε τόν μήνυμα τού Κολοκοτρώνη διέταξε τόν "Ορφάνο, τόν Δούκα κι' ένα Σέρβο άρχιμανδρίτη, που διοικούσε έκαστο συμπατριώτες του, να τρέξουν σ' ένσχυσι τού Κολοκοτρώνη. "Ο "Ορφάνος και ο Σέρβος άρχιμανδρίτης πήγαν εκεί που διαταχθήκανε άμέσως. Ακολούθησε άργα και ο Δούκας, άφου πρώτα έδωγαλε έναν ένθουσιώδη πατριωτικό λόγο στους στρατιώτες του.

Την άλλη μέρα κίολας, κατά τα χαράματα, έγινε η τουρκική έπίθεσι. Μέσα στο δάσος ήταν

κρυμμένοι ο Κολοκοτρώνης, ο "Ορφάνος κι' ο Σέρβος. Στο μοναστήρι είχαν μείνει ο Σαχίνης κι' ο Σφήκας. Πρώτοι χύμησαν άπάνω στους Τούρκους οι κρυμμένοι μέσα στα φυλλοκόμια τού δάσους "Έλληνες. Τους μνημόνευαν κι' οι άλλοι τού μοναστηριού. Οι Τούρκοι νικήθηκαν κι' έτράπησαν εις φυγήν. Όλην την ήμεραν κράτησε τόν κυνηγητό αυτό και οι Τούρκοι για να γλυτώσουν από τόν κίνδυνο άφηκαν τόν Δομνέστι και γώθηκαν άκόμα βαθύτερα. Τό κυνήγημα αυτό θά κράταγε άκόμα αν δεν βασιλεύε ο ήλιος κι' αν δεν έρχότανε βιαστικά η νύχτα.

"Αλλ' ενώ εκείνοι οι γενναίοι "Έλληνες, έχοντας κοντά τους και τόν άτρόμητο και πιστό στις πραγματικές έλευθερίες Σέρβο, σημείωσαν στόν πολεμικό τους τομέα μια τέτοια επιτυχία, ο Δούκας με τούς άριστους καθαλαρέους του, που θά μπορούσαν να συντελέσουν περισσότερο στην άτατρώπησι τού έχθρου, δεν είχε φανή. "Όπως πήγαινε κι' είδε τα τουρκικά σώματα που ήταν άπλωμένα στόν κάμπο, όχι μονάχα δειλάσε, αλλά γύρισε στόν Τυροβίστι και για να δικαιολογήσθι άνήγειλε στόν "Υψηλάντη την ολοκληρωτική καταστροφή εκείνων τού πολεμούσαν στόν Νοταέτι.

Για πρώτη φορά, από την ήμερα που άρχισε σ' έκείνους τούς άφιλόξενοους τόπους το κίνημα, άπογοιεύθηκε ο "Υψηλάντης. Τί ήταν έκείνο που τόν κυνηγούσε; Ποια βαρεία κατάρα τόν έδάρινε; Πάνου τού συγκέντρωσε τόν στρατό του, που έτοιμαζονταν να δώση μια μάχη, και να, με την πρώτη κίολας έφαη, τόν βρίσκει η συντριβή!

Τρόμος κατέλαβε τόν υπόλοιπο στρατό του σαν άκουσε από τόν στόμα τού Δούκα τα μαύρα αυτά μαντάτα. Τό δειλινό της ίδιας ήμερας έβγαν από τόν Τυροβίστι, άφίνοιας, πίσω τους τις τρέφες και τα ζώα, και τρέδανον κάτω από καταρρακτώδη βροχή για τόν Πιτέστι,

περιπλανώμενοι από μονοπάτι σέ μονοπάτι, δίχως ν' άκούεται πουθενά τουφεκιά. Τό ίδιο έκαναν και οι κάτοικοι. Πήραν κι' έκείνοι τα βουνά και τούς δρόμους—θέματα τραγικά της άναγνώρισις και της ψευτιάς τού Δούκα.

Μαυσκεμένος από τη βροχή έφθασε ο έλληνικός στρατός στόν Πιτέστι. Πεινούσε και παξιμάδια δεν υπήρχαν. Διέταξε τότε ο "Υψηλάντης τόν Δούκα να μοιράση σ' όλους έκείνα που είχε για τούς δικούς του στρατιώτες. "Ο Δούκας όμως δεν ένδιαφερότανε και τόσο για τούς άλλους και παρήκουσε τη διαταγή. "Ο "Υψηλάντης τούκανε παρατηρήσεις, τόν ήπλησε "Ο Δούκας τότε προσοχήθηκε τόν άρρωστο και ζήτησε μια μικρή άδεια. "Ο πρίγκιπας τού την έδωσε πρόθυμα. Κι' ο ίδιος έπιθυμούσε ν' άπαλλαγέ από ένα τέτοιο άπεληγόρο άξιωματικό. "Ο Δούκας γνώριζε τώρα πως από ώρα σέ ώρα θά μαθαίνοντανε η άπάτη του και θά προδινότανε η άνταρσία του. Και παύσιζε ναυρή άφορμή για να εγκαταλείψη τόν στρατό και να περάση στην Τραπεζοβλακία.

Τους ίδιους έφιάλτες δοκίμασαν και οι άνδρες τού Κολοκοτρώνη.

Την άλλη μέρα, που καρτερούσαν κατιούργια τουρκική έπίθεσι, θέλησαν να έπικονομήσουν με τόν άρχηγό. Στάθηκε άδύνατο. "Αναγκαστήκανε τότε να μαζεψούνε στόν Τυροβίστι. Τους καρτερούσε εκεί η έρημοσι. "Η γή λές κι' είχε άνοίξει τόν στόμα της και τούς είχε όλους καταπιή. Προχάρουσαν χωρίς να ξέρουν που θά σφύζουν με τούς άλλους. Στο δρόμο, τέλος, έφτασε από πολλά, έλαβαν γνώσι μιας διαταγής τού "Υψηλάντη που καλούσε όλα τα σώματα να μαζεψούνε στόν Ρίμνικο.

ΤΟ ΜΟΙΡΑΙΟ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙ

"Ολόκληρη η στρατιωτική δύναμις τού "Υψηλάντη, πέντε χιλιάδες πεζοί, πεντακόσια καθαλαρέοι και τέσσερα κανόνια, είχε μαζεψθί στόν Ρίμνικο. "Εκει μπόρεσε και ξαναφούντωσε τόν ήθικό τού στρατού του. Θά χτυπούσε, άπασσάποτε, τούς Τούρκους. Και για τού κατάλληλη στρατηγική θείι ξεχώρισε τόν Δραγατσάνι. Τό μέρος αυτό άπέχει κάπου 8 ώρες από τόν Ρίμνικο και όρίσκειται άμεσα σέ μια μικρή πεδιάδα, μπροστά της άπλώνεται μια χαράρα με πολλά και μεγάλα δένδρα, που θά χρησίμευαν την ώρα της έπίθεσεως για γερά στήριγμα.

(Ακολουθεί)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

ΚΑΘΗΚΟΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

Νέο κορίτσι,
'Αγαπητή μου Φαλαγγί-
τισσα,

Όλες ξέρομε από την Παλαιά Δια-
θήκη την θυσία του 'Αβραάμ. Μας
την δίδαξαν στο μάθημα των θρησκευ-
τικών, όταν πηγαίναμε ακόμη στο δη-
μοτικό σχολείο.

Μά τσως μερικές από μās δεν νοιώ-
θουν βαθιά τη σημασία της. 'Ο δά-
σκαλος μās την διηγήθηκε σαν μικρή
νόστιμη ιστορία, σαν παλιό παραμυ-
θάκι, που τ' ακούγαμε αχόρταγα. Μέ-
σα όμως στη σκέψη μας είχε γεννηθεί
ένα μεγάλο ερωτηματικό. Πώς ήταν
δυνατό ο Θεός, ο καλός Θεός, που έ-
πλασε και έπροίκισε τὰ πλάσματά του
με τόσα καλά κι' αγαθά, που τούς
είχε χαρίσει την αγάπη του, να ζητά
σ' ένα στιγμή από έναν πατέρα, τον
'Αβραάμ, να θυσιάση τον μοναδικό
του γιό, αφού μάλιστα ο ίδιος ο
Θεός του τον είχε χαρίσει έπειτα από
τόσες προσευχές; 'Ηταν δυνατό ο
Θεός να φανή έστω και για μια στι-
γμή, έστω και σ' ένα από τὰ πλάσμα-
τά του, τόσο κακός, τόσο σκληρός;

Και μάλιστα αφού ο 'Αβραάμ ήτο
ένας πολύ ενάρετος και ευσέθης άν-
θρωπος, που όλοι τον έδειχναν με τό
δάκτυλο;

Υπερβολικά με είχε ταράξει στα
παιδικά μου χρόνια αυτή ή παράξενη
ιστορία. Κι' όταν αργότερα φοιτήτρια
βρήκα μέσα στη μεσαιωνική έλληνική
λογοτεχνία ένα έργο με τον τίτλο
«Θυσία του 'Αβραάμ» φρόντισα να τό
μελετήσω.

Μόνο τότε κατάλαβα καλά την άλη-
θινή σημασία της ιστορίας αυτής και
τό συμβόλισμό της. Τό μεγάλο εκείνο
ποίημα—γιατί στίχους ήταν γραμ-

μένο τό έργο—μου άνοιξε τό δρόμο
της σκέψεως για την άληθινή του έν-
νοια.

Ο Θεός θέλησε να υποβάλλη τον
'Αβραάμ στην πιο μεγάλη δοκιμασία.
Δέν φθάνανε όλες οι άρετές του και
οι καλές του για να τον κάνουν
άξιο έρχοντα, άν δέν ήταν έτοιμος
να υπακούση στην έντολή του Θεού,
όσο κι' άν αυτή ήταν σκληρή και
βαρεία.

Τό καθήκον της ολοκληρωτικής ύ-
πακοής, της θυσίας όλων των άτομι-
κών συναισθημάτων και συμφερόντων
στην ανωτάτη ήθική δύναμη, τό Θεό,
στέκει επάνω απ' όλα. Μόνον όταν έ-
χη κανείς την ψυχική δύναμη να αι-
σθανθί τί σημαίνει ή έννοια «καθή-
κον», πόσες θυσίες απαιτεί και πόση
δύναμη ως πού να ξεπεράσουμε τον
έαυτό μας, τότε μονάχα θά είναι άξιος
να λέγεται άνθρωπος, που ακολουθεί
τη γραμμή της θεϊκής αποστολής του,
να όνομάζεται πλάσμα του Θεού «κατ'
εικόνα και όμοίωσιν αυτού».

Κάποτε νομίζομε ότι μια θέσις,
που καταλάβαμε, μια ώρισμένη μόρ-
φωσις που αποκτήσαμε, μια κοινωνική
τάξις που άνήκουμε, μια οικογενεια-
κή ευημερία που έτυχε να δημιουργή-
σώμε, μās δίνουν άπερίοριστα δικαιώ-
ματα πάνω στους άλλους ανθρώπους.
Και όμως, αγαπητές μου φίλες, δέν
είναι έτσι.

Υπάρχει ένας όρος ήθικός απάρά-
βατος. Πρώτα απ' όλα πρέπει να γνω-
ρίσωμε και να κατανοήσωμε ποία εί-
ναι ακριβώς τὰ καθήκοντα, που μās
επιβάλλονται από έναν άγραφο και
άνώτατο ήθικό νόμο, που διέπει τὰ
πάντα. Μ' αυτόν πρώτα πρέπει να κα-
νονίσωμε τούς λογαριασμούς μας, να

αναλύσωμε με μεγάλη λεπτομέρεια
τί όφείλομε να προσφέρωμε στο βωμό
του από την ψυχή μας, τό νού μας, την
υπαρξί μας γενικά.

Όταν στερεωθί καλά και γερά πιά
μέσα μας ή έννοια του ήθικού αυτού
νόμου, που θά μās κάμη να νοιώσωμε
βαθιά τί θά πη «καθήκον», τότε μόνο
μπορούμε να προχωρήσωμε πιο μπρο-
στά και να θυμηθώμε πώς υπάρχουν
και δικαιώματα. Πώς υπάρχει δικαί-
ωμα να απολαμδώνη κανείς τὰ αγαθά
της ζωής, αφού όμως πρώτα αυτός
έπιτελέση απέναντι του συνόλου τό
καθήκον του.

Σήμερα, στην πιο εξαιρετική περι-
οδο της έθνικής μας ζωής, μās επιβάλ-
λεται να μην μιλούμε παρά μονάχα
για καθήκοντα. Τὰ δικαιώματα παρα-
μερίζονται. Και παίρνουν την θέσι
τους τὰ καθήκοντα που δημιουργούν
την θυσία, την αυταπάρνησι, τό ξεπέ-
ρασμα του 'Εγώ, την προσφορά. 'Ας
μιλάμε όσο τό δυνατό ολιγώτερο,
αγαπημένες μου φίλες, για δικαιώμα-
τα. Σας βεβαιώ, κι' ίσως να τό πα-
ρητηρήσατε πολλές φορές και σεις,
ότι ή ένάσκησις των δικαιωμάτων
άπορρέει συχνά από την εύσυνειδητή
έπιτέλεσι του καθήκοντος. Και αυτό,
τό καθήκον, άς είναι πάντοτε ο οδηγός
μας, και κυρίως σήμερα, που ό-
πως είπαμε διερχόμεθα στιγμές πο-
λεμικές και για τότο εξαιρετικές
στιγμές του 'Εθνικού μας βίου.

Η θυσία του 'Αβραάμ, που ανέφε-
ραμε στην άρχή, είναι τό σύμβολο
της θυσίας των πάντων ενώπιον του
καθήκοντος. Της θυσίας ενώπιον του
κοινού συμφέροντος, της θυσίας υπέρ
του συνόλου.

Σ. Καρ.

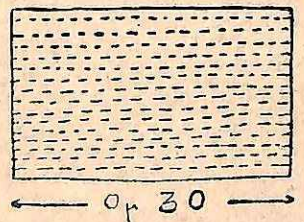
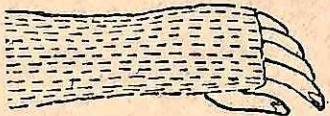
ΠΛΕΚΕΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ

Ας μη σας ξεγελά ή λιακά-
δα κι' άς μη σας παραπλανή ο
καλός καιρός. Άν ο 'Αττικός
ούρανος μās στέλλη περίσσεια
τη θαλπωρή του, άν τὰ γύρω
βουνά μας γελούν, άν ή θάλασ-
σά μας λαμποκοπά σαν χυτό ά-
σμηι, κάτω από τον ήλιο, δέν
πρέπει να ξεχνούμε ότι τό ήμε-
ρολόγιο δείχνει ακόμα Φεβρου-
άριο. Πρό πάντων δέν πρέπει να
ξεχνούμε κάτι πολύ σπουδαιότε-
ρο. Πώς στα χιονισμένα βουνά
της Άλβανίας, σε ύψοματα δύο
χιλιάδων μέτρων, πολεμούν νύ-
χτα-μέρα τὰ παιδιά μας και
τὰ άδελφία μας για να ρίξουν
στη θάλασσα τον έχθρό, που θέ-
λησε να υποδουλώση την αγαπη-
μένη μας Χώρα.

Κάθε μας σκέψη σήμερα άνή-
κει στα παιδιά αυτά και στο
έργο τους. Γιατί μόνον όταν τε-
λειώση τό έργο αυτό τό μεγάλο,
τότε θά ανοίξουν τὰ χείλη μας

στο χαμόγελο και οι καρδιές
μας στη χαρά.

Γι' αυτό δέν πρέπει να αφήνω-
με στιγμή, που να μην παρα-
στέκωμε, να μην βοηθώμε όπου

και όπως μπορούμε, με τὰ χέρια,
με τὰ λόγια, με την ψυχή μας.
Ας μην ξεχνούμε, λοιπόν, ότι
ο χειμώνας δέν τελείωσε και ότι

εκεί επάνω χρειάζονται πάντοτε
μάλλινα, πολλά μάλλινα.

Ας πλέκωμε λοιπόν ακούρα-
στα και χωρίς διακοπή. Καμιά
δέν πρέπει να ήσυχάση με όσα
ως τὰ τώρα έκανε, όσο πολλά
κι' όσο καλά.

Καμιά γυναίκα άς μη στε-
ρηθί τη χαρά του να πλέξη για
τον στρατιώτη. Δέν μπορείτε να
φαντασθίτε πόσο είναι ταπεινω-
τικό να στέκεται κανείς σήμε-
ρα στο περιθώριο του πανελλη-
νίου συναγερμού. Τό παρετήρη-
σα προχθές σε κάποια παρέα κο-
ριτσιών. Βρέθηκε—στα χίλια
ένα βέβαια—κάποια, που άπάν-
τησε άρνητικά στην έρώτησι, άν
έπλεξε ή άν πλέκη. Κοκκίνισε
στενωγρήθηκε, σχεδόν δάκρυσε,
όταν έννοιασε την περιφρόνησι
των άλλων. Είμαι βέβαια πώς
αυτή τη στιγμή έχει μάθει κιό-
λας πλέξιμο και τὰ χεράκια της
κινούνται βιαστικά για να άνα-

πληρώσουν ό,τι τόσον καιρό δέν
έκαναν.

Για κείνες λοιπόν τις γυναί-
κες, που δέν ξέρουν ή δέν ξέ-
ρουν καλά να πλέκουν, παραθέ-
τομε σήμερα ένα σχέδιο γαντιού.
Είναι τόσο άπλο, που είδα κορι-
τσάκι έξ χρονών να τό τελειώνει
μιά χαρά.

Πάρτε βελόνες αριθμό 3 και
πιάσετε 56 πόντους. Πλέξετε
λάστιχο 1 ανάποδη και 1 καλή,
ως πού να φθάσετε σε μήκος 30
έκατοστών του μέτρου. Όταν
κλείσετε τούς πόντους, μη τούς
σφιγγετε. Άκόμα προσέξτε με-
τά τὰ 15 έκατοστά να πλέκετε
πιο άραιά, για να γίνει τό γάντι
πιο άπλόχωρο στον καρπό του
χειριού. Όταν τελειώσετε, διπλώ-
σατε τό σε δύο—βέβαια κατά
μήκος—και ένώστετε τό. Μόνο
μην ξεχάσετε να αφήσετε στη
ραφή ένα άνοιγμα προς τὰ έπα-
νω για τόν αντίχειρα, όπως σας
δείχνει τό σκίτσο μας.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΙΜΗΣ

Η ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Σε περασμένα χρόνια τὰ κορίτσια και αι γυναίκες
όνειρεύοντο να είναι τό ξεκούρασμα και τό στολίδι της
ζωής. Είς όλας τās κοινωνικές τάξεις από την κοπελλοΰδα
του χωριού έως την κυρία της πόλεως έθασίλευε ένα
πνεύμα αυταρεσκείας και—ας τό πούμε μεταξύ μας—έπι-

πόλαιον. Χαρακτηριστικά είναι αι φωτογραφίαι των κο-
ριτσιών της περασμένης εποχής. Μόνον καλλωπισμένες
κούκλες έθλεπες να στέκωνται έμπρός εις τον φακόν, και
στο χωριό και στην πόλιν. 'Ηθελαν με κάθε τρόπο ν' ά-
ρέσουν.

Τώρα λαμβάνομεν χιλιάδας φωτογραφιών όλως διό-
λου διαφορετικές. Κάθε ίχνος της καλαισθητικής εκείνης
τάσεως έχει εξαφανισθί. Κορίτσια άπλά, γερά, χαρού-
μενα πού άσχολούνται στη δουλειά τους. 'Η άπλότης των
ή φυσική είναι τό μοναχικό των στολίδι. 'Από την πιο μι-
κρή ως την πιο μεγάλη ένα έχουν αντικειμενικό σκοπό.
Κάτι να συνεισφέρουν και αυτές δια τό μεγάλον έργον
που άνέλσεν ή Πατρίς.

Και αυτό τό έχουν καύχημα και τιμήν των. 'Ενα κοι-
μάτι πλεκτό είναι τό άποδεικτικόν της προσφοράς των.
Και έτσι έχουν τη χαρά να φωτογραφηθουν και να φυλά-
ξουν τό άναμνηστικόν αυτό εις την μετέπειτα ζωήν των.
Τέτοιες φωτογραφίες μās έρχονται σειρά, όπως ή άνω-
τέρω από ένα χωριό της Λαρίσης με την άπλη και συγ-
κινητική αφιέρωσι: «Χαρισμένη εις τον άχώριστον σύν-
τροφόν μας περιοδικόν «Νεολαία» δια τὰ πείσθη ότι δέν
παύομεν να πλέκωμεν δια τον στρατόν μας».

Αυτό είναι σήμεραν δια την 'Ελληνίδα γυναίκα, την
πιο μεγάλη και την πιο μικρή, ο τίτλος της τιμής. Όλη
της ή προσοχή έχει στραφή εις τό να προσφέρη και αυτή
τάς υπηρεσίας της εις τό μαχόμενον 'Εθνος.

ΤΟ ΜΠΑΛΩΜΑ

Κάθε εργασία, και ή πιο μικρή
και ή πιο άσημαντη, χρειάζεται
προσοχή και ζήλο.

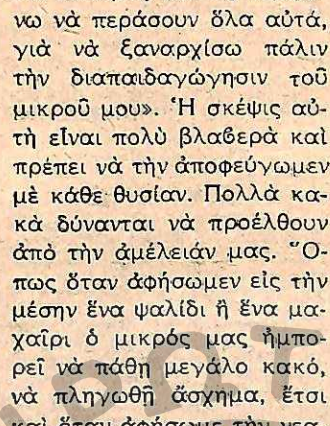
Όταν μέσα στο μυαλό μας γεν-
νηθί για κάτι ή ιδέα της δυσκο-
λίας του, ή ψυχή μας κάνει έπι-
στράτευσι όλης της ικανότητός
μας για να την θέση στην υπηρε-
σία του έργου αυτού. Μόνον όταν
έχωμε υπ' όψιν την ψυχολογική αύ-
τη αλήθεια θά μπορέσωμε όλες
τις εργασίες, που θά άρχίσωμε, να
τις τελειώσωμε όπως πρέπει.

Βέβαια τό μπάλωμα σας φαί-
νεται εύκολη δουλειά. 'Εξετάσατε
όμως καμιά φορά μέσα σε έκα-
τό μπάλωματα πόσα θά βρήτε ώ-
ρατά; Κι' ένα μπάλωμα πρέπει
να είναι επίσης άφαιτο. Μόνον τό-
τε μπορεί να σώση ένα φόρεμά
μας ή ένα ρούχο του σπιτιού μας.

Πού έτυχε να ξεσπίσθι, από την
γρήγορη φθορά. Ποτέ άς μην ά-
πορρίπτωμε άμέσως ένα φόρεμα ή
ένα σινδόνι όταν παρουσιασθί μια
βλάβη. Οι 'Ελληνίδες έχουν τη φή-
μη καλής νοικοκυράς. Κι' αυτόν
τόν τίτλο άς τον διατηρούμε κι'
ας τον αναπτύσωμε. Τώρα μάλι-
στα χρειάζεται μεγάλη περισυλλο-
γή, ιδιαίτέρως από μās τις γυ-
ναίκες. 'Η έμπόλεμος κατάστασις
ας μās δώση άφορμή να νοιώσωμε
καλά τό άληθινό της οικονομίας
πνεύμα.

Θά μοϋ πητε ότι αυτά είναι μι-
κροπράγματα και δέν βαρύνουν
στο μεγάλο μας σκοπό. Κι' ό-
μως, αγαπημένες μου φίλες, πό-
σο είναι σπουδαία και ή έλαχίστη
λεπτομέρεια στη διεξαγωγή ενός
έργου! Κάποτε από τις σελίδες

Πολλάκις μās άπορρο-
φούν πολλά σπουδαία γε-
γονότα εις την άτομικήν ή
την έθνικήν μας ζωήν, σε τοι-
ούτον βαθμόν, που να μās
άπομακρύνουν από την κα-
θημερινήν μας τροχίαν. Ότι-
δήποτε όμως και να μās
συμβαίη, δέν πρέπει να πα-
ραμελήσωμε την άνατοο-
φήν του παιδιού μας ή να
την λησμονήσωμε τελείως.
Δέν πρέπει να είπωμεν π.
χ.: «Τώρα τό κεφάλι μου
είναι γεμάτο σκοτούρες, έ-
χω τόσα βάσανα, τώρα εί-
ναι πόλεμος και άς περιμέ-
νω να περάσουν όλα αυτά,
για να ξαναρχίσω πάλιν
την διαπαιδαγώγησιν του
μικρού μου». 'Η σκέψις αυ-
τή είναι πολύ βλαβερά και
πρέπει να την άποφεύγωμεν
με κάθε θυσία. Πολλά κα-
κά δύνανται να προέλθουν
από την άμέλειάν μας. 'Ο-
πως όταν αφήσωμε εις την
μέσην ένα ψαλίδι ή ένα μα-
χαίρι ο μικρός μας ήμπο-
ρεί να πάθη μεγάλο κακό,
να πληγωθί άσχημα, έτσι
και όταν αφήσωμε την νεα-
ράν του ψυχήν, έστω και
μια μέρα, χωρίς την διδα-
χήν μας και την προστα-
σίαν μας, τοϋ προξενούμε ά-
σφαλώς μεγάλο κακό.

Ένα φόρεμα ήμπορεί να
καθαρισθί και μετά ένα
μήνα όταν γίνει άνάγκη. 'Η
παιδική όμως ψυχή δέν ήμ-
πορεί να μείνη δίχως φρον-
τιδας ούτε μια στιγμή. Μέ-
σα εις τās μεγαλυτέρας
μας άσχολίας άς μην τό
λησμονούμε. Διότι βραδυ-
τερον τὰ ζιζάνια, τὰ όποία
θά φυτρώσουν, θά είναι τό-
σον πολλά, ώστε θά πνίξουν
τὰ άνθη των. Αι κακίαι θά
μεγαλώσουν και θά πνίξουν
τάς άρετάς. Και ήμείς πρέ-
πει να φροντίζωμεν ώστε
τό παιδί ν' άσκη την άρετήν
από την πρώιμον ήλικίαν

καθαρισθί και μετά ένα
μήνα όταν γίνει άνάγκη. 'Η
παιδική όμως ψυχή δέν ήμ-
πορεί να μείνη δίχως φρον-
τιδας ούτε μια στιγμή. Μέ-
σα εις τās μεγαλυτέρας
μας άσχολίας άς μην τό
λησμονούμε. Διότι βραδυ-
τερον τὰ ζιζάνια, τὰ όποία
θά φυτρώσουν, θά είναι τό-
σον πολλά, ώστε θά πνίξουν
τὰ άνθη των. Αι κακίαι θά
μεγαλώσουν και θά πνίξουν
τάς άρετάς. Και ήμείς πρέ-
πει να φροντίζωμεν ώστε
τό παιδί ν' άσκη την άρετήν
από την πρώιμον ήλικίαν

δια τον σχηματισμόν του
καλού χαρακτήρος. Μόνον
έτσι θά γίνει ο σημερινός
μικρούλης άνθρωπος καλός
και 'Ελλην άξιος της Πα-
τρίδος του.

αυτές σας άπεκάλυφα πόσα έκα-
τομύρια μπορεί να οικονομήση ή

'Ελλάς από τό ψύχουλο και την
μικρή μπουκιά που μένει ύπόλει-
μα περιφρονημένο στο τραπέζι.
Τό ίδιο συμβαίνει και με τὰ ρούχα,
άν ή καθεμία μās τούς δινή την ά-
παιτούμενη φροντίδα και προσοχή.
Κοιτάξετε μια στιγμή τό μπά-
λωμα της εικόνας μας. Ένα φόρεμα
του παιδιού μας ριγιστό κάρκε.
Είμαστε λυπημένες γιατί τό φορε-
μα ήταν καινούργιο. 'Επιδείξια ό-
μως χέρια μπορούν να τό μπαλώ-
σουν τόσον ώρατά, με τόση προ-
σοχή, που και τό πιο δυνατό μάτι
να μη τό διακρίνη.

Τό μυστικό είναι να προσέξωμε
τις ρίγες. Να τις φέρωμε εκεί που
πρέπει. Δέν είναι άριστοτεχνικό τό
τελειωμένο μπάλωμα; Κι' έδω
χρειάζεται, όπως παντού, σε κά-
θε εργασία μας, τό καλλιτεχνικό
γυναικείο συναισθημα.

Για να μαθαίνετε

Τρίγωνο
 * * * * * 1η σειρά: Πόλις
 * * * * * της Κρήτης, 2α
 * * * * * σειρά: Χερσόνη-
 * * * * * σος της Χαλκιδι-
 * * * * * κής, 3η σειρά:
 Πρόσωπον της Παλ. Διαθή-
 κης, 4η σειρά: Λεπτή κλω-
 στή, 5η σειρά: Φωνήεν.
 Και καθέτως τὰ ἴδια.
 Ι. ΔΗΜΑΚΗΣ

Κρυπτογραφικόν
 1234567189 = Χώρα της Ἀ-
 σίας
 8421429 = Εργαλεῖον
 5645348 = Νήσος
 542927 = Ἀρχ. θεός
 78348 = Ἐρπετὸν
 53427 = Ἀρχ. βασι-
 λεύς
 98927 = Κοντός
 8418 = Πόλις
 12527 = Δίδεται εἰς
 τοὺς δανεί-
 ζοντας χρή-
 ματα.

Κ. Ε. ΒΟΥΓΙΟΥΚΟΣ
 ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 20ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντί-
 ως 1 Ρέα — μὴν, 2 Ν.Α. Σ.,
 Κάσα, 3 Θέτις — χώρα, 4 Μίδα
 — δόντι, 5 Ὀμπρός — Περσία,
 6 Σορός — νότος, 7 Σός — ἴ-
 ρις — σός, 8 Ἀσπις, 9 Ἀρ —
 Σομαλή — τί, 10 Πά — τας,
 παῖς, 11 Σμύλη — πῖνα, 12 Ὁ-
 μάς — ἱανός, 13 Σάν — ἄς. Κα-
 θέτως 2 Ἀνεμός, 3 Ἀτιμός —
 ΑΠΣ, 4 Σιδηρόδρομος, 5 Σάρος
 — αἷμα, 6 Σ.Ο.Σ. — ἄς — Ἄν,
 7 Ἰσότης, 8 Ρῆμα, 9 ἱμάς, 10
 Σόλ — τί, 11 Δέν — σήπια, 12
 Χορός — ἄνα, 13 Κωνσταντῖνος,
 14 Μάρτιος — ἰσας, 15 Ἡσάας,
 16 Νά.

Δικτυωτόν: Ἡ Ἑλλάς θέ-
 λει νὰ ζήσει καὶ θὰ ζήσει, (ἡνίων,
 Ζήνων, βέλως, Πήνος, Ἀτλάς, Θά-
 σος, Σούλι, ράχης, Πάργα, Ἰσα-
 ἀκ, λύσσα, παρὰς, λάθος, Μάιος,
 Θέτις, Ἀθηνά, Λέρος, ἄνθος, τέ-
 φρα, ἔκρησα, τελεχ, κτήνη, πείνα,
 μούσα, ἰστία, ἀγάπη).

Λεξιγρῖφοι: Ἀχλάδι (ἄχ
 — λάδι), Κουνουπίδι (Κουνουπί-
 — δι).

Τρίγωνο: Ἡ φωτιά,
 Τρίγωνον: Τροία, ρόδα,
 δῶ, τα, Α.

Κρυπτογραφικόν:
 Νεάπολις, Ἐπὸς, Αἰόλος, Πλειάς,
 ὄνος, Ἄλπος, Ἰλισσός, σπῖνος.

Πτερωτὸν γράμμα: Α
 (Αἰόλος, ΠΑρος, στήλη, μεταλη-
 ψις, Περλάνδρος, Ἰσοκράτης, Ἀ-
 λαμάν).

Γεωγραφικὴ Ἀκρο-
 στιχίς: Πειραιεύς (Πάτρις, Ἐ-
 δεσσα, Ἰθάκη, Ρέθυμνον, Ἀθη-
 ναι, Ἰλισσός, Ἐλευσίς, Ὑδρα,
 Σύρος).

Μεταγραμματισμός:
 Μαῦρος — Ταῦρος.

Στοιχειογρῖφος: Κα-
 λῶνια — Πολωνία.

Κρυπτογραφικόν:
 Ἐλιγολάνθη, Ἄγιον, Δανιήλ, Ὀλ-
 λανδία, Δανία, Γαλι, Ἀγγλία.

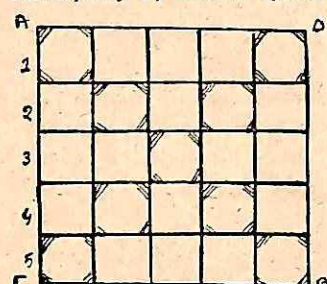
Τρίγωνον: Στάδιον, ταδ-
 ρος, Αὐλὸν, δρῶν, ἰον, ὄς, Ν.

Ἀκροστιχίς: Σολωμός
 (Σύρος, Ὀλλανδία, Λάρισα, ὦ-
 ρα, μήλον, Ὅσσα, Στοχολμη).

Δικτυωτόν

Ὁριζοντίως:

1) Νήσος τοῦ Αἰγαίου
 Πελάγους, 2) Δειλὸν ζῶον.

3) Ἀσθένεια τῆς ἐλαίας.
 4) Τροφὴ τῶν ζῴων. 5) Δο-
 χεῖον ξύλινον συνήθως, ἀλ-
 λά καὶ μετάλλινον, διὰ τοῦ
 ὁποῦ μεαφέρεται τὸ νερό.

Διαγωνίως:

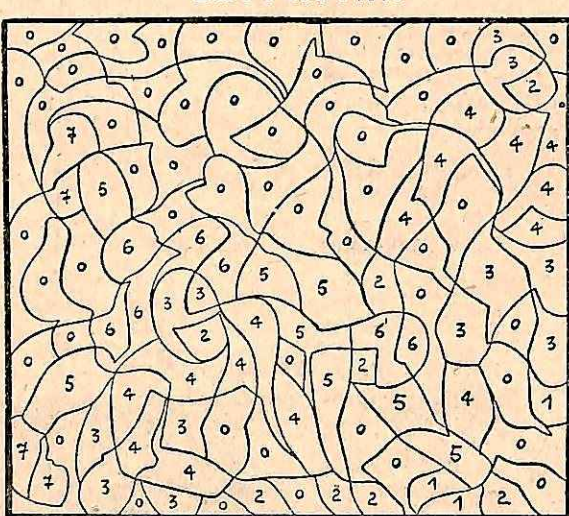
Α—Β: Τὸν κρατοῦν οἱ
 μαθηταί (ὄνομ.).

Γ—Δ: Δὲν εἶναι καλός.
 Ε. Δ. ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν
 ἄνευ εἰκόνος

— Μπέμπια, Λάκη, φωνά-

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἓνα διαφανὲς χαρτί ἐπάνω εἰς τὸ σχέ-
 διον καὶ ὀδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμούς, χρωματί-
 σατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἐξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

- 1 με κίτρινο,
- 2 με καφέ ανοικτό,
- 3 με καφέ σκοῦρο,
- 4 με κόκκινο ζωηρόν,
- 5 με πράσινο,
- 6 με μπλέ,
- 7 με μαῦρο.

Τὰ μέρη ποὺ ἔχουν 0 θὰ μένουν λευκά.

Ἔχετε καὶ τὴν Πόπη κι' ἐλά-
 τε νὰ παίξουμε.

— Τί νὰ παίξουμε;

— Αὐτὸ ποὺ σὰς εἶπα.

ΑΦΡΟΔ. Σ. ΜΑΓΓΟΥ

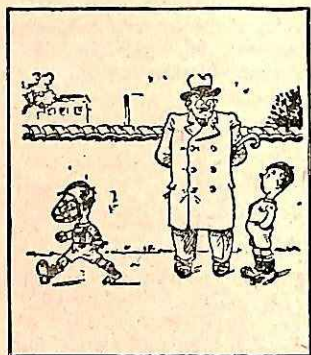
Ἡ κληρονομία

Ἐνας χωρικός ἀπέθανε
 καὶ ὅταν ἠνοιχθῇ ἡ διαθήκη
 του τὰ πέντε παῖδιά του ὑ-
 πεχρεώθησαν νὰ μοιρα-
 σθοῦν ὡς ἐξῆς τὸ κτῆμα
 τοῦ πατέρα, ἓνα κτῆμα τε-
 τράγωνον. Ἡ κόρη ἔλαβε
 τὸ ¼ καὶ τὰ τέσσαρα ἀνό-
 ρια του τὰ ὑπόλοιπα ¾, χω-
 ρισμένα εἰς ἴσα καὶ ὁμοί-
 μορφα μερίδια. Αὐτὴ ἦτο ἡ
 θέλησις τοῦ πατέρα.

Πῶς ἔγινεν ἡ διανομή;

— ΚΑΙ ΛΙΓΗ

ΔΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ...

— Γιατί ἔβαλες φίμωτρο στὸν
 ἀδελφό σου;
 — Ἰὸν ἔστειλα στὸ ζαχαρο-
 πλαστεῖο νὰ μοῦ πάρῃ καραμέ-
 λες!...

Περίμενε νὰ τὸν ντύσουν!

Ἀλέι ὁ κύριος στὸ νέο ὑ-
 πηρέτη:

— Αὐτὴ εἶναι ἡ κάμαρά
 σου. Θάξῃς μισθὸ χίλιες
 δραχμοῦλες κι' ἀκόμα καὶ
 τὰ τυχερά σου. Θὰ τρώς,
 θὰ πίνῃς, θὰ κοιμάσαι (ἐ-
 κτός αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ δί-
 νω) κι' ἀκόμα θέλω νὰ θυ-
 μάσαι πῶς τακτικά θὰ σὲ
 ντύνω.

Χριστοῦγεννα τὴν ἄλλη
 μέρα, κι' ὁ Γιάννης δὲν ἐυ-
 πνάει ἀκόμα. Τὸν βρίσκου-
 νε στὴν κάμαρά του νάναί
 ξαπλωμένος εἰς τὸ στρώμα.

— Κοιμάσαι ἀκόμα, ἔσπα-
 σε ἡ πόρτα καὶ σὺ παρὰ
 δὲν δίνεις;

— Συγγνώμην, κύριε, μὰ
 δὲν μοῦ εἶπες ὅτι ἐσὺ θὰ
 μὲ ντύνῃς;

ΕΛ. Β. ΠΑΡΛΑΒΑΝΤΖΑ

Παλιόκρασο...

Ἔστειλαν τὸν Κουφιοκε-
 φαλάκη ν' ἀγοράσῃ κρασί
 καὶ τὰ βάζει μὲ τὸν ταθερ-
 νιάρη:

— Τί παλιόκρασο εἶναι
 αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔδωσες; Ἀ-
 κοῦς πέντε χρονῶν! Ἐγὼ
 θέλω κρασί φρέσκο!

Μία δραχμὴ...

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης ἔ-
 χασε μιά δεκάρα καὶ πα-
 ρακαλεῖ τὴν ὑπηρετριά νὰ
 τοῦ τῇ βοή.

Σὲ λίγο ἡ ὑπηρετρία βοί-
 σκει τὴ δεκάρα καὶ τοῦ τὴν
 πάει.

— Μπράβο! τῆς λέει ἐν-
 θουσιασμένος νά. πάρε νὰ
 τὸν κόπο σου μιά δραχμὴ!

ΕΝΘΥΜΙΑ

Παῦλος — Παῦλα

Στὸ σχολεῖο ὁ δάσκαλος
 ρωτᾷ γιὰ τὰ σημεῖα τῆς
 στίξεως.

— Τί εἶναι Τάκη ἡ παῦ-
 λα;

Κι' ὁ Τάκης:
 — Τὸ θηλυκὸν τοῦ Παῦ-
 λου, κύριε!

Ὑπερβολή

Τὴν ὥρα ποὺ ἔπινε ὁ Τά-
 κης νερό, ὁ ἀδελφός του ὁ
 Νίκος τὸν ἔσπρωξε.

Ὁ Τάκης θυμωμένος τοῦ
 λέει:

— Κάτσε ἤσυχα! Κόντε-
 ψες νὰ μὲ πνίξῃς!

Κι' ὁ Νίκος:

— Σῶπα καὶ μὲνε ποὺ
 κόντεψα νὰ σὲ πνίξω μέσα
 σ' ἓνα ποτήρι νερό!

Παρεξήγησις...

Ἡ μητέρα στοὺς δυὸ γι-
 οὺς τῆς:

— Θὰ σὰς κάμω καπναῖ!
 Καὶ ὁ ἓνας τρομαγμένος:

— Καὶ τοὺς δυὸ, μαμά;

Σώθηκε!

Μιά νύκτα δάγκαναν οἱ
 ψύλλοι ἄγρια τὸν μικρὸ Νί-
 κο. Ἐκεῖνος τότε σηκώθη-
 κε, ἔσβησε τὸ φῶς καὶ εἶπε:
 — Ἐτοί κακοὶ δὲν θὰ μὲ
 βλέπετε τώρα!

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Η ΑΡΚΟΥΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)
 Ἀλλὰ δὲν ἦταν ἄνθρωπος ἐκεῖνος
 ποὺ κτυποῦσε. Ἦταν μιά ἀρκούδα
 ποὺ τὸ μεγάλο κεφάλι τῆς φάνηκε
 στὴν πόρτα.

Ἡ Ροδοῦλα τρομαγμένη ἔβαλε
 μιά φωνή· τὸ ἀρνάκι βέλαξε, τὸ πε-
 ριστέρι ἐπέταξε καὶ ἡ Ἀσπροῦλα ἐ-
 κρύφθη πίσω ἀπὸ τὸ κρεβάτι τῆς
 μητέρας τῆς.

Ἡ ἀρκούδα τότε τῆς εἶπε:

— Μὴ φοβηθῇς, δὲν θὰ σὰς κάνω
 κακό. Εἶμαι μισοπαγωμένη καὶ θὰ
 ἤθελα νὰ ζεσταθῶ λίγο κοντά σας.

— Καθμένη ἀρκούδα, εἶπε ἡ μητέ-
 ρα, ἔλα κάθισε κοντά στη φωτιά· ἀλ-
 λά πρόσεξε νὰ μὴ τσουρουφλίσης τὰ
 μαλλιά σου.

Καὶ ἐφώνασε:
 — Ἀσπροῦλα, Ροδοῦλα, ἐλάτε! Ἡ
 ἀρκούδα δὲν σὰς πειράζει.

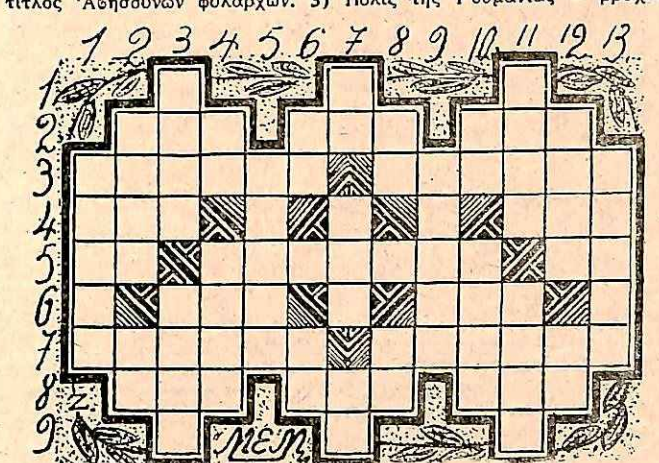
Τότε παρουνιάστηκαν καὶ οἱ δύο
 καὶ σὲ λίγο τὸ ἀρνάκι καὶ τὸ περι-
 στεράκι ἐπλησίασαν καὶ αὐτά.

Ἡ ἀρκούδα εἶπε πάλι:

— Παιδιά, τινάξτε λίγο τὸ χιόνι
 ἀπὸ τὴν γούνα μου.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:
 1) Σύμφωνα, 2) Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων — ἀριθμητικὸν —
 τίτλος Ἀθήσωνων φυλάρχων, 3) Πόλις τῆς Ρουμανίας — βράχοι

ὁπὸ τὴν θάλασσαν, ἐπικίνδυνον εἰς τὰ πλοῖα, 4) Χρονικὴ ὑποδιαίρε-
 σις — τραγούδι, 5) Μόριον ὑποτακτικῆς — διατηρεῖ τὰς τροφὰς
 κατὰ τὰς θερμὰς ἡμέρας τοῦ καλοκαίριου καὶ μὰς δίδει παγωμένον
 νερό — ὑποθετικόν, 6) Στρατηγὸς τοῦ Μ. Ναπολέοντος — ἡ μήτηρ
 τῶν Θεῶν, 7) Ὁ καταγόμενος ἀπὸ ὠριμένην περιφέρειαν τοῦ ἀρ-
 γαίου κόσμου (ἦτο ὁ Αἰώπος ἐκ καταγωγῆς) — ἀνδρικὸν ὄνομα,
 8) Συμπερασματικὸν — γυνὴ τῆς μυθολογίας — ἡ πρώτη λέξις τοῦ
 8 ὁριζοντίως, 9) Ἀρχή... — Ἀρχή... — Τέλος...

Καθέτως:
 1) Εἶχεν ἐδρεθῇ εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ κήτους, 2) Πρόθεσις — ΚΑ.
 3) Ἐνδύματα τῶν κληρικῶν — μουσικὸν ὄργανον τῶν ἀρχαίων, 4)
 Νότα βοζαντινῆς μουσικῆς — λέγεται ὅτι ἐπάνω εἰς αὐτὴν πεθαίνουν
 οἱ ποιηταί... 5) Πόνος, 6) Πρόθεσις — νότα εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς.
 7) Ἐρωτηματικὸν — νῆσος τῶν Κυκλάδων — δεικτικὸν (δημ.), 8)
 Προσωπικὴ ἀντωνυμία — ΜΩ, 9) Αὐτὴν ὑφίσταται ἐκεῖνο ποὺ φθεί-
 ρεται (ὄνομ.), 10) Αἰγυπτιακὴ θεότης τοῦ ἡλίου ὕδατα (δημ.),
 11) Ἡ τροφὴ τῶν βρεφῶν — σηκῶν (ἀρχ.), 12) Χωρευτικὸ — ΟΑ.
 13) Μία ἀπὸ τὰς ἀρχαίας ἐλληνικὰς φυλάς.

ΜΗΝΑΣ ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Ἐπίγραμμα

Τὸ χίλια ἐνεακόσια σοσόν-
 ἰτα ἐν βουλιμῷ
 οἱ Ἴταλοι ἐφάνανε σοσάν-
 ἰτα παρὰ μίαν,
 Στὴν Πίνδο καὶ στὴν Κορυ-
 [τά]
 Καὶ στὴ Χειμάρρα ἀκούη!
 Τὸν ἄλλο μῆνα εὐνομαί
 Νὰ φάνε καὶ στὴ Ρώμῃ!
 Θ. Α.

Αἴνιγμα ἀκροστιχίς

Σὲ πέντε λέξεις μαγικῆς
 — δὲς ὡς διὰ μαγείας —
 τὸ κράτος ποὺ ἐνδοξότατες
 ἐννεαφεν ἱστορίας...
 Μὰ ποῖν νὰ προχωρήσουμε
 στὼν λέξεων τὴν ἐννοία
 σὰς γράφω τὶ καταγωγὴ
 ἔχουν καὶ οἰκονόμεια:
 Τὸ πρῶτο καὶ τὸ τέταρτο
 ὡς καὶ τὸ τελευταῖο
 ὀνόματ' εἶναι θηλυκά
 καὶ κύρια σὰς λέω.
 Τὸ τρίτο μὲ τὸ δεύτερο
 λέξεις ἀφηρημένες.
 Ὅλα δὺος δείχνουν ἀρετὲς
 με, πίστι χαρισμένες,
 καί, χαρισμένες με τιμῇ
 καὶ δόξα ὡς ἐκεῖνο
 ποὺ γριῖφος εἶναι καὶ γρίφο
 [ἐγὼ]
 ἐπίσης σὰς τὸ δίνω...
 Θ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Στρατιώτης

τότε αὐτὴ εὐχαριστημένη ἐξαπλώθη-
 κε κοντὰ στὴ φωτιά.

Λίγο-λίγο τὰ κορίτσια τόσο ξε-
 θαρρεύτηκαν ποὺ ἀρχίσαν καὶ νὰ
 τὴν πειράζωσαν. Τῆς ἐτραβοῦσαν τὰ
 μαλλιά, σκαρφάλωναν ἐπάνω τῆς
 καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὴν κυλίσουν
 καὶ μὲ μιά βεργίτσα τὴν ἐκτυποῦσαν
 ἐλαφρά, ἐξακρδισμένες στὰ γέλια
 κάθε φορά ποὺ ἐμούγκριζε. Ἡ ἀρ-
 κούδα τις ἄφηνε νὰ κάμουν τὸ κέφι
 τοὺς. Κάποτε ὅμως ποὺ τὸ παράκα-
 μαν τοὺς φώναζε:

— Ἀμὲν παιδάκια μου, ἀφήστε με
 ἤσυχη τὴν καὶ μὲν!

Ἐγὼ σὰς ἀ-
 γαπῶ!

— Σὰν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πλαγιαίσουν
 ἡ μητέρα εἶπε στὴν ἀρκούδα.

— Ἐξω φυσεῖ ὁ βορρᾶς καὶ κάνει
 κρύο. Μπορεῖς νὰ μείνης κοντὰ στὴ
 φωτιά!

Μόλις ἐξημέρωσε οἱ δύο ἀδελφοῦ-
 λες ἀνοῖξαν τὴν πόρτα καὶ ἡ ἀρκού-
 δα ἐπῆγε στὸ δάσος τρέχοντας ἐπά-
 νω εἰς τὸ χιόνι.

Ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν βραδυὰ ἡ ἀρκού-
 δα ἐρχόταν κάθε βράδι τὴν ἴδια ὥρα
 καὶ κοιμῶταν κοντὰ στὴ φωτιά. Καὶ
 τὰ κορίτσια τόσο ἐσυνήθισαν νὰ τὴν
 βλέπουν, ποὺ δὲν ἔδοξαν πιά τὸν
 σῦρτη μέχρις ὅτου νὰ ἐρθῇ.

(Ἀκολουθεῖ)

ὁ κῆπος τῶν

φισι τῶν μαχημένων ἡρώων μας στὸ μέτωπο.

Τὸ μαλλὶ ποὺ γνέθει τόσο χαριτωμένα, θὰ τὸ πάρουν ὕστερα ἢ γιὰ γιὰ καὶ ἡ μητέρα νὰ πλέξουν κάλτσες, γάντια καὶ πουλόβερ καὶ ἄλλα μάλλινα εἶδη, ποὺ τόση ἀνάγκη ἔχουν, τὴν ἐποχὴ αὐτὴ, ἐκείνοι ποὺ δοξάζουν τὴν Ἑλλάδα μας στὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας.

Μὰ δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ συναγωνίστρια μονάχα ποὺ ἐργάζεται γιὰ τὴ Νίκη. Ὅλοι οἱ συναγωνιστὰ καὶ συναγωνίστριες, φαλαγγίτες καὶ φαλαγγίτισσες, σκαπανεῖς καὶ σκαπάνισσες ὅλης τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὴν ψυχὴ γεμάτη φλόγα, ἐκτελοῦν τὰ ἔργα ποὺ τοὺς ἀναθέτει ἡ Ὁργάνωσις δίδοντας ὅχι μονάχα τὰς μικρὰς δυνάμεις τῶν, μὰ καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀκόμη, ὅπως συνθέτουν τοὺς ἀεροπορικοὺς βομβαρδισμοὺς, στὸν Πειραιᾶ, στὴ Λάρισα, στὰ Χανιά... ὅπου τόσοι συναγωνιστὰ εὐρήκαν τὸν θάνατον.

Μὲ τὴν ἴδια πίστι, μὲ τὴν ἴδια περσυχία, μὲ τὸν ἴδιο παλμό, θὰ συνεχίσουμε τὸ ἔργο μας ὡς ποὺ ἡ Νίκη ἡ τελειωτικὴ νὰ στεφανώσῃ τοὺς ἀγῶνες μας.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ἀπὸ τοὺς θρύλους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ

Ο ΒΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Γιὰ τὸν θάμνο αὐτὸν ὑπάρχουν πολλοὶ λαϊκοὶ θρύλοι. Ὁ πῶς διαδεδομένος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ κυκλοφορεῖ στὴν Λακωνία καὶ ποὺ θὰ τὸν διηγηθούμε σήμερα:

Ὁ Βάτος ἦταν κάποτε ἕνας ἐξαιρετικὰ ὠραῖος νέος, ποὺ τριγυροῦσε στὰ χωριά καὶ πουλοῦσε τὶς πραμάτειες τοῦ σὲ πολὺ ἀκριβὲς τιμές. Στὸν τόπον αὐτὸν ἦσαν καὶ τρεῖς κοπέλλες, ποὺ ψώνιζαν τακτικὰ ἀπὸ τὸν Βάτο. Μὰ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε ἄλλος ἔμπορος στὴν περιφέρειαν, ἀναγκάζονταν νὰ πληρώνουν ὅσο τοὺς ζητοῦσε αὐτός. Ἀποφάσισαν λοιπὸν ἕνα πρωὶ νὰ πᾶν στὴ λαγκαδιά, ποὺ ἤξεραν πὼς ἦσαν οἱ Νεράιδες καὶ νὰ τὶς παρακαλέσουν νὰ τὸν «συνεπάρουν».

Πραγματικὰ οἱ Νεράιδες, τὴν ἄλλη μέρα, καθὼς περνοῦσε ἀπὸ κεῖ ὁ Βάτος τραγουδώντας τὸν καταράσθηκαν νὰ γίνῃ ἕνα χαμόκλαδο. Καὶ ὁ Βάτος, ὁ ὠραῖος

ἐκεῖνος νέος, μεταμορφώθηκε στὸν γνωστὸ θάμνο ποὺ ὅλοι ξέρουμε.

Ἔτσι λοιπὸν, καθὼς εἶναι σήμερα, ἕνα χαμόκλαδο, μὲ τὰ ἀγκάθια του, ὅποιοι διαβάτης πλησιάζει στὸ φράκτη ποὺ ὁ Βάτος ἔχει πλέξει τὰ κλαριά του, τοῦ τραβάει τὸ φόρεμά του καὶ τοῦ λέει: «Ἐλα δὲ, αὐτὸ τὸ φόρεμα τὸ ἔχει ψωνίσει ἀπὸ μένα! Τὸ θέλω πίσω!»

Ἀλλὰ καὶ στὴν ἀρχαίότητα καὶ μεταγενέστερα στοὺς βυζαντινοὺς χρόνους ὑπῆρχε κάποια παράδοση παρόμοια γιὰ τὴν μεταμόρφωσι τοῦ Βάτου.

Καὶ ὁ Αἰώπος στὸ μῦθο του γιὰ τὴν Νυκτερίδα, τὸν Βάτο καὶ τὴν Αἶθουα, μὰς δίδει τὸν Βάτο ὡς ἔμπορον μεταμορφωμένο σὲ θάμνο ποὺ συλλαμβάνει τοὺς περαστικούς διαβάτες ζητώντας νὰ πάρῃ πίσω τὰ ἐμπορεύματά ποὺ τοὺς ἐπώλησε προτοῦ μεταμορφωθῇ.

Ξαφνικὰ ἕνας τρομερὸς κρότος ἀκούγεται. Τὸ πλοῖο ποὺ τινάζεται καὶ σερνόταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, σάν μιὰ καρυδοτσουφλα, χτυπάει πάνω σ' ἕνα τεράστιο ὕψαλο.

— Ὅλοι στὶς βάρκες! ἀκούεται μιὰ κραυγὴ.

Οἱ ναῦτες λύνουνε τὶς βάρκες νὰ προσπαθοῦν μὲ κάθε τρόπο ν' ἀραιώσουν κομμάτι τὸν κόσμον ποὺ σπρώχνεται γύρω τους.

Ἡ μέρα ἀρχίζει πᾶν νὰ χαράξῃ καὶ ρίχνει τὸ χαμὸ φῶς τῆς σ' αὐτὲς τὶς ἀγριεὶς καὶ φοβερὲς σκηνές. Οἱ ταξιδιώτες ὁρμοῦν στὶς βάρκες χωρὶς καμμιὰ τάξι, πατεῖς με τατῶ σε... δίνουν γροθιὲς καὶ κλωτσιὰς γιὰ νὰ καταφέρουν νὰ περάσουν πρώτοι καὶ νὰ βροῦν μιὰ θέσι στὶς βάρκες.

— Νὰ τί θὰ πῇ ἀγῶνας γιὰ τὴ ζωὴ... Ἐβγαλε τὸ

Σκαπανέων μας

Ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν Σκαπανέων

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΙΩΠΗ

Ὁ ἐνωμοτάρχης εἶχε τελειώσει τὴν διδασκαλία του καὶ οἱ σκαπανεῖς εἶχαν διαλυθῇ στὸ προαύλιον τοῦ Ὑποτομέως. Δυὸ σκαπανεῖς ἀξάφνα εἶδαν ἔξω στὸ δρόμον νὰ περνᾷ κουτσαίνοντας ἕνας τραυματίας. Ἦταν ἕνας ἀντρας ὕψηλός, μαυριδερὸς, μὲ τσαλακωμένα ρούχα, ποὺ ἀκουμποῦσε στὸ ραβδί του καὶ προχωροῦσε ἀργὰ γιὰτὶ φαίνεται πὼς τὸν ἐμπόδιζε τὸ τραῦμα του.

Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ἔτρεξε τότε, τὸν ἐπλησίασε μὲ σεβασμὸ καὶ τοῦ εἶπε:

— Θέλετε νὰ σᾶς φέρω ἕνα κάθισμα νὰ καθίσετε ἐδῶ λίγο νὰ ξεκουρασθῆτε;

— Εὐχαριστῶ, παιδί μου, εἶπε ὁ τραυματίας χαϊδεύοντας τὸν, εἶσαι πολὺ καλός. Πραγματικὰ θὰ ἤθελα λίγο νὰ ξεκουρασθῶ.

Ἐτρεξε τότε ὁ σκαπανέας καὶ ἔφερε μιὰ καρέκλα ἀπὸ τὸ γραφεῖο καὶ σὲ λίγο ὅλη ἡ ἐνωμοτία τὸν εἶχε περικυκλώσει.

— Ποῦ ἐτραυματισθήκατε; τὸν ἐρώτησαν.

— Μὰ βλέπετε πὼς κουτσαίνω, εἶπε ὁ τραυματίας

χαμογελώντας, μπορεῖ κανένας νὰ κουτσαίνει ἂν τραυματισθῇ στὸ χέρι;...

— Μὰ θέλουμε νὰ σᾶς ρωτήσουμε σὲ ποιά μάχη ἐπή-

ἔτρεξε κι' ἔφερε μιὰ καρέκλα.

ρατε τὸ τραῦμα σας, τοῦ ξαναεῖπαν.

Ὁ τραυματίας τότε ἐσήκωσε τὸ χέρι καὶ ἔδειξε στὸν ἀπέναντι τοῖχο μιὰ εἰ-

κόνα, ποὺ παρουσίαζε ἕνα πρόσωπο μὲ μιὰ κλειδαριά στὰ χεῖλη.

— Κοιτάξετε ἐκεῖ, τοὺς εἶπε, ὅλοι πρέπει νὰ σιωποῦμε. Αὐτὰ τὰ πράγματα θὰ σᾶς τὰ ποῦμε, καὶ ἄλλα ἀκόμη ἀπὸ τὴ ζωὴ μας καὶ τὰ θαυμαστὰ ἔργα ποὺ ὁ ὁσὸς ὁ στρατός, κάθε μέρα, κάθε στιγμή, γράφει ἐκεῖ πάνω στὸ μέτωπο, ὅταν θὰ γυρίσουμε, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Μεγαλόχαρης, φέρνοντας τὴ μενάλην Νίκη. Τώρα ἕνα πρᾶγμα ἔχω νὰ σᾶς πῶ: Βοηθήστε ὅλοι ἐκείνους ποὺ πολεμοῦν. Τὰ παιδιά τῆς Νεολαίας ἐδειξαν ὡς τώρα πόσο τὸ καταλαβαίνουν αὐτό. Ὅλοι ἐμεῖς ἐκεῖ πάνω στὸ μέτωπο ποὺ παρακολουθοῦμε τὸ ἔργο σας στὴν Ε.Ο.Ν. εἴμαστε ὑπερήφανοι, γιὰτὶ εἰστε τὰ ἀξία παιδιά ποὺ θὰ πάρετε τὴν ὠραία Ἑλλάδα ποὺ θὰ σᾶς φέρω μὲ σὲ λίγο νὰ τὴν δοῦτε ἀκόμη πῶς πολὺ. Τώρα ἐκεῖνο ποὺ θέλουμε ἀπὸ σᾶς εἶναι: Ἐργασία καὶ σιωπὴ!

Κ.

Η ΜΕΛΙΧΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝ'ΚΗ

Πέρασαν ἀρκετὲς μέρες ποὺ ὁ Γιαννάκης — ἕνα λεπτοκαμωμένο σκαπανάκι δώδεκα χρονῶν — δὲν εἶχε πάει στὸν ὑπομέγα τοι. Καὶ ὁ φίλος τοῦ ὁ Πετράκης — ποὺ ἂν καὶ μικρότερος στὰ χρόνια ἦτον μεγαλύτερος στὸ σώμα καὶ ἐνδομῶς — τοῦ ἔκανε αὐστηρὲς παρατηρήσεις.

— Τεμπελιά σὲ βρῆκε; τοῦ εἶπε. Δὲν φτάνει ποὺ δὲν πήγα νεις στὸ σχολεῖο, πᾶς τώρα νὰ μὰς τὸ σκάσης κι' ἀπὸ τὸν ὑπομέγα;

— Θάρρω, ἀπάντησε ὁ Γιαννάκης. Ἀσε ὅμως, νὰ περάσουν μερικὲς μέρες. Δὲν ἔχω διάθεσι, δὲν ἔχω κέφι.

— Μπὰς καὶ βούλιαξαν τὰ καράβια σου; τὸν ἐρωτήθηκε ὁ Πετράκης. Κύττα τώρα ποὺ μὰς κάνει καὶ τὸν μελαγχολικὸ.

— Καὶ πᾶς νὰ μ' ἐλμαί, ἀφοῦ πέθανε ὁ Ἀρχηγός;

— Καὶ νομίζεις τὼς ἐστὶν ὁ ἀγαπούσε πῶς πολὺ τὸν μένα; Μὰ ἴσα-ἴσα, ἐπειδὴ τὸν ἀγαπούσαμε πολὺ, πρέπει νὰ κάνουμε τὸ θέλημά του. Καὶ τὸ θέλημά του ἦταν νὰ εἴμαστε πάντα γεμάτοι θάρρος καὶ αἰσιοδοξία.

Ὁ Γιαννάκης ἔμεινε σιωπηλός.

Δὲν θὰ ἐσχάσουμε βέβαια ποτὲ τὰ λόγια του καὶ τὴν ἀγάπη του καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς πρέπει νὰ εἴμαστε πάντα ὅπως μὰς ἤθελε καὶ νὰ κάνουμε ὅ,τι αὐτὸς ζητοῦσε. Μόνο ἔτσι θάμαστε ἀξία ἐπαιδῶν του.

— Ἐχεῖς δίκιο, ἀπεκρίθη ὁ Γιαννάκης. Ἀπὸ τώρα θὰ εἴμαι τακτικός. Θὰ στρωθῶ στὴ δουλειά. Καὶ ὁ Πετράκης ξαναβρῆκε τὸ χαρούμενο ὄψος του.

Μ. Ν.

Ο ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

12. (Συνέχεια)

«Τί διάβολο, ἐγὼ ξέρω πὼς οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ἀνατροφή, ὅταν ξεπνοῦν ἕνα κύριο ποὺ κοιμάται γιὰτὶ ἔκαναν λάθος στὴν καμπίνα, κι' ἂν ἀκόμα ξεχάσουν νὰ τοῦ ζητήσουν συγγνώμη... φεύγοντας τοῦλάχιστον κλείνουν τὴν πόρτα».

Σηκώνεται ὁ κύρ Μπούλης καὶ κλείνει τὴν πόρτα τῆς καμπίνης του... Ὑστερὰ τὸν ξαναπαίρνει μὰ μὲ τὸ φῶς ἀναμμένο... Προφύλαξι περὶ τὴν ὥσόν γιὰτὶ τοῦ κυρίου πρώην — αὐτὸς ἦταν ποὺ πῆγε μεταμορφωμένος σὲ γυναῖκα

— δὲν τοῦ πέρασε καν ἀπὸ τὸ νοῦ νὰ ξαναπάῃ κεῖνὴ τὴ νύχτα...

Πῆγε στὴν καμπίνα του, κλειδώθηκε μέσα, πέταξε κάτω ἕνα μαχαίρι ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι καὶ ψιθύρισε...

«Αὐτὸ ὁμολογουμένως δὲν τὸ περίμενα... Ἐγὼ ὅμως ἄλλο τρόπο νὰ ἐνεργήσω... Χὰ χά χά». Κεῖνὴ τὴ στιγμὴ εἶχε ἀρχίσει κιόλας ὁ τρομερὸς βρόντος καὶ τὸ ἀπαίσιο βουητὸ μιᾶς ἀναπάντεχης φουρτούνας!

Κεφ. ΣΤ'.

Τὸ βαπόρι ἀρχίζει νὰ κουνιέται σὰ δαιμονισμένο καὶ κάνει τοὺς ταξιδιώ-

— Ἐχω ὅμως ἄλλο τρόπο νὰ ἐνεργήσω... Χὰ, χά, χά!!

— Τὰ χαρτιά μου... Σῶστε τὰ χαρτιά μου... φωνάζει ὁ κύριος πρώην Νομάρχης. Δίνω ἑκατὸ λίρες σ' ὅποιον...

Μὰ δὲν προφθάνει νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι του. Ἐνας ναύτης πηδαίει καὶ τὸν ἀρπάζει ἀπὸ τὸ λαιμό.

— Ἐλεεινέ, φωνάζει μὲ μανία.

— Ἐλεος... Ἐλεος...

(Ἀκολουθεῖ)

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

50 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ Η ΝΕΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Λόγω περιορισμού των εσόδων της Ε.Ο.Ν. τόν όποιον επέφερεν ο πόλεμος, αλλά και της μεγάλης έκτασης της δόσεως της Νεολαίας εις διαφόρους άλλους νέους τομείς, δημοσιογραφηθέντας εκ της έμπολέμου καταστάσεως, η Κυβέρνησις διά νόμου ηύξησε σημαντικώς την προς την Ε.Ο.Ν.

παροχομένην έτησίαν επιχορήγησιν αναβιβάσασα ταύτην από 5 εκατομμύρια εις 50.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ ΑΙΜΟΔΟΤΑΙ

Εις την Διοίκησιν 'Ανωτάτων Σχολών Ε.Ο.Ν. παρουσιάσθησαν μέχρι σήμερα πλέον των τριάκοντα σπουδαστών Φαλαγγιτών δηλώσαντες ότι θέλουν να προσφέρουν το αίμα των διά την θεραπείαν των ήρωϊκών τραυματιών μας.

Σχηματισμοί Πρωτευούσης

Εις τα πλωτά νοσοκομεία κατετάγησαν τελευταίως και άλλαι Φαλαγγίτισσαι των 'Υποτομέων Πρωτευούσης.

Εις το 12ον νοσοκομείον εστάλησαν πλεκτά με έξοδα των ιδίων Φαλαγγιτισσών, αι όποιαι επίσης δι' ιδίων έξοδων διένειμαν δώρα εις τους τραυματίας του 12ου νοσοκομείου. Επίσης Φαλαγγίτισσαι του 1ου 'Υποτομέως προσέφεραν 200 βιβλία μορφωτικά, τα όποια και διένειμαν αι ίδιαι εις τους τραυματίας του νοσοκομείου «Σωτηρία». Συγχρόνως μέλη της Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης παρέχουν τας υπηρεσίας των εις τα συσσίτια, εις το Ταχυδρομείον και κυρίως εις τα νοσοκομεία όπου προσφέρουν τας υπηρεσίας των ή ως βοηθοί νοσοκόμων ή ως επισκέπτριαι της Π.Υ.Α.Μ. προσφέρουσαι δώρα εις τους ήρωϊκούς τραυματίας μας και βοηθοί αυτοί εις την διεξαγωγήν της άλλολογραφίας των.

Η Διοικήτρια της 'Υποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης επισκέφη και έπεθεώρησε τα εκπαιδευόμενα τμήματα, μείνασα άπολύτως εύχαριστημένη από την έπικρατούσαν τάξιν και τα έπιτευχθέντα αποτελέσματα.

— Επίσης επισκέφη και έπεθεώρησε τα συνεργεία Φαλαγγιτισσών των Ταχ. Γραφείων Πλαταιών και Μακρυγιάννη δεχθείσα τα συγχαρητήρια και τας εύχαριστίας των υπηρεσιών διά την συμβολήν των Φαλαγγιτισσών εις το έργον των.

— Εις 'Αγ. Σάββαν εδέχθη τας εύχαριστίας των κυριών του έκει συσσιτίου διά την προθυμίαν και την εργατικότητα των κοριτσιών της Ε.Ο.Ν. τα όποια προσφέρουν πολλὰς υπηρεσίας και συντελούν εις την άπρόσκοπτον λειτουργίαν του συσσιτίου.

Η Ε.Ο.Ν.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

Φαλαγγίτισσαι του 4ου και 15ου 'Υποτομέως εργαζόμεναι εις το περίπτερον της Ε.Ο.Ν. του Σταθμού Σ.Ε.

Κ., με έπί κεφαλής την Διευθύντριαν του περιπτέρου και μίαν βαθμοφόρον διένειμαν εις 300 τραυματίας τσιγάρα, γλυκίσματα και διάφορα άλλα χρήσιμα είδη.

Ώσαύτως Φαλαγγίτισσαι της αούτης 'Υποδιοικήσεως Θηλέων 'Αθηνών υπεδέχθησαν και διένειμαν τσιγάρα, σοκολάτας και διάφορα άλλα γλυκίσματα και είδη εις 500 νεοσφιχθέντας τραυματίας των τελευταίων μαχών. Οι ήρωϊκοί τραυματίαι ένθουσιασμένοι ηύχαρίστησαν τας Φαλαγγίτισσας.

— Εις την 'Υποδιοίκησιν Νότου συνεχίζονται έντατικώς αι δοκιμαί του Ψυχαγωγικού προγράμματος νοσοκομείων. Ειδικά συνεργεία Σκαπανιστών συνεχίζουν το πλέξιμον μαλλίνων ειδών διά τόν στρατόν.

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Π.Υ.Α.Μ.

Προς την Περιφ. 'Υπηρεσίαν 'Αλληλεγγύης Μετώπου προσέφεραν οι κάτωθι τὰ έξής ποσά:

Κάππος 'Αναστάσιος δρχ. 100 και το 12ον Δημ. Σχολείον δρχ. 1.000.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΩΝ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ ΜΑΣ

Προς την Περιφ. Διοίκησιν Θηλέων 'Αθηνών καταφθάνουν πλείοται έπιστολαί τραυματιών νοσηλευομένων εις τα νοσοκομεία της Πρωτευούσης και οι όποιοι εκφράζουν τας θερμάς των εύχαριστίας διά τας περιποιήσεις και το ένδιαφέρον των Φαλαγγιτισσών αι όποιαί τους επισκέπονται τακτικά κατά την διάρκειαν της νοσηλείας των.

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΝΟΤΟΥ

Τα συνεργεία επισκέψεως στρατιωτικών νοσοκομείων έλιειτούνησαν καθ' όλην την διάρκειαν της έβδομάδος κανονικώτατα.

Φαλαγγίτισσαι των συνεργείων του 8ου και 9ου Τάγματος δι' έξοδων των προσέφεραν εις τους τραυματίας γλυκά και φρούτα, επίσης δε έγραψαν και πολλά γράμματα.

Τα συνεργεία πλεκτικής και ραπτικής έχουν ζωηροτάτην κίνησιν. Αι Φαλαγγίτισσαι εργαζονται ακούραστα

'Εξ αυτών έχρησιμοποιήθησαν μέχρι τουδε οι κάτωθι: Κοντοσιάνος 'Ανδρέας σπουδαστής 'Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και 'Εμπορικών 'Επιστημών, 'Αγιανόζογλου 'Ιωάννης φοιτητής Χημείας, Κουπατής 'Ιωάννης άπόφοιτος Γυμνασίου, Σακελλαρίου Κωνσταντίνος φοιτητής Νομικής, Θεοφιλόπουλος Θεόδωρος σπουδαστής του Πολυτεχνείου.

'Εξ αυτών οι δύο πρώτοι αϊμοδότησαν μέχρι σήμεραν τρεις φορές.

και άφθονα πλεκτά φεύγουν καθημερινώς.

Ήρχισαν πάλιν αι Φαλαγγίτισσαι του 10ου Τάγματος να εργαζονται διά την εξακρίθωσιν των άναγκών του άμάχου πληθυσμού εις την ένορίαν 'Αγ. Αποστόλων.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΓΟΝΕΙΣ ΤΩΝ ΗΡΩΪΚΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΜΑΣ

Η 'Υποδιοίκησις Θηλέων της Ε.Ο.Ν. Πειραιώς, πλην της συνήθους εργασίας πλεκτικής, ραπτικής, έξυπρητσεως άφικνουμένων τραυματιών κλπ., όρίζει Φαλαγγίτισσας αι όποιαί μεταφέρουν κατ' οίκον το έκ του συσσιτίου φαγητόν εις τους γέροντας γονείς φονευθέντων στρατιωτών, οι όποιοι λόγω της ηλικίας των δεν δύνανται να μεταβούν μόνοι των προς παραλαβήν του.

Η Π.Υ.Α.Μ. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΗΡΩΪΚΟΥΣ ΜΑΣ ΝΕΚΡΟΥΣ

Εις τόν Πειραιά έτελέσθη μνημόսον υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του στρατιώτου 'Ιωάννου Λεντάκη θανόντος υπέρ Πατρίδος. Εις το έσωτερικόν του Ναού, περίε το δίσκου όστις είχε προσφερθή υπό της Π.Υ.Α.Μ. καθώς και έξω αυτού ήσαν παρατεταγμένοι Φαλαγγίτισσαι και Φαλαγγίται ως τιμητική φρουρά. 'Αντιπρόσωπος της Π.Υ.Α.Μ. συνελυθή κατ' οίκον τους γονείς του ήρωϊκού νεκρού.

ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ ('Αττικής).—Την Κυριακήν 16ην Φεβρουαρίου και ώραν 9ην και 30' π.μ. έτελέσθη έν τῷ 'Ιερώ Ναῳ της κοιμωπόλεως μας πάνδημον και έπιθλητικόν μνημόսονον υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του άειμνήστου 'Αρχηγού 'Ιωάννου Μεταξά. Εις τῷ μνημόσονον παρευρέθησαν άπασαι αι πολιτικά και στρατιωτικά 'Αρχαι ως και πλήθος κόσμου. 'Ο Διοικητής της Ε.Ο.Ν. 'Ασπροπύργου συναγωνιστής Εύθυμιού 'Αναστάσιος έξεφώνησε συγκινητικώτατον λόγον έδάρας τῷ μεγαλειώδες και Ιστορικόν έργον του Δημιουργού της Ε.Ο.Ν. 'Ιωάννου Μεταξά. 'Επίσης Φαλαγγίτισσαι άπήγγειλαν ποιήματα άφιερωμένα εις την μνήμην Του.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ΟΙ ΤΥΧΗΡΟΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.—Τόν πρώτον λαχόν του Μεγάλου πολεμικού Λαχείου έκέρδισεν ο παντοπώλης κ. 'Αγγελος Δ. Χατζής, κάτοικος του χωρίου 'Οσσα Λαγκαδά και πατήρ έπταμελούς οικογενείας. 'Ο τυχερός πατήρ είχεν αγοράσει τόν λαχόν του παρά της υπηρεσίας Πολεμικού Λαχείου της 'Εθνικής 'Οργανώσεως Νεολαίας Θεσσαλονίκης.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ.—'Ο Γεν. 'Επόπτης της Ε.Ο.Ν. έκοινοποίησε την κάτωθι ήμερησίαν διαταγήν επί τη άναγγελία του θανάτου του 'Ι. Μεταξά:

Συναγωνισται και Συναγωνίστρια, 'Υπέστημεν τόν αϊφνιδιασμόν της μοίρας.

Χθές η 'Ελλάς έχασε τόν 'Εθνικόν Κυβερνήτην της και η Ε.Ο.Ν. τόν άρχηγόν και πατέρα της.

'Ο μάγος της μεταγυσσιακής μεταβολής που μάς πήρε από τα λάθαρα της άναρχίας και μάς παρέδωσε θαύμα στην προσοχήν της Οικουμένης, ο 'Ιωάννης Μεταξάς έπέρασεν από χθές στους τόπους της αιωνίας σιωπής.

Με την εϋγνωμοσύνη μας η Ιστορία, το έπος και ο θρύλος τόν συνοδεύουν στο πάνθεον των αθανάτων.

'Υπό την αϊγίδα της Αυτόν Μεγαλειότητος του Βασιλέως μας το γιγάντειον έργον Του παραδίδεται από σήμεραν στα σιθιάρια χέρια του άνταξίου διαδόχου Του κ. 'Αλεξάνδρου Κοριζή. Συναγωνισται και Συναγωνίστρια μου,

Στόν υπέρ όλων ιερών άγώνα μας, που συνεχίζεται στα άλθανικά βουνά, σάς καλώ με την ίδια πίστι και άφοσίωσι, τόν ίδιο ένθουσιασμό και ένθεον ζήλον να προσφέρητε όλας σας τας δυνάμεις και όλας σας τας Ικανότητας μέχρις ότου η Νίκη στεφανώση τα όπλα μας και δημιουργήσωμεν την Μεγάλην 'Ελλάδα, οϊαν την άραματίσθη ο 'Αρχηγός.

Ζήτω η Πατρίς, Ζήτω ο Βασιλεύς, Ζήτω η 'Εθνική Κυβέρνησις, Ζήτω ο Στρατός, Ζήτω η Ε.Ο.Ν.

'Ο Νομάρχης 'Αργολιδοκορινθίας Γενικός 'Επόπτης Ε.Ο.Ν.

ΠΥΡΓΟΣ.—'Η Περιφερειακή Διοίκησις Ε.Ο.Ν. έτέλεσε μνημόսονον εις μνήμην του άειμνήστου 'Αρχηγού και 'Ιδρυτού της Ε.Ο.Ν. Την ίδιαν ήμέραν έγένοντο συγκεντρώσεις εις τα διάφορα τμήματα καθ' άς ώμίλησαν οι βαθμοφόροι περί της δράσεως του άειμνήστου 'Αρχηγού, έν συνεχεία δε έδόθησαν εις τα μέλη οδηγία έν σχέσει με την έκτέλεσιν των καθηκόντων των

άνατεθέντων εις τα μέλη, προς έξυπρητησιν του άμάχου πληθυσμού και των ένόπλων δυνάμεων, άνακούφισιν των εκεί εύρισκομένων τραυματιών και την περιθαλψιν άσθενούντων μελών των οικογενειών των έπιστρατευθέντων.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.—'Η Ε.Ο.Ν. Θηλέων της πόλεως μας καθήρτισεν έρασιτεχνικόν θέατρον, όστις έδωσε με μεγάλην έπιτυχίαν ειδικώς γραφείσαν πολεμικήν έπιθεώρησιν. Τόση υπήρξεν η έπιτυχία, ώστε πολλά χωρία της νήσου έζήτησαν να παυχθή και εκεί, πράγμα όπερ και έγένετο. Αι εισπράξεις έκ των παραστάσεων διετέθησαν υπέρ των οικογενειών των στρατευθέντων.

ΣΑΜΟΣ.—Την 31ην 'Ιανουαρίου έγένετο έπιμνημόσονος δέσις εις μνήμην του άειμνήστου 'Αρχηγού 'Ιωάννου Μεταξά. 'Απασα η δύναμις της Ε.Ο.Ν. παρηκολούθησε με κατανύξιν την δέσιμν, κατά την όποιαν ώμίλησαν ο σεδ. Μητροπολίτης, ο Γεν. 'Επόπτης της Ε.Ο.Ν. και ο Περιφ. Διοικητής 'Αρρένων.

ΤΗΝΟΣ.—Την προπαραελθούσαν Κυριακήν 2)2)1941 και ώραν 3.30' π.μ. έτελέσθη έν τη αίθούση τελετών του δημοτικού σχολείου Τήνου μνημόսονον υπέρ του άειμνήστου 'Ιδρυτού της 'Εθνικής 'Οργανώσεως Νεολαίας 'Ιωάννου Μεταξά.

Κατά τούτο ώμίλησεν η 'Υποδιοικήτρια Θηλέων Τήνου έξάρασα το έργον του Μεγάλου Κυβερνήτου και ιδρυτού της Ε.Ο.Ν.

Την στρατιωτικήν και πολιτικήν δράσιν του έκλιπόντος έξιστόρησαν οι κ. κ. Οικονομόπουλος Γυμνασιάρχης και Νικ. Τίγκας Δικηγόρος.

'Ακολουθως άπήγγελλθησαν υπό ένός Φαλαγγίτου και μιας Φαλαγγίτισσης ποιήματα άφιερωμένα εις τόν Μεγάλον Νεκρόν.

Το μνημόսονον έληξε με την άνάκρουσιν του 'Εθνικού 'Υμνου.

ΛΑΣΗΘΙΟΝ (Κρήτης).—Εις την Π.Υ.Α.Μ. Λασηθίου άπεστάλησαν παρά διαφόρων πολλὰι έπιστολαί, άποσπάσματα δε μερικῶν έξ αυτών παραθέτομεν κατωτέρω:

«Τα δώρα σας φθάσανε και μέχρι του δικού μας τμήματος έδω στα χιονισμένα βουνά της 'Αλβανίας. 'Ολοι μας με μεγάλον ένθουσιασμόν τα δεχθήκαμε, οι δε στρατιῶται ήρχισαν να φωνάζουν Ζήτω το Λασηθί. 'Ητο άπερίγραπτος η χαρά μας διότι τα δώρα αυτά προήρχοντο από την ίδιαν έραν Πατρίδα μας τόν νομόν Λασηθίου. 'Ολοι οι στρατιῶται και εγώ μαζί σάς εύχαριστούμεν και σάς εύχόμεθα με

το καλόν να υποδεχθήτε τα ήρωϊκά άδελφια σας».

ΑΠΕΛΛΑΧΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

'Υπολοχαγός 43ου Συντάγματος

«Δέν εύρίσκω λέξεις να σας ζωγραφίσω την χαράν των στρατιωτών μας όταν χθές μάς έστάλησαν πέντε σάκκοι δεμάτων προερχομένων από την Περιφερειακή μας Διοίκησιν. 'Ηταν τυχερό να σταλούν σε μάς τους καταγομένους από τόν νομόν Λασηθίου τα δώρα αυτά που άποτελούν την συνισταμένην της άγάπης των άδελφιδών μας και το ξεχειλίσμα της φιλοπατρίας και του θαυμασμού των προς τους συμπατριώτας των. Με ρίγη συγκινήσεως οι παραλαμβάνοντες τάς δέματα στρατιῶται μας έδιάδασαν τας συγκινητικές φράσεις και τας θερμάς εύχας και τάς πετυχεμένα ποιηματάκια που περιείχον.

»'Η δική μου συγκίνησις και χαρά υπερβαίνει κάθε όριον όσον σέπτομαι ότι και εγώ ως αξιωματικός της Ε.Ο.Ν. μας έβαλα μερικά πετράδια όταν άνοικοδομείτο το μεγαλόπρεπες οικόδομημά της στόν τόπον μας.

»'Επεφορτίσθη από την διοίκησιν της μονάδος μας να σας στείλω από τα χιονισμένα άλθανικά βουνά τόν θερμόν χαριετισμόν και τας άείτους εύχαριστίας όλων μας, τας όποιες παρακαλώ να διαβιθάσθε προς όλα τα μέλη της 'Οργανώσεως τα όποια πρέπει να υπερηφανεύωνται διά την 'Οργάνωσιν των, η όποια τόσα και τόσα προσφέρει εις τόν ιερόν μας άγώνα».

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΟΥΡΛΑΚΗΣ

'Υπ'ός V 'Ορχου Πυρ/κού

«Σας στέλλω από μία γωνιά της όλονέν μεγαλυνομένης άγαπημένης μας Πατρίδος τις πιο θερμές μου εύχές. Θεωρώ τόν έαυτόν μου έξαιρετικά ευτυχισμένον που και γώ μαζί με τόσα και τόσα ήρωϊκά άδελφια μου ύψωνομεν τα κορμιά μας προπύργιον έναντίον της πιο βδελυράς και άτίμου έπιθέσεως άνάνδρου έχθρου. Έθεε ο καινούργιος χρόνος να φέρη μάλλον νίκας και δαφνοστέφανα στα τιμημένα μας όπλα. Διαβιθάσατε παρακαλώ τα άνωτέρω στούς μικρούληδες και άγαπημένους μου συναγωνιστάς των όποιων σφίγγω, ένός έκάστου, το χέρι και εύχομαι καλήν άντάμωσιν».

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ

'Οπλίτης Ο.Α.Σ. 43ου Συν/τος

«'Αγαπητά μου άδελφια της Ε.Ο.Ν. έλαθά σήμεραν το πλούσιον δέμα σας που έστείλατε διά τα ήρωϊκά παλληκάρια της ένδόξου 'Ελλάδος μας και δέν έχω λόγους να σας εύχαριστήσω. 'Αλλά σάς υπόσχομαι ότι και εγώ θα πράξω το καθήκον μου διά την έντελή έκκαθάρισιν των Φρατέλλων από την 'Ελληνικήν 'Αλβανίαν».

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Στρατιῶτης, Μονάδος 1264/3

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΝΕΟΛΑΙΑΣ",

ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Είς τὸν βορείον καὶ παρακτὶν τομέα ὁ στρατός μας προώθησε τὰς θέσεις του, συν- τρήσας καὶ ἄλλην ἀντεπιθέσιν τῶν Ἰταλῶν.

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ Πολεμικὸν Ἀνακοινωθὲν ὑπ' ἀριθμ. 106, ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Περιορισμένη δρᾶσις περιπόλων καὶ πυροβολικοῦ. Συνελήφθησαν αἰχ- μάλωτοι τινές.

Ἡ ἀεροπορία μας ἔδρασαν ἐπιτυ- χῶς καταρρίψασα 8 ἐχθρικά ἀερο- πλάνα. Ἀπαντα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐ- πέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις τῶν.

Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δημο- σίας Ἀσφαλείας ἐξεδόθη ἡ κάτωθι ἀνακοί- νωσις:

«Ἡ ἐχθρική ἀεροπορία ἐνῆργησε τὰς κά- τωθι ἐπιδρομὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώ- ρας:

1) Εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐρρίφθησαν βόμ- ῃ ἀδιακρίτως κατὰ τῆς πόλεως, με ἀποτε- λεσμα τὸν φόνον καὶ τραυματισμὸν ὀλίγων ἀτόμων ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ μικρὰς ὕλης ζημίας. Ἐβλήθη καὶ ὀψέτη σοδάρς βλάβας ὁ μεγάλος ἱστορικὸς καὶ καλλιτε- χνικὸς ἀείας βυζαντινὸς ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας, κτισθεὶς κατὰ τὸν 5ον μ. Χ. αἰῶνα.

2) Εἰς Ἰωάννιναν με θύματα 20 γυναίκας καὶ παῖδια ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ τὴν κατέρρευσιν μικροῦ ἀρθίου οἰκίου.

Ὅμοιως ἐβλήθη ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Σπυ- ριδίου, ὅστις καὶ κατέρρευσεν.

3) Εἰς Πρέβεζαν ἀνευ θυμάτων καὶ ζημιῶν.

4) Εἰς Πάτρας, με ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἐνὸς παιδίου καὶ μικρὰς ζημίας εἰς κτίρια.

5) Εἰς κομῆσιν Δυτικῆς Πελοποννήσου, ἀνευ θυμάτων καὶ ζημιῶν. Τὰ ἐπιδραμόντα ἀεροπλάνα ἐπολυδόλησαν βόσκοντα ποιμνία.

6) Εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν Κορίνθου ἀνευ ἀποτελεσμάτων.

ΤΡΙΤΗ 11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Ἡ ἀεροπορία μας κατέρριψε τρία ἐχθρικά ἀερο- πλάνα καὶ ὁ στρατός μας συνέχισεν ἐπιτυχῶς τὰς τοπικὰς του ἐπιχειρήσεις.

Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ὑπ' ἀριθμ. 107 πολεμικὸν ἀνακοινω- θέν:

«Ἐπιτυχεῖς τοπικαὶ ἐνέργειαι. Ἡ ἀε- ροπορία μας κατέρριψε 3 ἐχθρικά ἀε- ροπλάνα. Ἀπαντα τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις τῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινεῖ:

«Ἡ ἐχθρική ἀεροπορία ἐνῆργησε τὰς κά- τωθι ἐπιδρομὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώ- ρας:

1) Εἰς Βόλον, με ἐλάχιστά θύματα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ ἀσφαλείας ζημίας.

2) Εἰς περιοχὴν Ἰωαννίνων, με ἀποτελέ- σμα τὸν φόνον καὶ τραυματισμὸν ὀλίγων ἐρ- γατῶν, ἐργαζομένων εἰς ἀγροκτίσματα.

3) Εἰς Πρέβεζαν ἀνευ θυμάτων ἡ ζημιῶν.

4) Εἰς περιοχὴν Φλωρίνης, ἀνευ ζημιῶν καὶ με ἐλάχιστά θύματα.

5) Εἰς κομῆσιν τῆς Δυτικῆς Πελοποννή- σου, με μικρὰς ὕλικας ζημίας καὶ ἀνευ θύμα- τῶν. Ἐβλήθη εἰς ναός.

Ἐπίσης τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι Βρετανικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοί- νωσε τὰ ἑξῆς:

«Μικρὸς σχηματισμὸς ἀεροπλάνων τῆς βα- σικῆς ἀεροπορικῆς δυνάμεως, περιπολῶν χθὲς εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Κλεισούρας, συνητήθη με μέγαν ἀριθμὸν ἐχθρικών μαχι- τικῶν ἀεροπλάνων τύπου «Κ. Ρ. 42». Κατὰ τὴν ἐπακολούθησάν ἀερομαχίαν, τέσσαρα ἐχθρικά ἀεροπλάνα κατέρριφθησαν ὀριστικῶς καὶ ἄλλα τρία πηδανώτα. Εἰς τὴν πλοῦσαν μας ἐβόησε πρὸς ἐγκαταλείψαι τὸ ἀεροπλάνον του καὶ νὰ διασωθῇ δι' ἀλεξιπτωτοῦ. Ὁ Ἀγγλος ἀεροπόρος ἐπαγγέλλετο ὡς εἰς τὸν στολίσκον του».

ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Ἡ ἱταλικὴ ἀεροπορία ἐδομάρδισε τὴν νύκτα μίαν συνοικίαν τοῦ Πειραιῶς. Ἐκ τῶν βομ- βῶν ἐφονεύθησαν άτομα τινὰ καὶ ἐπροξενή- θησαν μικρὰ τινες ζημίαι.

Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 108 ἀνακοινωθὲν τοῦ Γενι- κοῦ Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Περιορισμένη ἐνέργειαι περιπό- λων καὶ πυροβολικοῦ. Ἡ ἀεροπορία μας κατέρριψε ἐν ἐχθρικὸν ἀεροπλά- νων».

Τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινεῖ:

«Ἡ ἐχθρική ἀεροπορία ἐνῆργησε χθὲς τὰς κάτωθι ἐπιδρομὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώ- ρας: 1) Εἰς τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν Ἰωαν- νίνων, με ἀποτέλεσμα τὸν φόνον καὶ τραυμα- τισμὸν ὀλίγων ἀτόμων ἐργαζομένων. 2) Εἰς τὴν Πρέβεζαν με ἐλάχιστά θύματα ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ μικρὰς ζημίας εἰς οἰ- κήματα. 3) Εἰς Λάρισα με ἐλάχιστά θύματα καὶ ἀσφαλείας ζημίας. 4) Εἰς περιοχὴν Ἰε- ρακλείου ἀνευ θυμάτων ἡ ζημιῶν. 5) Εἰς Πειραιᾶ. Αἱ ριφθεῖσαι βόμβαι ἐξερράγησαν εἰς λατικὴν συνοικίαν, ὅπου ὑπάρχουν θύμα- τα τινὰ ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ ἀσφα- λειῶν ζημίας εἰς οἰκήματα.

Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ ἐν Καίρῳ ἀρχηγείου τῶν βρετανικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνα- φέρει τὰς κάτωθι ἐν τῇ δρᾶσιν τῆς βρε- τανικῆς ἀεροπορίας ἐν Ἀθῶναις:

«Βομβαρδιστικὰ ἀεροπλάνα ἐπετέθησαν ἐν Ἀθῶναις ἐναντίον στρατιωτικῶν κτιρίων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Τεπελενίου καὶ τὰ ἐπιρρό- λησαν. Μέγας ἐχθρικός σχηματισμὸς ἐκ βομ- βαρδιστικῶν ἀεροπλάνων, συνοδευομένων ὑπὸ 20 μαχητικῶν ἀπειρεσίῃ χθὲς νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τὴν Ἰωαννίνων. Τὰ ἐχθρικά ἀεροπλά- να προσεληθήσαν εἰς ἀερομαχίαν ὑπὸ σχη- ματισμοῦ ἐξ ἀγγλικῶν μαχητικῶν, τὰ ὅποια κατέρριψαν 2 βομβαρδιστικὰ τοῦ ἐχθροῦ, προξενήσαντα βλάβας καὶ εἰς ἄλλα. Ἐπε- δεσάσθη ἡδὴ, ὅτι κατὰ τὴν ἀερομαχίαν, ἡ ὁποία συνηθίσθη εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κλεισού- ρας, ὡς ἀνέφερε τὸ χθεσινὸν ἀνακοινωθέν, κατεστράφησαν ἑτέρα 3 ἱταλικά ἀεροπλάνα».

ΠΕΜΠΤΗ 13 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Ὁ στρατός μας ἐπέστρεψε τὸν ἐχθρὸν ἐκ λίαν ὀχυρῶν θέσεων.

Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ὑπ' ἀριθμ. 109 πολεμικὸν ἀνακοινω- θέν:

«Ἐπιτυχεῖς τοπικαὶ ἀγῶνες ἐπὶ ὀ- ψωμάτων ἀνω τῶν 2.000 μέτρων. Ἐ- ξετοπίσθη ὁ ἐχθρὸς τῶν θέσεων του, συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι τινές καὶ περιήλθον εἰς χεῖράς μας αὐτόματα ὅπλα.

Τὸ ἀντιαεροπορικὸν μας πυροβολι- κὸν κατέρριψε τρία ἐχθρικά ἀερο- πλάνα».

Τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινεῖ:

«Ἡ ἐχθρική ἀεροπορία ἐδομάρδισε χθὲς τὴν Λάρισα, με στόχον τὸ Δημοτικὸν Νοσο- κομεῖον τῆς πόλεως. Αἱ ριφθεῖσαι βόμβαι ἐ- ξερράγησαν περὶ τοῦ Νοσοκομείου, με ἀπο- τέλεσμα τὸν φόνον ἑπτὰ γυναικῶν καὶ ἑπτὰ παιδιῶν.

Βόμβαι ἐρρίφθησαν εἰς Ληφόριον Κεφα- ληνίας ἀνευ θυμάτων ἡ ζημιῶν.

Κατὰ τὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς ἱταλικῆς ἀε- ροπορίας βομβαρδισμὸν τοῦ Πειραιῶς, τὴν 11ην Φεβρουαρίου, ἐβλήθη καὶ κατέρρευσε μίαν οἰκίαν εἰς τὴν λατικὴν συνοικίαν Ταμπου- ρίων. Ἐκ τῶν ἐρείπιων ἀνεσφύρησαν 20 νε- κροὶ καὶ 11 τραυματίαι, ἐξ ὧν 23 γυναίκες καὶ παῖδια.

Τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι βρετανικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς:

«Ἡ ἐχθρική ἀεροπορία ἐδομάρδισε χθὲς τὴν Λάρισα, με στόχον τὸ Δημοτικὸν Νοσο- κομεῖον τῆς πόλεως. Αἱ ριφθεῖσαι βόμβαι ἐ- ξερράγησαν περὶ τοῦ Νοσοκομείου, με ἀπο- τέλεσμα τὸν φόνον ἑπτὰ γυναικῶν καὶ ἑπτὰ παιδιῶν.

Βόμβαι ἐρρίφθησαν εἰς Ληφόριον Κεφα- ληνίας ἀνευ θυμάτων ἡ ζημιῶν.

Κατὰ τὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς ἱταλικῆς ἀε- ροπορίας βομβαρδισμὸν τοῦ Πειραιῶς, τὴν 11ην Φεβρουαρίου, ἐβλήθη καὶ κατέρρευσε μίαν οἰκίαν εἰς τὴν λατικὴν συνοικίαν Ταμπου- ρίων. Ἐκ τῶν ἐρείπιων ἀνεσφύρησαν 20 νε- κροὶ καὶ 11 τραυματίαι, ἐξ ὧν 23 γυναίκες καὶ παῖδια.

Τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι βρετανικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς:

«Σχηματισμὸς βρετανικῶν βομβαρδιστι- κῶν ἐπετέθη ἐπιτυχῶς κατὰ τῆς πόλεως τοῦ Τεπελενίου, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐναντίον στρα- τιωτικῶν ἀποθηκῶν βορειοδυτικῆς τῆς πόλε-ως. Βόμβαι ἐθεάσθησαν ἐκρηγνύμεναι ἐπὶ τῶν κτιρίων τῶν ἀποθηκῶν καὶ εἰς Τεπελενί- ἐπὶ τῆς κυρίας ὁδοῦ μετὰ τῆς πόλεως καὶ ἀποθηκῶν. Τὴν προτεραιαν εἶχον ἐκρηγῇ πυρ- καὶ εἰς κτίρια εἰς Τεπελενί καὶ Δοῦκι. Κατὰ τὴν διάρκειαν μίαν σειράς ἐχθρικών ἐπιθέσεων κατὰ τὴν Ἰωαννίνων τὰ μαχητικά μας ἀερο- πλάνα κατέρριψαν δύο ἐχθρικά βομβαρδιστι- κά, ἐν «Μπόνα» τῶν 20 καὶ ἐν «Σ. 79» καὶ ἐπροξενήσαν σημαντικὰς βλάβας εἰς πολλὰ ἄλλα. Ἐπιβεβαιώθητι ὅτι ἡ ἀερομαχία τῆς

9ης Φεβρουαρίου εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴν παρὰ τῶν ἀεροπλάνων μας μα- χῆς ἐπὶ ἐχθρικών κατασκευατικῶν, ἐνὼ ζη- μίαι ἐπροξενήθησαν εἰς πολλὰ ἄλλα».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Ὁ στρατός μας κατέλαβε νέας ὀχυρὰς θέ- σεις τοῦ ἐχθροῦ καὶ συνέλαβεν αἰχμαλώτους.

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ πολεμικὸν ἀνακοινωθὲν ὑπ' ἀριθμ. 110, ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Κατόπιν τοπικῶν ἐπιθετικῶν ἐνερ- γειῶν ἐξετοπίσθη ὁ ἐχθρὸς ἐξ ὀχυρῶν θέσεων.

Συνελήφθησαν περὶ τοῦς 400 αἰχμά- λωτοι καὶ περιήλθον εἰς χεῖράς μας πολλὰ αὐτόματα ὅπλα, ὅπλα, πυρο- μαχικά κλπ.

Ἡ ἀεροπορία μας ἔδρασαν ἐπιτυ- χῶς βομβαρδίσασα στόχους πεδίου μάχης. Ἐν ἐχθρικὸν ἀεροπλάνων κα- τερρίφη. Ἀπαντα τὰ ἡμέτερα ἐπέ- στρεψαν εἰς τὰς βάσεις τῶν.

Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δημο- σίας Ἀσφαλείας ἐξεδόθη ἡ κάτωθι ἀνακοί- νωσις:

«Ἡ ἐχθρική ἀεροπορία ἐδομάρδισε χθὲς τὸ Ἀργοστόλιον ἀνευ θυμάτων καὶ μικρὰς ζημίας εἰς οἰκήματα.

Βόμβαι ἐρρίφθησαν καὶ εἰς περιοχὴν τῆς νήσου Κερκύρας ἀνευ θυμάτων ἡ ζημιῶν».

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1941.— Συνεχίζονται αἱ ἐπιτυχεῖς ἐπιθέσεις τοῦ στρατοῦ μας.

Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ὑπ' ἀριθμ. 111 πολεμικὸν ἀνακοινω- θέν:

«Ἐπιτυχεῖς τοπικαὶ ἐνέργειαι προ- ξενήσανται εἰς τὸν ἐχθρὸν βαρυτάτας ἀπώλειαις.

Συνελήφθησαν 200 αἰχμάλωτοι καὶ περιήλθον εἰς χεῖράς μας πολλὰ αὐτό- ματα ὅπλα καὶ παντοειδὲς ὕλικόν».

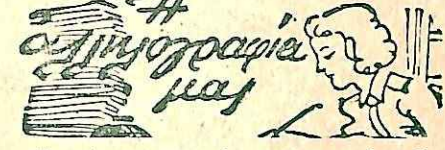
Τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἀνακοινεῖ:

«Παρὰ τῆς ἐχθρικής ἀεροπορίας ἐρρίφθη- σαν βόμβαι εἰς ἐρήμους ἀκτὰς τῆς Κρήτης, ἀνευ ἀποτελεσμάτων τινός.

Τρία ἐχθρικά ἀεροπλάνα ἐδομάρδισαν εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν Ἀρτης βόσκοντα ποιμνία καὶ ἐργαζομένους χωρικοὺς ἀνευ θυμάτων ἡ ζημιῶν».

Τὸ Ἀρχηγεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι βρετανικῶν ἀεροπορικῶν δυνάμεων ἀνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς:

«Αἱ σφοδρότεροι καὶ ἐπιτυχέστεροι ἐπιθέ- σεις βομβαρδιστικῶν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Ἀθῶναις ἐξετελέσθησαν τὴν νύκτα τῆς 12ης πρὸς τὴν 13ην Φεβρουαρίου καὶ χθὲς ὑπὸ ἀεροπλάνων τῆς ἀγγλικῆς ἀεροπορίας. Βαρὲς βομβαρδιστικὰ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἀεροδρομίων τῶν Τίρανων καὶ τοῦ Δορραχίου κατὰ τὴν νυκτερινὴν ἐπιδρομὴν, καὶ ἔβαλαν ἐναντίον ὑποστύγων καὶ κτιρίων τῶν ἀεροδρο- μίων. Ἐκ τῶν προξενηθειῶν πυρκαϊῶν κατε- στράφησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς Τίραναι 2 δι- κιντήρια ἱταλικά βομβαρδιστικά. Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν συνδυασμένη καὶ ἐπανε- λημμένη ἐπιθέσεις ἐγένοντο κατὰ τὸ Τεπε- λενίου, ἐναντίον ἱταλικῶν συγκεντρώσεων πέρ- ρε τοῦ Μποῦζι καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐλ- ληνικῶν δυνάμεων. Εἰς Τεπελενί πολλὰ εὐ- λογιὰν βολεῖ ἐπετεύχθησαν ἐναντίον στρατι- ωτικῶν κτιρίων ἐντὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐπρο- ξενήθησαν πολλὰ πυρκαϊά. Βόμβαι ἐρρί- φθησαν ἐναντίον μίας στρατιωτικῆς κατασκευ- ῆς βορειοδυτικῆς τοῦ Μποῦζι, καὶ αἱ ληφθεῖσαι φωτογραφίαι δείκνυνται ὅμοια πλε- γματα ἐπὶ τριῶν κτιρίων καὶ ἐναντίον μίας μηχανοκινήτου πάλυγγος. Καταστροφὰ ἐ- προξενήθησαν ἐπίσης μεταξύ στρατιωτικῶν συγκεντρώσεων νοτίως τοῦ Μποῦζι, ὅπου ἀνά- μεσα εἰς καλύβας καὶ κτίρια ἐσημεγίθη ἐ- νεργὲς πυρκαϊῶν. Ἐν ἐχθρικὸν ἀεροπλάνον μάχης «Π. 50», τὸ ὁποῖον ἐπληγρεῖ νὰ ἐπέλθῃ ἐναντίον ἐνός τῶν σχηματισμῶν μας, κατε- ρρίφη φλεγόμενον. Τὴν προτεραιαν ἐγένετο ἐπιθέσεις καὶ κατὰ τοῦ Ἑλδασάν, με ἐπιτυχή ἀποτελέσματα ἐναντίον στρατιωτικῶν συγκεν- τρώσεων καὶ κτιρίων».

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δη- μοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἀλληλογραφία μετώπου

ΧΡΗΣΤΟΝ ΒΡΑΪ·ΚΙΔΗΝ, ὑπαξ/κόν, Τ. Τ. 790. Ἀπὸ τὸ ὠραῖο γράμμα σας θὰ δη- μοσιεύσωμεν ἕνα ἀπόσπασμα.— ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΚΟΡΩΝΑΚΗΝ, σμηντήν. Ὡραία ἡ ἐμπνε- υσις σας ν' ἀποσπένετε, ὡς παλαιὸν μέλος τῆς Ε. Ο. Ν., ἀνοικτὸ γράμμα πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. τῆς ἰδιαίτερας σας πατρίδος Κερκύρας, εἰς τὴν εἶναι μεγάλῃ καὶ ὁ χῶρος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει τὴν δημοσίευσιν. Ἀλλὰ οἱ Φαλαγγίται τῆς γενετήρας σας δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἐκ- τελοῦν καὶ θὰ ἐκτελοῦν πάντοτε τὰ ὑψηλά κα- θήκοντα τῶν, ὅπως ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα, τὸ καθένα εἰς τὸν τομεᾶ εἰς τὸν ὁποῖον ἐτάχθη.— ΝΙΟΝΙΟΝ ΜΑΡΙΝΟΝ, Τ. Τ. 490. Ἀξίζει πράγματι στοὺς γενναίους ὁδηγούς τῶν μετα- γωγικῶν αὐτοκινήτων τοῦ στρατοῦ μας ὁ ἐπαι- νος ποὺ ἀφιερώνετε σ' αὐτούς. Ἀλλὰ εἰς πολὺ μεγάλῃ. Θὰ προσπαθῶμεν νὰ δημοσιεύ- σωμεν ἕνα ἀπόσπασμα.— ΠΡΟΚΟΠΙΟΝ ΤΖΑ- ΝΟΝ, ἀξιωματικόν, Τ. Τ. 526. Σχευαίλεις μὲ ὁρμὴν καὶ δύναμιν τὸ πατριωτικὸν σας αἶσθημα ἀπὸ τὸ ὠραῖο γράμμα σας. Θὰ δημοσιεύσωμεν μίαν περικοπήν.— ΧΑΡΙΛΑΟΝ ΜΗΧΙΩΤΗΝ, Τ. Τ. 212. Εὐχαριστοῦμεν ποὺ ἐσεῖς, παλαιὸς συνεργάτης μας, μᾶς θυμηθήκατε καὶ ἀπὸ τὸ μέτωπον. Ὡραία ἡ περιγραφή σας, ποὺ θὰ προσπαθῶμεν νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν.— Δ. ΚΑΤΣΗΝ, ἀνθ/γόν, Τ. Τ. 825. Καλογραμμέ- νο τὸ ἄρθρο σας, ἀλλὰ δυστυχῶς μεγάλο καὶ δὲν μποροῦμε νὰ δημοσιεύσωμεν παρὰ μίαν πε- ρικοπήν.— ΘΕΟΔΩΡΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ, ὑπαξιω- ματικόν, Τ. Τ. 912. Διαβιβάζομεν ἀπ' ἐδῶ τὰς εὐχαριστίας σας πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. διὰ τὰς φροντίδας τῆς καὶ τὰς ὑπηρεσίας τῆς, ἂν καὶ ἡ Ε. Ο. Ν. ἐκτελεῖ ἀπλῶς τὸ καθήκον τῆς καὶ θὰ τὸ ἐκτελεῖ πάντοτε, χωρὶς νὰ ἐπιδιώκῃ εὐ- χαριστίας.— ΧΡΙΣΤ. ΚΑΛΑΜΙΔΑΝ, ἀξ/κόν, Τ. Τ. 518. Ὅλα τὰ ποιήματά σας ἀναδύονται τὴν θερμὴν πνοὴν τοῦ πατριωτισμοῦ, ἀλλὰ χρει- ἀζονται πῶς μεγάλῃ τεχνικῇ ἐπεξεργασίαν. Καὶ ἂν μᾶς ἐπιτρέπετε μίαν γνώμην, θὰ σας ἐλέγχαμε νὰ μὴ γράφετε τόσο πολλὰ. Ὁὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΛΑΒΔΑΝ, Τ. Τ. 712. Πολὺ ὠραῖα ἐκφράζεται τὸν πόνον ποὺ ἐπρόκαλεσε στοὺς πολεμιστὰς μας ὁ θάνα- τος τοῦ Ἀρχηγοῦ, χωρὶς νὰ κλονίσῃ καθόλου τὴν πίστιν, τὴν αἰσιοδοσίαν καὶ τὸν ἐνθουσια- σμόν σας γιὰ τὸν ἄνδρα καὶ τὴν νίκην.— ΧΡΗ- ΣΤΟΝ ΦΡΑΓΚΟΝ, Τ. Τ. 724. Καλογραμμέ- νη καὶ δυνατὴ ἡ περιγραφή σας, ἀλλὰ τὸ θέμα μακάριον καὶ θλιβερόν καὶ κατ' ἀρχὴν ἀπο- μακρύνει τὰ θέματα αὐτά.— ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΧΙΩ- ΤΗΝ, Τ. Τ. 197. Ἐλάδομεν τὴν κάρταν σας μετὰ τὴν γελοιογραφίαν ποὺ παρουσιάζει τὸν Μουσοῦλιν ὡς ποδοπατῆν, μετὰ τὴν ὁποίαν παίζον ἕνας Ἕλληνας τοῖλιος καὶ ἕνας Ἀγ- γλος στρατιώτης, καὶ παραθέτομεν ἐδῶ τὸ σχε- τικὸ σατυρικὸν τετραστίχον σας:

«Σοῦτ' ὁ ἕνας ἀπ' τῆς μιάς
κι' ὁ ἄλλος ἀπ' τὴν ἄλλην,
στὸ τέλος θὰ τοῦ σπάσουνε
κι' οἱ δύο τοὺς τὸ κεφάλι.

ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΡΗΓΑΝ, ἀξιωματικόν, Τ. Τ. 520. Διαβιβάζομεν ἀπ' ἐδῶ τὰς εὐχαριστίας τῶν ἀνδρῶν τῆς πυροβολαρχίας σας πρὸς τὸν Σύλλογον Ναυτοφανελλας Σκιάθου, γιὰ τὰ διάφορα μάλιστα εἶδη ποὺ τοὺς ἐστελεῖ.— ΧΡ. ΣΙΜΟΝ, ταγματάρχης, Πρέβεζαν. Εὐχαρί- στοῦμεν γιὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς διμῆς σας κατὰ τὸ μνημόσυνον τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι μεγάλῃ, θὰ δημοσιεύσωμεν ἕνα ἀπόσπα- σμα.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ, ἀξιο- ματικόν, Τ. Τ. 825. Γεμᾶτο ἀπὸ ἐνθουσιασμοῦ καὶ καλογραμμένον τὸ κομμάτι ποὺ μᾶς ἐστεί- λατε, ἀλλὰ πολὺ μεγάλο καὶ τόσο σφιχτοδεμ- ἐν, ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ πάρουμε ἀπόσπασμα.— ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΚΟΛΛΑΡΟΝ, λοχίαν, Τ. Τ. 825. Εὐχαριστῶς σας ἐστείλαμεν τὸ βιβλίο ποὺ μᾶς ἐξήτησατε. Πολὺ ὠραία καὶ πολὺ σωστά γράφετε ὅτι μοιολογί τὴ κληρονομία τῶν προ- γόνων μας εἶναι βαρεία, δὲν μᾶς λείπει τὸ θάρρος οὐτε ἡ ἀποφασιστικότης νὰ τὴν διατη- ρῶμεν ἀκεραία καὶ ἀμετάβλητον. Εἴμεθα δὲ βέβαια ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, τῆς πνευματικῆς, οἱ κορυφαῖοι τῆς ἑλληνικῆς δια- νοήσεως θὰ πρέξουν τὸ πᾶν, ἵνα, παραλλήλως πρὸς τὴν δρᾶσιν τοῦ Σώματος τῆς Ἑλλάδος,

τοῦ Στρατοῦ τῆς, οἱ οἱ οἱ ἀποτελοῦν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν τῆς, διατηρήσουν τοῦ- τὴν ἀνιδουλον καὶ ἀναλλοίωτον.— ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΡΕΛΑΚΟΝ, δεκανέας, 11 Τάγμα Σιδηρο- δρόμων. Ἀπὸ τὸ ὠραῖο ποιήμα σας δημοσιεύ- μεν ἐδῶ μερικὰ τετράστιχα:

ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗ

Δὲν δειλίασες. Τὸ βλέμμα σου δὲ θόλωσε, ἢ φωνὴ σου δὲν ῥάγισε, οὐτε ὑψώθηκε ἡ ψυχὴ ἱκευτική. Μὲ μίαν ὀρθοῦ ἀπόκρισιν κατάρχο ἡ ψυχὴ [σου]. σύνεφ' ἡ δόξα κι' ἄστραψε καὶ οἱ σκέψεις σου [ἀέτω].

Καὶ σὲ δεχτήκαν οἱ κορφές, τῆς Πίνδου τὰ [λημέρια, καὶ τὰ Κεραῦνια σ' ἐκράσαν βουνὰ κι' ὅπου [πέρνας] ἡ Νίκη μεγάλωρε με χρυσαυτὸς στὰ χέρια ραίνει τοὺς κάμπους, τὰ βουνὰ, τὰ δάση ὅπου [πατῆς].

Γιατὶ σὲ σκέπει ὁ τιμωρὸς τῶν ἀθλων ἀλαζό- [νων] ποὺ τοὺς δικαίους εὐλογεῖ με ἀμείραντ τῆς. Πού τὴν Ἑλλάδα ἐσθλήωσε στὸ διάβα τῶν αἰῶ- [νων] τῆς λευτερίας ἀθάνατῃ μητέρα καὶ ἀδελφῇ.

Κι' ἀκόμα γιατί μέσα σου, στὰ σπλάγχνα ποὺ [ἔχει] ὀργώσει ἡ φτώχεια, ὁ τίμιος σου ἰδρώτας καὶ ἡ ἀνύ- [λυντ] ἀρετῇ, ἡ Ἑλλάδα στέκει Ἀκρόπολι τοῦ κόσμου, κι' [ἔ

